

T. C.
İstanbul Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Radyo-Televizyon-Sinema Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

AMERİKAN SİNEMASI'NDA MASON SEMBOLLERİ VE
ANLAMLARI

Mestnaz Gündaz
2501060594

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Battal Odabaş

İstanbul, 2009

ÖZ

Amerika Birleşik Devletleri'nin kuruluşunda, ezoterik bir örgüt olan Masonluğun önemli rolü olmuştur. Kültürünü dünyaya yayma politikası güden bu ülkenin en önemli aracı, birçok ülkede izleyicisi olan, sinemasıdır. ABD'nin kültürünün önemli bir parçasını oluşturan ve sembolizmaya dayalı masonluğun izlerinin, Amerikan Sineması'nda da yer aldığı hipotezi bu tezin konusunu oluşturmaktadır. Bu çalışmada, kapılarını mason olmayanlara kapatmış olan masonluğun sembollerinin anlamları araştırılmış ve bu sembollerin Amerikan Sineması'ndaki yeri incelenmiştir.

Masonluk konusunda yerli ve yabancı birçok kaynak taranmıştır. Masonluk gize sahip bir örgüt olduğundan sembollerinin anlamlarının ne kadarını dış dünyaya yansıttığı tartışılabilir. Ancak, Masonluk gizli olduğu kadar merak edilen bir topluluktur, bu nedenle 200 yılı aşkın süredir gizleri araştırılmaktadır. Tezde, bu araştırmaların sonuçlarıyla, son zamanlarda ve kısmen dışa açılan mason kaynakları dikkatle incelenerek tarafsız bir çalışma ortaya konmaya çalışılmıştır.

İncelenen filmler, Amerikan Sinema'sından seçilen beş örnek filmidir. Tezin üçüncü bölümünde, masonluğu konu alan filmler ve görünürdeki konusu masonluk olmamakla birlikte, mason sembolleri içeren filmler incelenmiştir.

ABSTRACT

Masonry, which is an esoteric organization, has played an important role in establishment of United States. The cinema of United States, which has a big mass of audience, is the most important tool as the political policy of spread of culture is pursued. In this thesis topic is impress of masonry, which is has a big importance in American culture and based on symbolism, is inevitable in this cinema. In this study, the meanings of symbols of masonry, while it has closed doors to anyone except for the masons and; the impress and the role of these symbols in American cinema are analised.

Many domestic and foreign sources about masonry are exhausted. Since masonry has a great mystery, the meanings of the symbols are a controvertial issue. However, the masonry makes sensation as much as it has secrets; and because of that reason, many searches have been made on these mysteries' for more than 200 years. In this thesis, an objective work is framed as analyzing the corollaries of completed searches and recently partially open masonry sources, carefully.

The films that are studied are chosen from the five films, made in USA. In the third part of the thesis, films on masonry, and films that has other subjects than masonry but still has masonry symbols, are studied.

ÖNSÖZ

“Amerikan Sineması’nda Mason Sembolleri ve Anlamları” adlı tezin amacı; Amerika Birleşik Devletleri’nin kuruluşu ve gelişmesinde önemli role sahip olan Masonların, Amerikan Sineması’na etkilerinin olup olmadığının ortaya çıkarılmasıdır. Araştırmada öne sürülen hipotez; *“simge ve ritüeller üzerine kurulu bir topluluk olan Masonluğun sembollerinin Amerikan Sinema’sında yer aldığı”* dır.

Amerikan Sineması’nın dünyaca bilinmesinin nedeni, ABD’nin ilk yıllarından itibaren sinemasına önem vermesi ve ekonomik olarak desteklemesidir. ABD, Hollywood stüdyolarında üretilen filmlerle kültürünü dünyaya yaymaktadır.

Tezin hazırlık aşamasında Masonluk ile ilgili yeterli sayıda tarafsız kaynağa ulaşılmıştır. Tez içeriğini oluşturan Masonluk, sembolleri yoğun olarak kullanan mistik bir örgüttür. Amerikan Sineması’nda, Masonluk adı geçmese de Masonik sembollerin yer aldığı çok sayıda film bulunmaktadır. Örnek olarak seçilen beş film, kaynaklarda masonik bağlantıları olduğu belirtilen filmlerdir.

Tezin hazırlanması aşamasında destek ve yardımlarından ötürü minnettar olduğum hocalarım; Doç. Dr. Battal Odabaş, Prof. Dr. Neşe Kars, Yard. Doç. Dr. Yıldız Dilek Ertürk’e çok teşekkür ediyorum. Maddi manevi her türlü desteği esirgemeyen sevgili ailem; Annem Zülfinaz, babam Fikrettin Gündaş, kardeşlerim, Saliha, Mustafa Salih, Tuba ve Abdülaziz’e minnet ve şükranlarımı sunarım. Katkılarından dolayı Sayın Levon Panos Dabağyan’a çok teşekkür ederim. İstanbul Televizyon Müdürü Ömer Erdem, Eğitim Kültür ve Drama Programları Müdürü Semra Güzel Korver’e destekleri için teşekkür ederim. Gülhan-Hüseyin Hatipoğlu çiftine ve kızları Saliha, Meryem ve Emine’ye, bunun yanında ellerinden gelen yardımı esirgemeyen arkadaşlarım, Derya Dilaver, Yüsrâ Arslan, Emel Sözen, Ümmühan Yeşil, Aynur Özcan, Leyla Altay, Betül Avşar, Ümmühan Özcan ve Ayşe Övür’e ve emekleri için Hilal Akkoç, Burcu ve Firuze Mihçioğlu kardeşlere teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

Öz	iii
Önsöz	iv
İçindekiler	v
GİRİŞ	1
I BÖLÜM	
1. MASONLUK	7
1.1 Masonluk.....	7
1.2 Masonluğa Kabul	10
1.3 Masonluk ve Din	13
1.4 Masonik Sır	19
1.5 Masonluk Tarihi	22
1.5.1 Hiram Efsanesi	22
1.5.2 Tapınak Şövalyeleri	24
1.5.3 Spekülatif Masonluk	28
1.5.4 Masonik Örgütler	31
1.5.4.1 Gül-Haç Örgütü.....	31
1.5.4.2 İllüminati	33
1.5.4.3 Kurukafa ve Kemikler.....	34
1.5.4.4 Siyon Örgütü	34
1.6 Amerika Birleşik Devletleri'nde Masonluk	36
1.6.1 ABD'nin Masonik Kimliğinin Üç Göstergesi	41
1.6.1.1 Bir Amerikan Doları	41
1.6.1.2 New York Hürriyet Anıtı	43
1.6.1.3 New York ve Washington'daki Obeliskler	44
II. BÖLÜM	
2 MASONİK RİTÜEL VE SEMBOLLER.....	46
2.1 Masonik Semboller	47
2.1.1 Operatif Masonluğun Mesleki Sembolleri	48
2.1.1.1 Gönye ve Pergel	48
2.1.1.2 Tesviye	51

2.1.1.3	Şakül.....	51
2.1.1.4	Önlük.....	51
2.1.1.5	Beyaz Eldiven	52
2.1.1.6	Ham Taş	52
2.1.1.7	Yontulmuş (Küp) Taş.....	52
2.1.2	Mason Mabedindeki Semboller	53
2.1.2.1	Her şeyi Gören Göz.....	53
2.1.2.2	Üçgen ve Göz.....	54
2.1.2.3	Üçgen, Kare ve Piramit	54
2.1.2.4	Masonik Yıldız.....	55
2.1.2.4.1	Beş Köşeli Yıldız (Pentagram)	55
2.1.2.4.2	Altı Köşeli Yıldız(Heksagram)	57
2.1.2.4.3	Yedi Köşeli Yıldız(Ahura Mazda).....	57
2.1.2.5	Güneş ve Ay.....	58
2.1.2.6	Loca Tavanı.....	58
2.1.2.7	Jachin (Yakin) ve Boaz Sütunları	58
2.1.2.8	Yakub'un Merdiven	61
2.1.2.9	Dönemeçli Merdiven.....	62
2.1.2.9.1	Dönemeçli Merdiven'in Basamakları	63
2.1.2.9.1.1	Üç Basamak	63
2.1.2.9.1.2	Beş Basamak ve Beş Sütun	64
2.1.2.9.1.2.1	Dorik Sütun Başlığı.....	64
2.1.2.9.1.2.2	İyon Sütun Başlığı.....	65
2.1.2.9.1.2.3	Korent (Korint) Sütun Başlığı.....	65
2.1.2.9.1.2.4	Tuscan Sütun Başlığı	66
2.1.2.9.1.2.5	Kompozit Sütun Başlığı	66
2.1.2.9.1.3	Yedi Basamak	67
2.1.2.10	“G” Harfi.....	68
2.1.2.11	Üç Büyük Sütun	68
2.1.2.12	Yedi Kollu Şamdan	69
2.1.2.13	Akasya ve Çelenk.....	70
2.1.2.14	Gül.....	70

2.1.2.15	Paralayan Yıldız ve yer Karoları.....	71
2.1.2.16	Üç (Mum) Işık.....	71
2.1.2.17	Daire İçinde Nokta	72
2.1.2.18	Yılan.....	72
2.1.2.19	Kartal.....	73
2.1.2.20	Mavi Renk.....	73
2.1.2.21	Kırık Sütun Heykeli	73
2.1.2.22	Masonik Resim Tahtaları	74
2.1.2.22.1	Birinci Derece Resim Tahtası	74
2.1.2.22.2	İkinci Derece Resim Tahtası	75
2.1.2.22.3	Üçüncü Derece Resim Tahtası	75
2.1.3	Tekris Törenindeki Semboller.....	76
2.1.3.1	Göz Bağı.....	76
2.1.3.2	Boyundaki İlmek.....	76
2.1.3.3	Tefekkür Odası.....	76
2.1.3.4	Kurukafa, İki Çapraz Kemik ve Kesik Baş Kültü.....	77
2.1.3.5	Ayakkabının Çıkarılması	78
2.1.3.6	Anahtar	78
2.1.3.7	Kapı Nöbetçisi.....	79
2.1.3.8	Kılıçlar.....	79
2.1.3.8.1	Işık Saçan Kılıç	79
2.1.3.8.2	Koruyucunun Kılıcı (Kıvrımlı Kılıç)	79
2.1.3.9	Masonik Yemin.....	80
2.1.3.10	Parolalar	80
2.1.3.10.1	Mabede Giriş Parolası	80
2.1.3.10.2	“Dul Kadının Çocuğu”	80
2.1.3.11	Mısır Başağı (Shibboleth)	81
2.1.4	Bedensel Masonik Semboller.....	81
2.1.4.1	Tokalaşma (Kavrama İşareti).....	81
2.1.4.2	Sadakat Duruşu	82
2.1.4.3	Kardeşliğin Beş Noktası.....	83
2.1.4.4	Yardım (O) İşareti	84

2.1.5	Mimaride Mason Sembolleri.....	84
2.1.5.1	Kemer ve Kilit Taşı.....	86
2.1.5.2	Köprü	87
2.1.5.3	Masonik Mimari Örneği: Rosslyn Şapeli.....	87
2.1.6	Sophia.....	89
III.	BÖLÜM AMERİKAN SİNEMASINDAKİ MASON SEMBOLLERİ	90
3.1	Amerikan Sineması	90
3.2	Amerikan Sineması’ndan Örnek Filmler	91
3.2.1	Mason Bir Yazar ve Mason Bir Yönetmenden: “Ben Hur”.....	92
3.2.2	Mason Kimliğini Gizlemeyen Bir Film: “Büyük Hazine- National Treasure.....	95
3.2.3	Masonik Örgütlerden Siyon Örgütünü Konu Alan: “Da Vinci Şifresi - The Da Vinci Code”	96
3.2.4	Kurukafa ve Kemikler Örgütü’nün İçyüzü: “Saklı Seçilmişler- The Skulls”	98
3.2.5	Amerikan Tarzı Bir Aksiyon Filmi: “Lara Croft: Tomb Raider”	100
3.3	Filmlerdeki Mason Sembolleri.....	102
3.3.1	Tapınak Şövalyeleri	102
3.3.2	New York Hürriyet Anıtı	104
3.3.3	Obelisk	104
3.3.4	Gönye ve Pergel	105
3.3.5	Beyaz Eldiven	107
3.3.6	Her şeyi Gören Göz, Üçgen, Kare ve Piramit.....	107
3.3.7	Beş Köşeli Yıldız	112
3.3.8	Altı Köşeli Yıldız	113
3.3.9	Güneş ve Ay	114
3.3.10	Jachin ve Boaz Sütunlar	115
3.3.11	Korent Sütun Başlığı.....	117
3.3.12	Yedi Kollu Şamdan	118
3.3.13	Gül.....	119
3.3.14	Daire İçinde Nokta	120
3.3.15	Kartal.....	120

3.3.16 Mavi Renk.....	121
3.3.17 Kırık Sütun.....	122
3.3.18 Üçüncü Derece Resim Tahtası.....	122
3.3.19 Kurukafa, İki Çapraz Kemik ve Kesik Baş Kültü.....	123
3.3.20 Anahtar.....	124
3.3.21 Tokalaşma (Kavrama İşareti).....	125
3.3.22 Yardım (O) İşareti.....	125
3.3.23 Mimaride Mason Sembolleri.....	126
3.3.24 Kemer ve Kilit Taşı.....	129
3.3.25 Köprü	130
3.3.26 Masonik Mimari Örneği: Rosslyn Şapeli.....	131
3.3.27 Sophia.....	131
3.3.28 Masonik Sır	132
3.3.29 Masonluk ve Din - Masonluk ve Astroloji.....	132
SONUÇ	134
KAYNAKLAR	141
EKLER.....	144

GİRİŞ

“**Amerikan Sineması**”, sinema dünyasının en güçlü sanayisidir. Bu sanayi, bir kültürü yayan ve bir yaşam tarzını (American Way of Life) tanıtan ‘Düş Fabrikası’dır.

Hakkında ne söylenirse söylensin, hangi yönde eleştirilirse eleştirilsin Amerikan Sineması, Türkiye’de ve dünyada en çok bilinen ve izlenen sinemadır. Amerikan Sineması, 1920’lerden itibaren güçlenmeye başlamış ve dünya çapında kurduğu dağıtım ağlarıyla film pazarına egemen olmayı başarmıştır.¹

Bağımsızlığını ilan ettiği 1776 yılından itibaren yükselişe geçen ABD’nin, bu gelişiminde Masonların büyük payı vardır. ABD başkanları, Bağımsızlık Bildirgesi’ni ve Amerikan Anayasası’nı oluşturanlar ile yetkin kişilerin önemli bir kısmı Mason’dur.* Kimilerine göre ise ABD, “Masonik bir Cumhuriyet’tir.”²

Masonluk eski çağlarda toplumda ayrıcalıklı yere sahip olan duvarcı ustalarına verilen addı. Masonlar, sahip oldukları mesleki sırlarını dışarıdan kimsenin öğrenmesine izin vermezdi. Kendi aralarında oluşturdıkları mesleki loncalar 1717 yılında meslek dışında olanların Masonluğa kabulüyle ‘Mason Locaları’na dönüşmüştür. Bu tarihten sonra Masonluk Avrupa sınırlarını aşarak yayılmaya başlamış, Amerika kıtasına kadar ulaşmıştır. Masonluk sahip olduğu sırrı ve sembolleriyle birçok araştırmacının ilgisini çekmiştir.³

Problem

Bu tez, Amerika Birleşik Devletleri’nin kuruluşu ve devamında etkili olan Masonluğun, Amerikan Sineması’nı da etkilediği iddia edilmektedir. Seçilen örnek filmlerde Mason sembolleri tespit edilmeye çalışılacaktır.

¹ Giovanni Scognamillo, **Amerikan Sineması**, İstanbul, Ağaç yayınları, 1994, s.9

* Bkz. 1.6. Amerika Birleşik Devletleri’nde Masonluk

² Atilla Akar, **Derin Dünya Devleti**, 9.bs., İstanbul, Timaş Yayınları, 2007, s.159

³ Emre Avşar, **Geçmişten Günümüze Masonluk Tarihi**, 5. bs., İstanbul, Nokta Kitap, 2008, s. 9, 10

Önem

Amerikan Sineması diğer birçok özelliğinin yanı sıra, dünyada en bilinen ve en çok izlenen sinema olmasından dolayı da, birçok araştırmacı tarafından incelenmiştir.

Bununla birlikte Masonluk ve ABD'nin Masonik yapısı da birçok araştırmaya konu olmuştur. Masonlar ve Masonluk hakkında 200 yıldan fazla süredir önemli sayıda eser yayımlanmıştır. Ancak, yapılan inceleme sonucu “Amerikan Sinema’sında Mason Sembolleri”ni bilimsel olarak inceleyen bir kaynağa rastlanamamıştır.

Bu tezin, dünya siyaseti ve ekonomisinde önemli yere sahip olan ABD'nin sinemasına farklı bir bakış açısı kazandıracağı düşünülmektedir. Araştırmanın, sınırlılıkları ve eksiklerine rağmen, bu konuda yapılacak daha geniş çaplı çalışmalara örnek teşkil edeceği umulmaktadır.

Amaç

Tezin amacı; Masonik bir yapıya sahip Amerika Birleşik Devletleri’nin* sinemasında da Masonik etkilerin olduğu düşüncesinden hareketle, Amerikan Sineması’nda yer alan Mason sembollerini belirlemektir.

Görsel bir araç olan sinemada, sembolizma üzerine kurulu Masonluğun sembolleri belirlenerek Masonik anlamaları araştırılacaktır.

Masonik bir yapıya sahip ABD’nde Masonluğun siyaset dışındaki alanlarda da etkin olacağı varsayılarak, “Amerikan Sineması’nda Masonik semboller yer almaktadır” görüşü, bu tezin hipotezini oluşturmaktadır.

* Bkz. 1.6. Amerika Birleşik Devletleri’nde Masonluk

Sınırlılıklar

Masonluk hakkında yerli ve yabancı kaynaklar incelenmiştir. Bu kaynakların tarafsız olması (kaynak taraflıysa bile) iddialarını sağlam delillere dayandırması göz önünde bulundurulmuştur. İncelenen kaynakların yazarlarının bir kısmı Masondur, tezde Mason yazarlar özellikle belirtilmiştir. Masonluğun gizliliğe önem veren bir topluluk olmasından dolayı Masonluk hakkında yazan Mason yazar sayısı azdır. Bu nedenle Masonluk hakkında detaylı bilgiye ulaşılması ve bütün sembollerin anlamlarının öğrenilmesi güçtür.

İncelenen semboller ve anlamları bugüne kadar açıklanmış olanlarla sınırlıdır. Bunun yanında araştırılmış olan bütün semboller tez kapsamına alınmamış, incelenen filmlerde yer alan semboller ve yaygın olarak kullanılan sembollerle “Masonik Semboller” bölümü sınırlandırılmıştır.

Filmlerde incelenen simgeler, Masonik sembollerle sınırlandırılacak ve sembollerin anlamı yalnızca Masonik anlamları çerçevesinde değerlendirilecektir. Sembollerin film içinde başka anlamlara gelip gelmediği, yer alma sıklığı bu tezin kapsamı dışındadır.

İncelenen filmlerde yer alan bütün Masonik sembollerin bu araştırmada yer aldığı iddiası yoktur. Bu tezin amacı, Amerikan Sinemasında Mason Sembollerinin varlığını belirlemektir. Bu nedenle, filmlerde yer alan başlıca sembolleri göstermek yeterli görülmüştür.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu tezde araştırma modeli olarak, ‘Genel Tarama Modeli’ kullanılmıştır. Masonluk hakkında literatür taraması yapılmış, derlenen bilgiler ışığında örnek filmler izlenerek semboller belirlenmiştir. Elde edilen veriler ikincil verilerdir. Bu veriler, yazılı ve görsel (filmler) dokümanların incelenmesiyle elde edilmiştir.

Evren / Örneklem

Tezin araştırma alanı, binlerce filmde oluşan Amerikan Sinemasıdır. Bu geniş alandan 5 film örneklem olarak seçilmiştir. Örneklem seçiminde; ‘olasılığa dayalı olmayan örneklem’ türlerinden “Kasti (Kararsal) Örneklem”⁴ tekniği kullanılmıştır. Örneklem olarak seçilecek filmler için belirlenen kriter, filmin Masonik bağlantısının en az bir yazılı kaynakta yer almasıdır. Böylece Masonluğun diğer gelenek ve inançlardan aldığı sembollerin, Masonik anlamıyla filmde yer aldığı ifade edilebilmiştir. Örneklem sayısının beş ile sınırlandırılmıştır.

İleri sürülen hipoteze göre; Masonik semboller Amerikan filmlerinin belli bir türünde değil çok farklı film türlerinde yer almaktadır. Bu nedenle örneklem seçiminde farklı türde filmler tercih edilmiştir.

Bu filmler; “Ben Hur”(1959), “Büyük Hazine”(2004), “Da Vinci Şifresi”(2006), “Saklı Seçilmişler”(2000) ve bir bilgisayar oyunundan uyarlanmış olan “Lara Croft: Tomb Raider”(2001)dır.

“Ben Hur” filmi, Tarih Uzmanı Prof. Dr. Alexander Piatigorsky’nin “Kim Korkar Masonlardan?” adlı kitabına dayanılarak seçilmiştir. Filmin Yönetmeni William Wyler ve filmin uyarlandığı romanın yazarı Lew Wallace’ın Mason oldukları ve eserde Masonik ifadelerin yer aldığı belirtilmektedir.

Roberts, satış rekorları kıran Ben Hur romanının yazarı, ünlü Güneyli General ve Mason Lew Wallace’tan gururla söz eder. Bu roman, bazı Masonik düşüncelerin edebiyat alanında ifadesiydi.(A. Roberts (1961, s. 84–85) Neşeyle, Wallace’ın, “kitabının Oscar’lı (4 Nisan 1960’ da) bir film haline geleceğini ve film yönetmeni W. Wyler’in de aynı zamanda bir Mason olacağını hiçbir zaman düşünemediğini” yazar. Gerçekten, Edgar Allen Poe’ dan Nathaniel Hawthorne ve H. P. Lovecraft’ a dek bütün Amerikan romantizmi çizgisine, Masonik semboller, çağrışımlar ve hatıralar nüfus etmiş ve Amerikan romantizmi bunlardan esinlenmişti.⁵

⁴ **Kasti (Kararsal) Örneklem:** Bu teknikte örneği oluşturan elemanlar, araştırmacının araştırma problemine cevap bulacağına inandığı örneklerden oluşur. Denekler rastgele değil, araştırmacının yargısına göre belirlenir. (Remzi Altunışık ve diğ., **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri**, 5. bs., Sakarya, Sakarya Yayıncılık, 2007, s. 132)

⁵ Alexander Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, çeviren: Aslı Bengisu, İstanbul, Alkım Yayınevi, 2006, s. 251

“Büyük Hazine”, “Da Vinci Şifresi”, “Saklı Seçilmişler” ve “Lara Croft: Tomb Raider” filmlerinin devamı olan filmler de çekilmiştir. Örneklerimiz çekilen ilk filmlerle sınırlanmıştır.

Tesviye adında Masonik bir dergide “Büyük Hazine” filmi hakkında, “*Bize Göre Bir Film*” adıyla yayımlanan makaleden yola çıkılarak, bu film örneklem olarak seçilmiştir.* Bunun yanında filmde açıkça Masonluktan bahsedilmekte, Masonik semboller kullanılmakta ve Mason karakterler yer almaktadır.

“Da Vinci Şifresi” filminde, *Siyon Örgütü* deşifre edilmektedir. Siyon örgütünün Masonik bağlantıları⁶ birçok kaynakta yer almaktadır. Bu verilere dayanılarak film incelenmiştir.

“Saklı Seçilmişler” filmi de Masonik bir örgüt olan “*Kurukafa ve Kemikler Örgütü*” konu edilmektedir. Bu örgütün de yazılı kaynaklarda Masonik bağlantıları olduğu belirtilmektedir.⁷ Örgüt Masonik semboller kullanmaktadır.

İncelenen son film “Lara Croft: Tomb Raider” bilgisayar oyunundan uyarlanan bir aksiyon filmidir. İncelenen kaynaklarda bu filmde, Masonik bağlantıları olan İllüminati örgütünden bahsedildiği belirtilmektedir.

*“İllüminati, dünyayı kontrol altına almaya çalışan, iyi giyimli toplumun yüksek sınıflarından kötü adamlar olduğu bu filmde görülüyor.”*⁸

*“İllüminati anahtar görevi görecektir olan (...) saatin ve Üçgen taşın parçalarının peşindedir (...) Tıpkı Yahudilerin, Evanjelistlerin ve İllüminati'nin günümüzde, Hz. Musa'nın M.Ö. 1458'de yaptırdığı 90 cm. boyundaki 3 parçaya bölünmüş pirinçten yılanı bulup dünyaya hükmetmek istemeleri gibi.”*⁹

* Bkz. Ek4

⁶ Murat Özgen Ayfer, **Tapınakçılar, Siyonistler, Masonlar**, İstanbul, Pentagram Yayıncılık, 2006, s. 388-394

⁷ Talat Turhan, **Küreselleşmenin Şifresi**, İstanbul, İleri Yayınları, 2007, s. 171-182

⁸ Juan C. Castillon **Dünyanın Efendileri**, İstanbul, Koridor yayıncılık, 2007, s. 116

⁹ Ramazan Kağan Kurt, **Hollywood ve Kabalanın 13. Havarisi** Evanjelizm Dünya İmparatorluğu ve Türkiye, 2. bs., İstanbul, Bir Harf Yayınları, 2006, s. 203, 204

Bu filmin örneklem seçilmesinin bir nedeni de, Amerikan Sineması'nda tarihi filmlerden, güncel filmlere, kült filmlerden popüler filmlere kadar farklı türden filmlerde Masonik sembollere rastlanabileceğini göstermektir.

Tezin birinci bölümü; Masonluk hakkında elde edilen verilerden oluşacaktır. Masonluğun tanımı, tarihçesi, dünyada ve özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde Masonluk konusu yer alacaktır.

Tezin ikinci bölümünde; kaynaklarda yer alan masonik semboller ve anlamları incelenecektir.

Tezin nc bölümünde; Masonik semboller, örneklem olarak seçilen beş film izlenerek, araştırılacak ve simgelerin yer aldığı kareler fotoğraflanacaktır. Bu sembollerin filmin hangi sahnesinde yer aldığı açıklanacak, sembolün masonik anlamına atıf yapılacaktır.

I. BÖLÜM

MASONLUK

1.1. Masonluk

Mason; Eskiçağ'da yapı işinde kazı yapan, taş kırıp yontan, malzeme taşıyan, duvar ören kimselere verilen addı. Günümüzde Mason kelimesi (İngilizce “Mason”, Fransızca “maçon”, Almanca “maurer”) *duvarcı* anlamına gelmektedir. İnşaat mesleği ve sanatının *sırlarını* bilen – ve bu sırları gizleyen-, *usta- kalfa- çırak* hiyerarşisi içinde örgütlenmiş olan bu işçilere, **Hür Mason** adı verilirdi. Sadece soyluların, askerlerin ve din adamlarının özgür olduğu bir toplumda bu önemli bir ayrıcalıktı.¹⁰

18. yy.a kadar duvarcı ustalarından oluşan bu lonca, meslek dışından soyluların, tüccarların, asker ve din adamlarının da kabul edildiği “Spekülatif (düşünsel) Masonluğa” dönüşmüştür.¹¹

Spekülatif Masonluğun ortaya çıktığı tarih olan 1717’de aynı zamanda İngiltere’de ilk büyük locanın kurulduğu tarihtir. Bu tarihte, bulunabilen bütün eski ritüeller toplandı. Dr. James Anderson, bu materyallerle bütün Masonları kapsayacak bir anayasanın hazırlanması için görevlendirildi. 1723 yılında yayınlanan Anderson Kanunları halen bütün Masonik hukukun temelidir.¹²

Bugünkü Masonların duvar işçisi seleflerinden devraldıkları yedi temel prensip vardır:

1. Üç dereceli üyelerden kurulu bir teşkilat.
2. Loca adı verilen bir birlik.
3. Masonluğun doğuş tarihine ait 100 küsur efsanevî el yazması. Bunlar arasında en eski olanı, 1390 tarihini taşıyan *Eski Ahitler* (Old Charges) adı verilen manzum bir belgedir.

¹⁰ Emre Avşar, **Geçmişten Günümüze Masonluk Tarihi**, 5. bs., İstanbul, Nokta Kitap, 2008, s. 9, 10

¹¹ A.e. s. 9,10

¹² Allen E. Roberts, **Masonik Semboller**, İstanbul, Erciyaş Yayınları, 2006, s. 64, 65

4. Üyeler arasında Biraderliği ve karşılıklı menfaat bağlarını pekiştirici âdetler.

5. Locaların faaliyetlerine dair tam bir gizlilik yasası. “Eski Ahitler”de loncalar için gizliliğe riayet hususunda belirtilmiş basit hükümler vardı ve üyeler, “Tanrı yardımcınız olsun” parolasıyla bir araya gelirlerdi. Hristiyan cemaatlere yakışır bir şekilde, ürpertici yeminler yoktu.

6. Bir tanışma parolası: Özellikle 1550 tarihlerine inen bir İskoçya “Mason sözü” ki, yazılı olmamakla beraber Mahabyn Mababone ve hatta Matchipin şeklinde de telaffuz edilirdi.

7. Tam bir Hristiyan kuruluşu. O kadar ki, aslında “Eski Ahitler” dahi, Orta Çağ Roma Katolik doktrinlerinden sızmış açıklamalardı.¹³

Stephen Knight’a göre; işçi sendikası niteliğinde olan bir teşkilat, spekülâtif kimliğe bürünerek kendi gayesinden uzaklaşıp, Katolik inançlar reform hareketlerinin gölgesinde kalıyordu. Nihayet bilimlerin gelişmesiyle Hristiyanlık da geri planda kalmış ve en sonunda 17. asırdan geriye dışa kapalı, gizli bir cemiyet çatısı kalmıştır.¹⁴

Mason ayinlerinde, “*Masonluk nedir?*” sorusuna cevap olarak Masonlar: “*Kendine özgü bir ahlâk sistemidir, alegori ile örtülmüştür ve sembollerle resmedilmiştir.*” diye cevap verir.¹⁵ Bazı Masonlar ise Masonluğu şöyle tarif eder:

“Neden, kavranılmaz ilahi ışık tarafından aydınlanmaktadır”(William Preston);
“Bizim faaliyet alanımız ruhsal kemalat ve ahlaki açıdan nefsi geliştirmektir” (G. Oliver); “en yüce zevkimiz muhabbetin tadına varmaktır” (Martin Clare)¹⁶

Ancak “harici”lerin* büyük bir kısmı, Masonluğun ne olduğunu tam olarak bilmez. Bunun nedeni, Masonların asla açıklamadıkları sırları ve hiçbir hariciyi kabul etmedikleri mabet ve ritüelleridir.**

¹³ Stephen Knight, **Biraderlik**, 2.bs., İstanbul, Boğaziçi yayınları, 1996, s. 25

¹⁴ A.e, s.26

¹⁵ Christopher Knight, Robert Lomas, **Hiram'ın Kitabı: Masonluk Venüs ve İsa'nın Hayatının Gizli Anahtarı**, Çeviri: Mehmet Ortaç, İstanbul, Bilge Karınca Yayınları, 2008, s. 402

¹⁶ Douglas Knoop, G. P. Jones ve Douglas Hamer (ed.), Early Masonic Pamphlets, Manchester Universty Press, Manchester, 1945 (E.M.P., 1945), s. 328- 329-aktaran: Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s.25

* Masonların, kendilerinden olmayanlara verdikleri isim.

** **Ritüel**: Bir tören ya da ayinin biçimsel uygulamasının ayrıntıları... Dinlerde, askeri kurumlarda, uluslar arası ilişkiler ve diplomaside bir törenin hep aynı sıraya ve yönetime uyularak uygulanışını dile getirir. Ancak ezoterik kurumlarda, uygulanan törenle birlikte bir öğreti ögesini de içerir. (Murat Özgen Ayfer, **Tapınakçılar, Siyonistler ve Masonlar**, İstanbul, Pentagon, 2006, s.10)

Masonluğun temel birimi, localdır. Localar, esas olarak 1. derece kabul edilen çıraklar, 2. derece kabul edilen kalfalar ve 3.derece kabul edilen ustalardan oluşur, Masonik hakların tümünden yararlananlar, yalnızca ustalardır.¹⁷

Batı dünyasının tarihte "Aydınlanma Çağı" olarak anılan döneme girmeye hazırlandığı 18. yüzyıl ortalarında, bazı Masonlar, Masonluktaki standart üç dereceyi (çırak, kalfa ve üstat) yetersiz buluyor, bu derecelere başka "yüksek dereceler" ekliyordu.

Bunun sonucunda Masonlukta birbirinden farklı çok sayıda çalışma sistemi ve yöntemi oluştu. Bunların her biri ayrı bir "**rit**" olarak anıldı. Tarih boyunca kurulmuş olan Mason ritlerinin toplam sayısı altı yüzden fazladır. Bunlardan çoğu değişime uğradı ve ortadan kalktı. Bazı ritler de kendi aralarında birleşti. Günümüze ancak on kadar Mason riti gelebildi.^{***}

Her ikisi de Mason olan araştırmacı-yazar Christopher Knight ve Robert Lomas'a göre Masonlar; bir zamanlar David C. McClelland'ın 'Başaran Toplum' adlı kitabında anlattığı, üyeleri; kiliseyi, ülkeyi, endüstriyi, askerî ve akademik güçleri yöneten Endüstri devrimini mümkün kılan zekâlar ve girişimciler, bilime dayalı gelişmeyi sağlayan önemli ve iyi insanlardı.¹⁸

Masonlar dünya tarihini şekillendiren güçlü bir örgüt olmuştur. Avrupa onlar sayesinde zenginleşmiş, Amerikan Anayasası ve Royal Society; George Washington, Benjamin Franklin, Sir Robert Moray, Alexander Bruce, Elias Ashmore gibi Masonlar sayesinde var olmuştur. Bunun yanında, dünyada bazı büyük şehirleri onlar tarafından inşa edilmiştir.¹⁹

Knight ve Lomas, geçmişte bu kadar etkin olan Masonların sanıldığı gibi organize bir örgüt olmadığını öne sürer ve Masonik yapılanmayı şöyle tanımlarlar:

¹⁷ Aytunç Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, 7. bs., İstanbul, Alfa Kitap, 2004s.202

^{***} Bkz. EK1

¹⁸ Knight, Lomas, "**Hiram'ın Kitabı**", s. 403,404

¹⁹ A.e., s. 403,404

“Organizasyon kelimesi bu kadar dağınık ve düzensiz gözükken bir topluluk için pek uygun değildir. İngiltere Birleşmiş Büyük Locası bile bırakalım dünyanın çeşitli yerlerinde alâkadar olduğu Büyük Locaların üyelerini; İngiltere ve Galler’de yönettiği binlerce locanın üyelerinin tamamı hakkında bir bilgiye bile sahip değildir. Üyeleri konusunda bu bilgi eksikliği birçok gizli organizasyonun hücre evi şekillenmesini andırır. Örnek olarak terörist gurupları hiyerarşik ve gerektiği gibi bir düzende yönetilir ve üyeler sadece birkaç diğer üye ile irtibattadır. Bu durum; köstebeklerin organizasyona sızması durumunda, organizasyonun çok ağır hasar almasını engeller.”²⁰

Mason karşıtları, Masonluğunun, dünyayı yöneten “gizli el” olduğuna inanırken, Knight ve Lomas, geçmişte dünya tarihinde etkin olan Masonluğun artık eski etkinliğini kaybettiğini savunuyorlar. Masonluğun üyeliği artık hiçbir yarar sağlamıyor ve Masonların birçoğu artık sosyal gelişim için çaba sarf etmiyor.²¹

1.2. Masonluğa Kabul

Anderson Yasaları’nın üçüncü maddesine göre, Masonluğa: “*Köleler, kadınlar, ahlaksız veya şerefsiz kişiler kabul edilmezler(...)*”²²

Bir Mason tanıdığı bir kişinin “birader”liğe layık olduğunu düşündüğünde, ona üye olmayı isteyip istemediğini sorar. Kişi Mason olmayı kabul ederse kendisine teklifte bulunan Masonun referansı ile bir başvuru dilekçesi, Hür-Masonluğun temel ilkelerini öğrendiğine dair bir beyanat, bir yaşam öyküsü, iyi hal kâğıdı ve vesikalık bir fotoğrafını iliştiirdiği bir dosyayı Locaya sunar. Bu dosya loca başkanına iletilir. Başkan ise başvuruyu loca üstatlarına verir. Üstatlar müracaatı oya koyarlar, üyelik kabul edilirse kayıt işlemlerine geçilir. İlk adayın geçmiş ve şu anki yaşamı, gelecek için düşünceleri vb. sorulur.

Başvuran kişinin kişisel pozisyonunu sağlamlaştırmayı hedeflediği anlaşılırsa, başvuru geri çevrilir. Başvuranların resim ve kimlikleri mabetlerin kapısında bir ay asılı kalır. Bu süre içinde müracaata itiraz eden olmazsa, üstattan üyelik işlemine başlaması istenir. Aday hakkında ayrı ayrı hazırlanan üç raporun okunması ve gerekli görülen incelemelerin tamamlanmasından sonra Mason adayı,

²⁰ A.e., s. 23

²¹ A.e., s. 404,405

²² Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s.191

gözleri bağlı olarak locaya getirilir. Kimi zaman üç saat kadar süren “sorgulama” başlar.

“-Şu an başucunuzda hangi kitap var?

-Neden beş yılda üç iş değiştirdiniz?

-Soyut resim hakkında ne düşünüyorsunuz?

-Bireysel özgürlüklerle kolektif özgürlükler sizce bağdaşabilir mi?”

Bu sorgulamadan sonra üçüncü incelemeye başlanır.

Bir süre geçtikten sonra (bazen aylar, kimi zaman da yıllar geçer), adaya Hür-Masonluğun 1.derecesinde çırak sıfatıyla “biraderan” arasına kabul edildiği haberi iletilir.²³

Mason adaylar, -her ne kadar “Masonluğun Temel İlkeleri”ni okuduktan sonra Masonluğa girmeye karar verse de- Masonluğun ne olduğunu öğrenmelerinden evvel loca ile hayatları boyunca sürececek bir ilişkiye girer. Onlardan nelerin bekleneceği ya da onlara ne tür bir yararı olabileceği konusunda hiçbir erken uyarıda bulunamaz.²⁴

Masonluğa girebilme şartları locadan locaya değişmekle birlikte, genel olarak giriş şartları şunlardır:

1- Yüce bir Yaradana inanmak.

2- Fakirler Mason olamaz. (Fakir kişilerin, yardımseverlik, erdemlik, iyi kişileri daha iyi kişiler haline getirmek vb. ideallerden önce daha büyük sorunları ve uğraşmakta olduğu durumları vardır. Bir fakir Mason olabilirse, ne topluluğumuza, ne insanlığa, nede kendisine beklenen faydayı sağlayamaz. Masonluk herkese göre değildir. Mason olmak için öncelikle kalbinizde bir Mason olmuş olmanız gerekir.)

3- Kadınlar Mason olamaz. (Kadınlar kutsaldır, Kadınlar azizdir. Onların bu eğitime ihtiyacı yoktur.)

4- En az 2 Masonun size kefil olması gerekir. (Size kefil olacak en az 2 Mason zorunludur. Bu kişilerin sizi belli bir suredir tanıyor olması gerekir.)

5- Siciliniz temiz olmak zorundadır. (Suç kayıtlarınız ve sicilleriniz kusursuz olmak zorundadır. Herhangi bir nedenle hapis yatmış, suç işlemiş ya da hüküm giymiş kişiler asla topluluğa alınmazlar.)

²³ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 204, 205

²⁴ Knight, Lomas, **“Hiram'ın Kitabı”**, s. 21

6- Etrafınız tarafından iyi tanınmanız gereklidir. (Etrafınızdaki kişilerin sizi erdemli, karakteri oturmuş, kültürlü, ahlaklı ve eğitilmiş birisi olarak görmeleri gerekir. Etrafı tarafından sevilmeyen, çok düşmanı olan kişiler Mason olduklarında da onu sevmeyen ve ona düşman olan kişileri kendileri ile birlikte getireceklerdir. Bu Masonluğun gururu ve birliğinin zedelemesine risk yaratabilir.)

Bunların haricinde bazı büyük localara göre değişken kurallar vardır. Örneğin; Belli bir yaşı doldurmuş olmanız gerekir. Bazı Büyük Localarda bu yaş sınırı, 18'e kadar düşürülmüş, Bazılarında ise 30'a kadar çıktığı görülmüştür.²⁵

İkinci madde bütün localarda yer almamakla birlikte, gelenekçi localarda uygulanmaktadır.

Bünyesine kadınları kabul etmeyen Masonların bir gerekçesi de; operatif (çalışan, faal) Masonluk geleneğinden gelen Spekülatif Masonluğun şartları ve ritüellerinin, kadınlara uygun olmamasıdır. Kadınların kabul edilmeme nedenini, Spekülatif Masonluğun kuruluşu döneminde (1717), *“kadını aşağı bir yaratık(!) olarak gören kilise geleneği etkisinde olması”*na bağlayan araştırmacıların iddiaları dikkat çekicidir.²⁶

Buna rağmen, 18. yy.dan itibaren “Erkek Masonluğun” yanı sıra bir de “Dişi Masonluk” gelişmeye başlamıştır. Ancak kurulan kadın locaları, erkek localarına kesinkes bağımlıydı ve Masonluk “sır”larından hiçbirini kendilerine verilmemekteydi.²⁷

Kadınların Masonluk içinde gerçek yerlerini bulmaları, 19. yy. sonlarına olmuştur. 21. yy.a gelindiğinde kadınların nasıl iniye edilecekleri hala tartışılan bir konudur. İskoç ritüelistleri, Ay’a bağlı olan kadınların* Güneş ritüeline uymalarının beklenemeyeceğini ileri sürmektedirler. Oswald Wirth, 1927’de bu konuda şunları yazar: *“Klasik ritüel, erkek açısından tümüyle yerindedir, ancak kadına uygulandığı andan itibaren anlamsızlaşır. Feminizm dişi bir ritüel gerektirmektedir. Şu halde birbiriyle uyumlu ancak ayrı iki ritüel zorunludur.”*²⁸

²⁵“Nasıl Mason Olunur, Mason olmak için neler gereklidir?” Çevrimiçi: 04.04.2009
http://www.masonlar.org/masonlar_forum/index.php?topic=462.0

²⁶ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s.251

²⁷ A.e., s.251

* Kadın-Ay bağlantısı, insanlığın ilk çağlarında oluşturduğu ve çeşitli mitoslarda yankısını bulan bir inanıştır.

²⁸ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 251,252

İnsan Hak(ları)k Karma Uluslararası Tarikatı ve Fransa Büyük Kadın Locası “kadınlar için ayrı ritüel” ilkesini kabul etmemekte ve geleneksel ritüelleri uygulamaya devam etmektedirler. İngiltere Birleşik Büyük Locası ise, “büyük loca ve bağlı locaların yalnız erkeklerden oluşmasını ve büyük locaların karma localar veya kadınları üye olarak kabul eden örgütlerle temasa geçmemesi”ni kayda bağlamıştır.^{29**}

1.3. Masonluk ve Din

Masonluk hakkında en çok tartışılan konulardan biri de Masonluğun bir din olup olmadığıdır.

Stephen Knight yaptığı araştırmalar sonucu şu görüşe varmıştır; “Bazı Masonlar, Masonluğu bir din olarak kabul eder, bazıları da maddî menfaat kaynağı olarak görür. Fakat çoğunluk, bu iki düşüncüyü birleştirerek benimser”³⁰

Bir diğer araştırmacı, Dr. Spence Morgan, “Masonluk; Hristiyan, Gnostik ve pagan inanç ve ritüeller yığındır,”³¹ demiştir.

Buna karşın, 19. yüzyılın ünlü bir Mason elkitabında, “Masonluk alegoriyle gizlenmiş ve sembollerle tasvir edilen alışılmamış bir ahlak sistemidir ve “kesinlikle bir din değildir,” denmektedir.³²

Masonik ritüel ve sembollerin, dinsel unsurlar barındırmaktadır. Londra Üniversitesi’nde ‘Karşılaştırmalı Dinler’ dersi veren, Güney Asya Tarihi Profesörü

²⁹ A.e., s.252

^{**} 18. yy.da yaşamış Üstad-ı Muhterem Procope’un yazdığı şiir ilgi çekicidir:

Cins-i latif, sizleri
Sayarız da severiz de
Ama ürkeriz sizlerden
Ve meşrudur bu korkumuz.
Ne yazık ki ilk dersimiz
Âdem’e elmayı verenin Havva olduğuydu
Ve siz olmasaydınız belki de günümüzde
Bütün erkekler birer Hür-Masondu. (A.e., s.252)

³⁰ Knight, **Biraderlik**, s. 23

³¹ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 48

³² A.e., s.48

Alexander Piatigorsky*, Masonluğun bir din olduğunu öne sürmekte ve şu tespiti yapmaktadır:

“Bir Mason Tekris** Ritüeli’nde “Ben Üstad Hiram’ım” dediği zaman, kendisini Masonik efsanenin ana şahsiyeti olan Hiram’la birleştirir; o sırada gerçekleştirilen ritüelin sonucunda bu farklı var oluş haline dönüşecektir. Üstün Varlığa inandığını belirten bir Masonun bu Üstün Varlık inancı da, sonraki Üstad Mason ritüeli -ki bu ritüel vasıtasıyla “Hiram olur”- yoluyla kendi somut dinsel anlamını alır.”³³

Vatikan’ın 1737’de, 23. Johannes’in 1960’larda Masonluğu aforoz etmesinin ve günümüzde de İngiliz Kilisesi’nde kimi Anglikan din adamlarının hala Masonluğu yasaklamak için bazı girişimlerde bulunmasının nedeni onu “bağışlanmayan tek tarihsel dinsel hareket” olarak görmeleridir.³⁴

John Fellows şöyle der: “Israrla giz olarak adlandırılan şeyler, dinin bir diğer isminden başka bir şey değildir.”³⁵

Piatigorsky, aynı fikirde olduğunu söylediği Bristol’lu bir papaz ve bir locada Hatip olan James C.’nin şu sözünü nakleder: “sembollerin kavranması, Masonlukta ilahiyatın rolünü üstlenir.”³⁶

Yine Piatigorsky’ye göre;

“Hür Masonluk, senkretik* olarak, Hristiyanlığı ve Musevilikle Gnostizmin bazı unsurlarını ‘Masonik Din’ ile birleştirir.”³⁷

(...)

Ritüelsiz Masonluk, sadece bir başka Rotary Kulübü ya da Oddfellow Derneği olurdu. Ritüeliyle beraber, Budist Tantracılığı ile karşılaştırılabilir -ve bu bakımdan-, Scientology Kilisesi, Ouaker’lık, hatta Low Church’dan** daha dinseldir.”³⁸

* Piatigorsky kendini, hiçbir dine mensup olmayan ve Masonlukla bağı bulunmayan tarafsız bir akademisyen olarak tanımlıyor. (Bkz. A.e., s. 24)

** **Tekris:** Bir kimsenin Masonluğa kabulü sırasında Mabette yapılan geleneksel tören. (A.G. Michel, **Mason Diktatörlüğü**, Çev: Ataman Güneş, İstanbul, Karma Kitaplar, 2007, s.171)

³³ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s.54

³⁴ A.e., s.174

³⁵ A.e., s.372

³⁶ A.e., s:373

* Senkretizmi,... İçinde, iki ya da daha fazla farklı dinin unsurlarının bulunduğu dinsel bir durumu senkretik olarak adlandırıyorum, bazı paralel ya da benzer inançları da gözleyebiliriz.(Piatigorsky, s: 374-375)

³⁷ A.e., s.374

Londra bankerlerinden Andrew Arbuthnot'un eski bir Mason olarak Masonluğun din olup olmaması konusunda düşüncelerini şöyle dile getirir:

“Dinleri objektif bir şekilde ele aldığınız takdirde Masonluğun da bir din olduğunu kabul etmek durumdasınız. Gizli bir cemiyet yoluyla, bir kardeşlik ve beraberlik ruhu tesis etmektedir. Bunu yaparken, insanları fizikötesine, bir yüce varlığa yöneltir. **En azından Anglikan Kilisesi'nin sabah ayinleri kadar bir dindir.**”³⁹

Mason yazarlar Knight ve Lomas “Hiram'ın Kitabı” adlı eserlerinde Masonluğun “*birey dinlerinden*” bir tanesi” olduğunu iddia ederler.⁴⁰

Knight ve Lomas, Masonluğun kadim astrolojiden ortaya çıktığını, Mason ayinlerinin gezegen çakışmalarının dünyayı doğrudan etkilediğine dair bir batıl inanca dayandığı sonucuna varmıştır.⁴¹

“Masonluk ve astroloji çağlar kadar eski olan gezegenlerin hareketlerinin bireylerin davranışlarını etkilemesiyle alâkalı inançların günümüze taşınmasında gözlemleyebileceğimiz en iyi geleneklerdir.

Masonluk bilinen dinleri takip etmeyen insanlar için alternatif bir bakış açısı sunmasına rağmen bütün inanç sistemini paylaşmadan ruhani değerleri sunmaktadır.”⁴²

Masonluk konusunda araştırma yapan iki tarafsız araştırmacı yazar Michael Baigent, Richard Leigh, **Tapınak Şövalyeleri- Mabet Ve Loca**, adlı kitaplarında bu konuyu şöyle değerlendirmiştir:

(...) Masonların bireysel yanlışlıkları tümüyle bencilliklerinden ve sadece kendilerine hizmet etmelerinden gelmektedir (...) Masonluk başlı başına bir din anlamında değildir; kendisini sadece gerçeğin kesin olan prensiplerine adanmıştır. Bu açıdan, dinsel değil de ‘tinsel’ olarak yorumlanmalıdır. Masonluk bir yöntem önerebilir; ama bir din bilim kuramı ortaya koyamaz.⁴³

** Low Church: “Aşağıdaki Kilise”; İngiltere Kilisesi içindeki reformcu eğilimi nitelemek için ilk zamanlarda aşağılayıcı manada kullanılan, ama sonradan yerleşen bir terim- (Ed.n.) A.e.,s.452

³⁸ A.e., s.452

³⁹ Knight, **Biraderlik**, s.210

⁴⁰ Knight, Lomas, **Hiram'ın Kitabı**, s.393

⁴¹ A.e., s.393

⁴² A.e., 394, 395

⁴³ Michael Baigent, Richard Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, 20.bs., , Çev: Hacer Öz, İstanbul, Nokta Kitap, 2005, s. 18

Masonların bir kısmı ve bazı tarafsız araştırmacılar Masonluğun bir din olmadığına ısrar etmelerine rağmen, bazı Masonlar, tarafsız araştırmacılar, akademisyenler ve Mason karşıtlarının tamamına yakını, Masonluğun bir din olduğunu savunmaktadırlar.

İtalyan din tarihçisi ve yorum bilimci Franco Micchelini Tocci'nin yorumu şöyledir:

“Çok eski bir ezoterik* gelenek kendini, Masonluğun ezoterik ritüelleri aracılığıyla sürdürmeyi seçmiş olamaz mı? Ve bizim ve bizzat Masonların bu konuda hiçbir şey bilmemesi mümkün değil midir?⁴⁴

Bütün bunların yanında Masonluk; Yahudilik, Hristiyanlık gibi dinlerden, *Mithraizm*^{**}, *Gnostizm*^{***}, Maji'yi^{***} de içeren Kabala^{****}, *Hermetizm*^{*****} gibi pek çok felsefi, eski kültürlerden kalma gelenekleri, inanç ve sembolleri barındırır.

* **Ezoterizm:** “Ezoterik” (Yun. Esoterikos) terimi - kelime anlamı olarak- kadim Yunan’ da, içerdiği bilgi çoğunluğa açıklanmayan ve sadece takipçileri arasında birinden diğerine genelde sözlü olarak aktarılan her türlü gizli doktrine ya da öğretiye uygulanan bir terimdir. Pratik anlamda değerlendirildiğinde ise bu söz konusu “bilgi” esas olarak ruhsal (spirituel), okült [Latince Occultus. Sırlar bilgisi, Genellikle “doğaüstünün bilgisi” olarak anlaşılır. Popüler anlamda ise belli kişiler tarafından anlaşılan bilgi olarak da düşünülür.] ve bazen de majik [Doğaüstü, paranormal pratikler. Büyü] bilgisidir. Ancak burada esas dikkat çekmemiz gereken şey, söz konusu bilgiyi içeren bu öğretilerin özünde sadece ruhsal gelişim amacıyla kullanıldıkları (ya da kullanılmalrı gerektiği) gerçeğidir. (Ahmet Akıncı, **Ezoterik Öğretiler**, İstanbul, Dharma Yayınları, 2008, s.14)

⁴⁴ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s.50

** **Mithraizm;** Roma İmparatorluğunda İsa’dan sonra birinci yüzyılda yayılmaya başladı, üçüncü yüzyılda en yaygın durumuna ulaştı ve nihayet dördüncü yüzyılın sonunda Hristiyanlığa yenik düştü. Kült, doruk noktasındayken İmparatorluğun her yerinde Mitras tapınakları vardı. Bu konunun bir uzmanı tarafından belirtildiği gibi; ‘Karadeniz kıyılarından İskoçya dağlarına ve Büyük Sahra çölünün sınırlarına kadar’ her yerde bulunabilirdi. Mitras tapınaklarının yerlerinin coğrafi dağılımı ve bunlarda yer alan kısa yazıtları inceleyen araştırmacılar, kült üyelerinin bir çoğununun Roma ordusunun askerleri olduğunu; üyeler arasında bürokratlar, tüccarlar ve köleler bulunduğunu ve kadınların külte kabul edilmediklerini açıklayabilmişlerdir. Yine yazılı ikonografik buluntular gösteriyor ki kültün örgütlenmesinde, üyelerin adım adım yükseldikleri ‘basamaklar’, veya kabul edildikleri aşamalar da yer almaktadır. Her ne kadar kültün ikonografisi tapınaklarda çeşitlilik gösteriyorsa da, bütün tapınaklarda aynı kalıpta gösterilen ve ideolojik olarak kült için çok önemli olduğu açıkça belli olan bir tanesi vardır: *Tauroktoni* adı verilen bu boğa öldürme sahnesinde Tanrı Mitras, diğer bazı figürlerin de eşliğinde bir boğayı öldürürken gösterilmektedir. (David Ulansey, **Mitras Gizlerinin Kökeni**, Çev: Hüsnü Ovacık, İstanbul, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 1998, s. 12, 13)

*** **Gnostizm:** Gnostizm, miladın ilk yüzyıllarında önce Akdeniz bölgesinde görülmeye başlanan ve oradan da Orta Asya’ya doğru uzanan, çeşitli mistik inisiyasyona yönelik dinler, mezhepler ve bilgelik okulları için kullanılan genel bir kavram ya da öğretiler. Özünde hem felsefi hem de dinsel bir akım olan Gnostizm, ad olarak yunanca “gnosis” kelimesinden türer ve kelime olarak “bilgi” anlamına gelir. Ancak zaman içinde bu kelime daha ziyade “aydınlanma” ve “idrak” kavramları ile özdeşleşmiştir. Söz konusu bu bilgi, matematik ya da fizik gibi fiziksel bilimlerde kullanılan gerçekse, entelektüel ve rasyonel bilgi değildir. Daha ziyade, Yaratıcının ve içimizde olan Tanrısal ya

Masonlukta Hristiyanlığın etkisi, 19. yüzyılın iki ünlü Mason yazarı William Hunghan ve Pencap Yardımcı Büyük Üstadı Josiah Whympers'in yazılarında dile getirilmiştir. Hunghan, Whympers'in kitabında, "(...)Masonluğun esas ilkelerinin Hristiyan Katolikliğine dayandığını(...) Ve bu ilkelerin hepsinin mutlak kozmopolitlik ve dinsel evrensellik eğiliminde olduğunu" yazar.⁴⁵

Piatigorsky'ye göre ise Masonluk, "şimdi harici bir gözlemciye gözüktüğü gibi, 17. yüzyılın İngiliz Protestanlığının gayri meşru çocuğu olarak görülebilir. (...)

da ruhsal doğanın ilişkisel ya da deneysel yollarla ulaşılan bilgisidir. Gnostikler, toplumun tam anlamıyla varlığının farkında olmadığı, Yaratıcı, İnsanlık ve Evren' in geri kalanına ait "gizli bilgiye" sahip olduklarına inanırlar. (Ahmet Akıncı, **Ezoterik Öğretiler**, İstanbul, Dharma Yayınları, 2008, s.25)

*** **Magi (Maji):** Şaşırtıcı sonuçlar elde etmek için doğal etkiler kullanmak. İradeyle değişimler yaratma sanatı. En iyi maji tanımı, başka bir modern majisyen tarafından verilmiştir: "iradeyle bilinçte değişimler yaratma sanatı". Bütün majikal "aletler" – kılıç, asa, pentagram, kupa, daireler, üçgenler, muskalar, ışıklar, cüppeler, tütsüler, tumturaklı çağrı sözleri ve celp edilen vahşi isimler – bilinçaltı üzerinde birikimsel telkin süreci olarak iş görürler. Bu tür birikimsel bir telkin süreci, zihinsel vites değiştirme diye adlandırabileceğimiz bir şekilde çalışır ve bizi tekrar maji hakkında daha önce verdiğimiz tanıma getirir: "Bilinçte irade ile değişimler yaratma sanatı." (W. E. Butler, **Maji: Anlamı, Amacı, Gücü**, Çev. Murat Sağlam, İstanbul, Hermes Yayınları, 2007, s. 11, 30)

**** **Kabala:** Tanrısal olanın doğası, Yaratılış, İnsan ruhunun kaynağı, yapısı ve kaderi ile İnsanoğlu'nun Yaratılış içinde oynadığı rol konusunda çok geniş bir tartışma alanı içerir." Ayrıca bu kurumsal ilgi alanına ek olarak, başlangıçta sadece seçilmiş belli bir kesime öğretilen meditatif, ibadete yönelik, mistik ve ayrıca büyüye yönelik bir takım pratik uygulamaları da kapsar.

Bir öğretiden ziyade Yaratıcı, Var oluş, İnsan Ruhu ve diğer varlıkların Var oluş içinde aldıkları yeri açıklamaya çalışan bir bilgi, inanç ve felsefe sistemidir. Bu geniş kapsama alanıyla da tüm ezoterik öğretilere temel oluşturmuş ve ayrıca gerek semavi dinleri gerekse diğer batı düşünce sistemlerini (hatta Uzak Doğu sistemlerini) dahi etkilemiştir. Kurumsal Kabala temelinde, var olan her şeyin başlangıcında inancın, bilginin ve bilgeliğin olduğunu ve bunların "bir arada" Yaratılışın temelini oluşturduğunu ortaya koyar. (Akıncı, **Ezoterik Öğretiler**, s. 46, 47)

Pratik Kabala, Eski Ahit'te her cümle, kelime ve harfi inceleyerek mistik ve alegorik yorumlar getirmektedir. Harf, rakam ve onların karşılıklı ilişkisi türleri; Gematria, Notarikon ve Temura ilkeleri; ilahi ve melekse isimlerinin tılsımlara uyarlanması; sihirli karelerin (vefkler) hazırlanması ve sonradan ortaçağ majisinin temelini oluşturacak çeşitli konulara giren, çok kapsamlı bir sistemdir. Pratik Kabala talismatik (tılsımcı) ve ritüel majiyi içerir. Üç parçaya bölünmüştür: GMTRIA. Gematria; NVTRIQVN, Notarikon ve TMVRH, Temura. (Dr. William Wynn Westcott, Samuel Liddell McGregor Mathers, **Kabalaya Giriş ve Sefer Yezirah**, Hermes Yayınları, İstanbul, 2007, s. 24, 80)

***** **Hermetizm:** Hermetizm özünde kadim bir "ruhsal, felsefi ve majik gelenek" ve bir "ruhsal gelişim yolu" olarak tanımlanabilir. Bu öğreti adını büyük bir Mısır bilgelik ve büyü tanrısı olan Toth'un Yunan-Mısır formu olan tanrı Hermes Tresmegistos'tan alır. Bu ad Yunanca, "Üç kere En Yüce Hermes" anlamına gelmektedir. "Üç kere yüce" adından kasıt ise takipçilerine göre Hermes'in Toth'un üçüncü enkarnasyonu olmasıdır. Hermes Tresmegistos aynı zamanda tamamı sadece on üç satırdan oluşmakla birlikte bu gün tüm hermetik felsefenin özünü oluşturan meşhur Zümrüt Tablet'in [Tabula Smaragdina. Yaratıcının sırlarını ve tezahürlerini ortaya koyan sayılan antik yazıt. Çok sayıda tercümesi vardır. En bilinen cümlesi; "Bir Olan'ın mucizelerini gerçekleştirebilmesi için aşağısı yukarısı ve yukarısı aşağısı gibidir." (İng. Emerald Tablet) yazarıdır. (Akıncı, **Ezoterik Öğretiler**, s. 31)

⁴⁵ (J.Whyper,1888,s.iv) s:410 aktaran: Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 410

Protestan dinsel ideolojinin ya da Max Weber'i örnek alırsak, Protestan Etiğin ta kendisidir."⁴⁶

Yahudi sembolleri Mason sembolizmasında önemli yer tutar. Altı kollu yıldız, yedi kollu şamdan, ikiz sütunlar bunlardan birkaçıdır.

Hiram, bir tunç işçisinden bir Üstad Masona; Süleyman'ın Tapınağı'nın çevresi, onun son inşaat yerine ve Yehova'nın dini, Evrenin Ulu Mimarı'nın dinine dönüşmekle kalmamış; çok daha önemlisi, iki direğiyle beraber Tapınağın terası, Tapınağın kendisinden ayrılmış ve hem efsanede, hem de Ritüel' de direklerin her biri kendi dinsel anlamına kavuşmuştur.⁴⁷

(...) Kitab-ı Mukaddes'te Tanrı, Amos'un önünde, duvarda, sağ elinde bir şakul kurşunuyla belirir ve Yahudileri, onların günahlarını ve kötü davranışlarını tartmakla korkutur.⁴⁸

Çağdaş Mason araştırmacılar, Hiram efsanesinin, Eski Mısır'daki Osiris ritlerinden kaynaklandığını kabul ederler. Osiris'in ölümü ve yeniden doğuşu, insanın ölümünü ve gizemleri öğrenerek dirilmesini simgeler. Zümrüt tablet yazıtları aracılığıyla Hiram, Hermes ile de özdeşleştirilebilir.⁴⁹

Dinler Tarihi uzmanı Piatigorsky Hiram Efsanesinin diğer kültürlerle ilişkili olduğunu söyler:

"Hiram'ın öldükten sonra parçalanmasının da kendi içinde, hemen her yerde görülen bir Tanrı'nın parçalanması mitinin yansıttığını varsayabiliriz. Bu mit, karşılaştırmalı dinin başlıca dayanağıdır ve eski Mısır'daki Osiris tapıncından eski ve modern Hindistan'daki Kali inançlarına, Güney Amerika yerlilerinin Şamanist inançlarından Kuzey ve Kuzeydoğu Sibirya'daki Şamanist inançlara kadar, yok olmuş veya hala mevcut en az yirmi tapınçta gözlenmiştir."⁵⁰

Üstad Mason, tektanrıcılık halinin tekâmül potansiyelini simgeler; tektanrıcılık, Logos ya da Söz konusu olan Osiris tarafından simgelenir - daha önce tasvir edilen Ritüel'de** Üstad Mason' un Hiram'ın Kayıp Sözcüğü olması gibi- ve son olarak Osiris, Hiram tarafından simgelenir.⁵¹

⁴⁶ A.e., s, 468

⁴⁷ A.e., s. 416

⁴⁸ A.e., s. 422

⁴⁹ Manly P. Hall, Masonic, Hermetic, Quabbalistic & Rosicrucian Symbolical philosophy (Masonik, Hermetik, Kabbalacı ve Gül- Haç Sembolik Felsefesi) **aktaran:** Aydoğan Vatandaş, **Ezoterika: Gizli Cemiyetler**, 9.bs., İstanbul, Timaş Yayınları, 2006, s.106

⁵⁰ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 397

** Bkz. EK4

⁵¹ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 188

Eski kùltlerin etkisinin batı dünyasına aktarılmasında ve Masonlara ulaşmasında Tapınak Şövalyeleri'nin önemli rolü olmuştur. Tapınak Şövalyeleri, İsmailiye Tarikatı ile olan ilişkileri ve eski Essene Tarikatı'nın bilgilerine sahip olmalarından dolayı, Eski Mısır'ın kadim bilgilerine ulaşmışlardır. Fransa Kralı Güzel Philip'in baskını ile yok olan Tapınak Şövalyeleri, diğer ezoterik kuruluşların –bunlardan en önemlisi Masonluktur- içinde asimile olarak, kadim bilgiyi devam ettirmişlerdir.⁵²

1.4. Masonik Sır

Masonlar için sırlar ve “*Sır*” vardır. Sırlar, sözcükler, işaretler, özel tokalaşma tarzları ve diğer Masonların adıdır. “*Sır*” ise, felsefî özdür. Kimilerine göre bu öz; inisiyasyona* bağlı ve sözcüklerle ifade edilemeyen bir aydınlanmadır. Diğerlerine göre ise, salt Masonluğa kabul edilenlerin varabileceği manevi bir değerden ibarettir.⁵³

Mason olmayanlar, hatta bazı Masonlar tarafından merak edilen ise şudur:

“Masonlar gerçekçi iseler, akıl ile hareket ediyorsa ve toplumun kalkınması için çaba sarf ediyorsa, toplum için faydalı olduğunu bildikleri veya inandıkları hususları gizli tutmakta ısrarlı olmaları nasıl izah edilir? Gizli tutulan husus, toplum için faydalı değil ise veya bir değer taşımıyorsa, gizliliği ve sır saklama oyunu oynamak nedir?”⁵⁴

Mason olabilmek için gerekli olan *tekris* töreninde, Masonik sırrın açıklanılmayacağına dair –sembolik de olsa- ölümcül yemin edilir. Masonlar, bu kadar önem verilenin saklanan sır değil, sır saklama disiplini olduğunu söylerler.⁵⁵

⁵² Mehmet Saltık, **Kuşdili Kılavuzu: Simyanın Ayak İzleri**, İstanbul, Hermes Yayınları, 2005, s. 23

* **İnisiyasyon** (Erginlenme, Tekris); "dışarıdaki", "yabancı", "harici", "bigâne" kişinin "içeri" alınması, "mahrem" kılınması, ezoterik topluluğun "üyesi" durumuna getirilmesi, ezoterik bilginin ışığına kavuşmasıdır. Ezoterik İnisiyasyon; bireyde, varlığın bir alt aşamasından bir üst aşamasına geçişi ruhsal olarak gerçekleştirmeye yönelik süreçtir. Burada amaç, bir takım simgesel eylemler ve fiziksel edimler aracılığıyla, bireye yeni bir yaşama "doğmak" üzere "öldüğü" duygusunu aşılmasıdır. Bu nedenle, kimi ezoterik örgütlerde inisiyasyona, İkinci Doğuş da denilmektedir. (**Ezoterik Örgütlerde İnisiyasyon**, (Çevrimiçi 08.05.2009 <http://www.hermetics.org/thamos1.html>))

⁵³ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 240

⁵⁴ Nuh Gönültaş, **Mason: Dul Kadının Çocuğu**, 4. bs., İstanbul, Karakutu Yayınları, 2005, s. 68

⁵⁵ A.e., s.68

Bir görüşe göre, Loca dışında hiçbir anlamı olamayan, loca içinde ise sembolik anlamları olan bu *sır* ifşa edilse bile anlaşılması mümkün değildir. Masonik tarih uzmanı Peder George Oliver (1782-1867) bu konuda şöyle der:⁵⁶

“Doğanın gizlerini, onları anlayabilenlerden, yani fizikçilerle doğa felsefecileri gibi Doğa Bilimi içinde olanlardan başkasına açıklayamazsınız. Aynı şey Masonluğun gizleri içinde geçerlidir.”⁵⁷

Thule Örgütünün kurucusu, Mason Baron Rudolf Von Sebottendorf’a göre Masonların gizliliğe çok önem vermesinin nedeni; “*sırrı açıkladıkları takdirde başka insanların alaylarına maruz kalma korkusu*”dur.⁵⁸

Benzer bir açıklamayı Mason araştırmacılar Knight ve Lomas da yapar:

(...) bizce, Masonların bu ketumluğunun nedeni; gizli yeminlerine bağlı kalmak istemeleri ya da kardeşlerinin sert tepkilerinden çekinmeleri değil, daha çok, katıldıkları bu ayinlerin tek kelimesini dahi anlamamaları ve insanların bu tuhaf ayinlere güleceklerinden korkmalarıdır.⁵⁹

Mason yükümlülüklerini belirten Anderson Yasası, “Davranış” Maddesi 4. fıkrasında şöyle geçmektedir:

“Mason olmayan yabancılar bulunduğu sözlerinizde ve tutumunuzda öyle ketum ve ihtiyatlı olun ki en ince zekâlı yabancı bile duyulması uygun olmayan şeylerin farkına varmasın.”⁶⁰

“Duyulması uygun olmayan” bu ‘sır’dan; Türkiye’de Masonlara özel yayın yapan Mimar Sinan dergisinde şöyle bahsedilmektedir:

“Masonluk bazı sırlarını ve hakikatleri maskeler. Arzu edenler ise esasen hafifçe maskelenmiş olan bu hakikatleri bulabilirler. Bu hakikatlerin bazı zayıf ve düşüncesizlere açıklanması ise tehlikeli olabilir. Hatta onların mevcut olan ihtiyaçlarını yok edebilir. Masonluğun intisap edenlerinkini ise kuvvetlendirir. Kadim sırların tesis edilme sebebi bundan ileri gelmektedir. Bunlar bilgi ve hikmet

⁵⁶ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 25

⁵⁷ A.e., s. 25

⁵⁸ Baron Rudolf von Sebottendorf, **Eski Türk Masonlarının Uygulamaları**, İstanbul, Hermes Yayınları, 2006, s. 98

⁵⁹ Knight, Lomas, **Hiram'ın Kitabı**, s.26

⁶⁰ Gönültaş, Mason, s.73

arayıcıları ile bu işe başlangıç veya verilecek malumata hazırlık safhası vazifesi gören mekteptir. Doğru dürüst bir hazırlık safhasından geçmeden verilen hakikatler bunları alanlar için yıkıcı ve şaşırtıcı olabilir.”⁶¹

Yine aynı makaleye göre; insanların Masonik sembolleri anlayabilmeleri için belli bir seviyeye ulaşmaları gerekmektedir:

“Gayet iyi anlaşılacağı gibi, Masonluk gizli bir cemiyet değil, kapalı bir cemiyettir. Bu gizlilik, bu kapalılık, bütün insanların, bütün Masonik sembolleri anlayacakları seviyeye ulaşmalarına kadar sürecek ve ancak insanlık bu mertebeye ulaştıkları gün Masonluğa ihtiyaç kalmayacaktır.”⁶²

Sır gibi gizlenen şeylerin, ritüeller bir takım kelime ve işaretler olduğu iddialar arasındadır. Bu gizli işaret ve semboller, Masonların birbirini tanımasını sağlar.⁶³ Bu konu yine Masonik bir yayın olan *Büyük Şark* dergisinde şöyle yer alır:

“(…) derecelere göre Masonlar arasında bile gizli remiz ve işaretler vardır. Şu halde bu remiz ve işaretlerin ve başka mahfillerde sarf edilen sözlerin, yapılan münakaşaların mahsus dâhilinde kalması lazımdır. Binaenaleyh aziz kardeşlerim ketumiyeti bütün manası ile muhafaza ederek bizi nur ve ziyaya kavuşturan muhterem mahfile ilk dâhil olduğumuz gün verdiğimiz namus sözünden hiçbir suretle infirah etmemeliyiz.”⁶⁴

Tekris töreni sırasında sırrı ifşa etmeyeceğine dair yemin eden Mason, duygularını şöyle dile getirir.

“Nihayet zulmet perdesi yırtılarak gözlerim açıldı. Şu anda gördüğüm manzaranın ihtişamı ve sevgili kardeşimin müşfik bakışları ile nurlu nasiyelerinin parıltısını asla unutmayacağım. Uçları bana çevrilmiş olan kılıçlar, huzurunda verdiğim namus sözünü ihtar ediyor, bundan caydığım takdirde alınacak intikamın dehşetini ifade ediyordu.”⁶⁵

Bütün Masonik derecelerde, sırrın ifşa edilmesi durumunda, geleneklere bağlı cezalar vardır. Aday, Masonluğun sırlarını, -kendisinin dâhil olduğu dereceden düşük olanlar ve topluluğun dışında olanlardan- gizli tutacağına dair yemin eder. Bu cezalar küçümsenecek gibi değildir çünkü dilin kesilmesini, kalbin sökülmesini, boğazın kesilmesini ya da pek çok yaratıcı şekilde çeşitli organların koparılmasını içerir.⁶⁶

⁶¹ Mimar Sinan, sayı:7, sayfa:11, Ed. by. Gönültaş, Mason, s.73

⁶² Mimar Sinan, sayı:7, sayfa:14, Ed. by. Gönültaş, Mason, s.74

⁶³ Gönültaş, Mason, s.75

⁶⁴ Büyük Şark, 1934, no: 14 sf: 29 Ed. by. Gönültaş, Mason, s.75

⁶⁵ Türk Mason Dergisi, 35 S. 1942 Ed. by. Gönültaş, Mason, s.75

⁶⁶ Knight, Lomas, “**Hiram'ın Kitabı**”, s.23, 24

Bunların yanı sıra Üstad Mason, bağırsaklarının çıkarılıp yakılmasını, Royal Arch derecesine yükselecek aday ise, bunlardan başka kafatasının parçalanmasını da kabul edecektir.* Fakat Masonluğa zarar verecek herhangi bir işten bütün Masonların sakınmaları için en tesirli ceza, her meslekte ve her branşta elleri ve kolları olan Masonların insanı mahvedecek en ağır cezayı vermeleridir.⁶⁷

1.5. Masonluk Tarihi

1.5.1. Hiram Efsanesi

Masonluğun tarihi Süleyman tapınağında ustabaşı olan Hiram Abif efsanesine dayanır. MS 1. Yüzyıl Musevi tarihçilerinden Flavius Josephus, Kral Süleyman'ın tapınağının yapılması ile ilgili söyledikleri şunlardır:

“Solomon Tire'den adı Hiram olan bir sanatkâr getirir. Anne tarafından Naphtali kabilesinden, baba tarafından ise İsrailoğulları'nın soyundan Ur'un oğludur. Bu kişi bütün işlerde kabiliyetlidir, ama esas yeteneği altın, gümüş ve bronz işçiliğindedir ve tapınağın bütün mekanik işleri Solomon'un direktifleri doğrultusunda onun tarafından yapılır. Bunun yanında Hiram iki sütun inşa eder, dışı dört parmak kalınlığından bronzdan, yüksekliği ise 18 kubit (elin dirsekle parmak ucu arasına denk gelen eski bir uzunluk ölçüsü), çevresi 12 kubit dökme sütunları, üzerlerinde 5 kubit boyutunda leylak benzeri süslemelerin olduğu, etrafını ağ şeklinde iç içe geçmiş bronzdan yapılmış hurmalar süsler. Buna iki sıra şeklinde asılı duran iki yüz nar bağlıdır. Sütunların birini girişe sağa yerleştirir ve adına Jachin der, sola yerleştirdiği sütuna ise Boaz.”⁶⁸

Başka bir kaynakta efsane hakkında şöyle yazılıdır:

“Kudüs'te Tanrı'nın Ebedi Tapınağı yedi yıl ve altı ay gibi kısa bir sürede Barış ve Mimarlık Prensi Süleyman tarafından, Tanrısal Yönlendirme vasıtasıyla, işçilerin alet sesleri olmadan başlamış ve bitirilmiştir; 3600 Prens (Horodim) ya da Üstad- Mason ve (...) 3600 taş kesici(...) veya Kalfa ve 70.000 işçi vardı (...) Süleyman, çok sayıda Mason ustasını ve dülgerini Kudüs'e yollayan Sur Kralı Hiram, ya da Hiram'a çok minnettardı (...) Ama asıl önemlisi, dünyadaki en hünerli Mason olan yoldaşı Hiram veya Hiram Abif'i gönderdi. Bilge Kral Süleyman, Kudüs

* “Masonik andların içeriği, karakteri ve anlamı konusundaki huzursuzluk, locanın çoğu üyesi tarafından paylaşılmaktadır ve salt uygun tanıtmaya fırsatı verme gereksinimi ya da mevcut çağın ”hümanist” niteliği tarafından açıklanamaz. 19. yüzyılın başında yazan, Amerikalı aydın bir Mason olan John Fellows' un, “bu andlara dayandırılan yalan yanlış kurgulamalar, Masonluğun en rezil işlerin içine sürüklemiştir. Bu kötülükten kaçınmanın ve Cemiyet' e sürülmüş mevcut lekeyi temizlemenin tek yolu, bu andları tamamen terk etmektir” demesi, onun Masonluğundan şüphe duyulmasına neden olmamıştır.(J. Fellows, The Mysteries of Freemasonry, or an exposition of the religious Dogmas and Customs of the Ancient Egyptians, etc., Londra, Reeves and Turner, 1866- bundan sonra J. Fellows, 1866- s. iv. Aktaran: Piatigorsky, Kim korkar Masonlardan?, s. 26)

⁶⁷ Knight, **Biraderlik**, s. 34

⁶⁸ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 66, 67

Locasının Büyük Üstadıydı ve aydın Kral Hiram, Sur Locasının Büyük Üstadıydı ve ilham içindeki Hiram Abif işin Üstadıydı”⁶⁹

Mason tarihçiler, Süleyman Tapınağı’nın tunç işleri tamamlandıktan sonra, Hiram’ın üç yardımcısı (Jubela, Jubelo ve Jubelum) tarafından öldürüldüğünü kabul eder. Bu efsane Masonların üstad derecesine yükselme törenlerinde, yeniden canlandırılır ve topluca bir kez daha yaşanır. Üstadlığa yükselecek olan kalfa, cinayet kurbanı Hiram’ın rolünü üstlenir.⁷⁰

Mason Anayasasını kaleme alan James Anderson, yasada Masonluğun tarihine önemli bir yer ayırır. Anderson’a göre; Masonluğun tarihi, ilk insan Âdem’le başlar:

“Bağımsız İlimler, özellikle Geometri, Evrenin Ulu Mimarı Olan Tanrı’nın suretinden yaratılan ilk atamız Âdem’in kalbinde yazılı olmalıydı; çünkü o Cennet’ten kovulduğundan beri, bunun ilkelerini onun evlatlarının kalplerinde bulunur ve bunlar zamanla, uygun bir önermeler yöntemi haline getirilmiştir (...) Bu soylu ilim (...) tüm o Sanatların, özellikle Masonluk ve Mimarlığın temelidir (...) Kuşkusuz Âdem, oğullarına geometriyi öğretmişti(...) Çünkü Kabil’ in bir kent inşa ettiğini görüyoruz.”⁷¹

Anderson yasasında; Hiram Abif’in öldürülmesinin ardından olanlar şöyle anlatılır:

“(...)Masonlardan birçoğu, O (Süleyman) ölmeden önce, yurt dışına çok uzaklara yolculuk etmeye başladı ve beraberlerinde Kardeşliğin Sırları’nı götürdü(...) Eski Yasalar, Vinus isimli birinin, Bilim ve Sanatının ince bilgisini Almanya ve Galya’ya getirdiğini beyan eder. [s.16] Onlar birçok yerde (...) özel ayrıcalıklar elde ettiler ve liberal sanatlarını yalnızca Hür doğmuşlara öğrettikleri için onlara Hür Mason denildi. Onlar, Heybetli Sütunlar inşa ettikleri yerlerde büyüklerin ve zenginlerin teşvikiyle Localar oluşturdular. Bu zenginler, çok geçmeden Locanın üyeleri ve Zanaatın Kardeşleri olarak Kabul edilmeyi talep ettiler- ta ki bu Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar, Üstad ve Nazır olana dek. Bundan başka Krallar ve Hükümdarlar, Süleyman’ın izinden giderek, her biri kendi idaresinde Büyük Üstad oldu. Süleyman’ın Mason olarak hatırasına layıkıyla hürmet gösterilmiştir ve Mimari, Genel Yangın tarafından yok edilene kadar da gösterilecektir(...)”⁷²

Mason deyimine yazılı olarak ilk defa 1292 senesinde Westminster Sarayı’ndaki bir inşaatın belgelerinde rastlanır. Hür Mason tanıımıysa, 1375 senesinde Londra inşaat birliklerinin bir toplantısına dair bir belgede görülür. Aynı tabire 1396 senesinde Exeter Katedrali’nin inşaatında çalışanlara ait bir listede

⁶⁹ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 9, 10, 11, 14

⁷⁰ Graham Hancock, *The Sign and the Seal* (İşaret ve Mühür) aktaran: Vatandaş, **Ezoterika**, s. 106,107

⁷¹ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 1, 2

⁷² A.e., s. 17

rastlanır. Bu tür meslek örgütlerinin geçmişi Eski Yunan ve Roma'ya kadar gitmektedir.⁷³

Ortaçağ Avrupası'nda Hristiyanlık yayılıp devletlerin resmi dini oldu. Bunun sonucunda, kilise ve katedraller inşa edilmeye ve Masonik iş örgütlenmesi ve bazı simgeler de kullanılmaya başlandı. Bu yapılanmaya, 895-990 yılları arası İngiltere'nin York kentinde bir kilise inşaatında rastlanır. Tanrı'ya bağlılık, mesleğe bağlılık gibi ilkeleri taşıyan York Yasası, Operatif Masonluğun ortaya çıkardığı bir yasadır.⁷⁴

1.5.2. Tapınak Şövalyeleri

Kaynakların çoğuna göre, en az dört yüzyıl öncesinde de var olduklarına ilişkin önemli deliller olmasına rağmen, Tapınak Şövalyeleri hakkındaki ilk belgeler 1118 yılına dayanmaktadır. Tapınakçıların görevi, Kutsal Topraklara giden hacıları korumaktır. Ancak bu işin görünür yüzüdür, Tapınakçıların gerçekte daha büyük siyasi-ekonomik amaçları vardır.⁷⁵

1128'e kadar gerçek kayıtlar daha fazla yeni üyenin olduğunu göstermesine rağmen, Tapınakçıların sadece dokuz Şövalyeden oluştuğu söylenir. İngiltere Kralı II. Edward'ın büyük babası da üyeler arasındadır.

Tapınakçılar yeni bir durumu temsil ediyorlardı: “ *Hristiyan tarihinde ilk kez askerler, keşişler gibi yaşayacaktı.*”(Seward, *The Monks of War*, s.37) 1128'den itibaren, sadece yeni üyelerin katılımıyla değil, aynı zamanda yüklü para ve mülk bağışıyla, örgüt olağanüstü bir hızla büyüdü. 12. yüzyılın ortalarına gelindiğinde, Papalık hariç, Tapınakçılar neredeyse Hristiyan âleminin en güçlü ve en zengin kurumunu oluşturmuşlardı.⁷⁶

⁷³ Çebi, Atatürk Mason Muydu?, s.15

⁷⁴ Gönültaş, Mason, s. 33

⁷⁵ Baigent, Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, s. 67

⁷⁶ A.e. s.68

Tapınak Şövalyeleri hacıları deniz yoluyla Filistin'in liman şehirlerine götürmekte, buradan da Kudüs'e ve diğer iç şehirlere kadar onlara refakat etmesi gerekmektedir. Tapınakçılar, belirli bir ücret karşılığında İsmailileri Hristiyan hacılara refakat etmekle görevlendirdi. Böylece doğu ve batı şövalyeleri arasında bir işbirliği meydana gelmiş, bundan da adet ve inanışlarda karşılıklı etkilenmeler doğmuştu. Tapınakçıların esrarlı sayısı 7'nin İsmaililer için de büyük önemi vardı. (İmamlar 7, davet ve vaaz eden peygamberler 7, sakit peygamberler 7(...))⁷⁷

Örgütün mal varlığın kesin bir listesini çıkarmak bugün için imkânsız olmasına rağmen, en kötü tahminler bile, otuz tam teşekküllü yerleşim bölgesi ve yüzlerce irili ufaklı köyler, kasabalar, kiliseler, çiftlikler, gayrimenkulleri içeren en az yetmiş belli başlı mülkün olduğunu gösterir.⁷⁸

Şövalyeler, Yahudi ve İslam kültürüyle olan sıkı münasebetleri dolayısıyla yeni buluşlar ve yeni fikirlere de öncülük etmişlerdir. O dönemin en iyi teknolojisi; tapınak deri işçileri, taş ustaları, askeri mimarlar ve mühendisler tarafından yapılmaktaydı. Tapınak şövalyeleri aynı zamanda etüt, harita yapımı, yol yapımı ve denizciliğe büyük katkıda bulunmuşlardır. Kendilerine ait hastanelerde fizikçi ve cerrahlar vasıtasıyla antibiyotik ve diğer ilaçlarla hasta tedavi etme imkânları vardı. Temizlik ve sağlık bilgileriyle ilgili günümüzün modern kuralları tam anlamıyla uygulanmaktaydı. O zamanlar herkes tarafından 'şeytan illeti' olarak bilinen sara nöbetinin kontrol edilebileceğini, tedavisinin mümkün olduğunu göstermişlerdir.⁷⁹

Bütün bunlara rağmen Tapınakçılar bölgede gerilemeye başladı. Müslümanlar hızla kaybettikleri mevzileri geri alabilmek için Haçlılar'a gördükleri her yerde saldırmaya devam ediyorlardı. Selahattin Eyyubi, 1187 yılında Hittin Savaşından zaferle çıkacak, içlerinde Kudüs kralının da bulunduğu binlerce Haçlı, esir alınacaktı. 1291 yılında ise Tapınak Şövalyeleri'nin sonunu hazırlayacak olan

⁷⁷ Gönültaş, Mason: **Dul Kadının Çocuğu**, s. 36,37

⁷⁸ Baigent, Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabnet Ve Loca**, s. 71

⁷⁹ Akar, **Derin Dünya Devleti**, s.27

saldırı Memluklar tarafından gerçekleştirilmiş ve Akka Kalesi Müslümanlar tarafından alınmıştı.⁸⁰

Batıya dönmek zorunda kalan Templiyeler eski prestijlerini kaybetmişlerdi. “Kudüs’ü Müslümanlara kaptırmakla” suçlanıyorlardı.

Bu durumdan yaralanmak isteyen Tapınakçıların varlığından rahatsız kesimler harekete geçtiler. Bir dizi söylenti önce yaygınlaştırıldı sonra da eylem planına döküldü. 1306 yılından itibaren, Tapınakçılar, Yakışıklı Philippe olarak bilinen Fransa kralı IV. Philippe, Papalığı kendi denetimine alarak, Tapınakçılara karşı harekete geçti.⁸¹

Phillipe’nin pek çok nedeni vardı; daha önce I. Richard’a verilen bir çeşit ‘fahri tapınakçı’ statüsünü alabilmek için örgüte başvurmuş ama onur kırıcı bir şekilde reddedilmişti. Ardından Philippe, 1306 yılının Haziran ayında, bir ayaklanma sonucu Tapınakçıların Paris Mabedine sığınmak zorunda kalmıştı Paraya ihtiyacı olan kral, burada örgütün zenginliğine ve kaynaklarına tanık olmuştu. Phillipe’in gözünde zenginlikleri ve güçleriyle Tapınakçılar, krallığın düzenine karşı gerçek bir tehdit oluşturunuyordu.⁸²

Philippe, bir suçlama listesi düzenlendi ve 13 Ekim 1307 Cuma günü şafak vakti, Fransa’daki tüm Tapınakçılar kralın adamları tarafından yakalanıp tutuklandı. Ancak şaşırtıcı biçimde, örgütün efsanevi hazinesinin ortadan yok olmuştu. Hiçbir zaman bulunamayan ve Tapınakçıların muhteşem hazinesi olarak anılan bu zenginlik bir giz olarak kaldı. Engizisyon tarafından gözaltına alınan bir şövalye, tutuklamalardan kısa bir süre önce, hazinenin Paris Tapınağı’ndan gizlice kaçırıldığını söylemiştir.⁸³

⁸⁰ A.e., s. 32, 33

⁸¹ Baigent ve Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, s. 77

⁸² A.e., s. 77, 78

⁸³ A.e., s. 78, 79, 80

Fransa’da, yakalanan Tapınakçılar yargılandı ve işkencelere maruz kaldı. Giderek şiddetlenen suçlamalar sonucunda, Tapınakçılar bazı itiraflarda bulunmak zorunda bırakıldı. Suçlamalara göre; Tapınakçılar ‘Baphomet’ diye adlandırılan şeytani bir güce tapıyorlardı. Haklarındaki diğer suçlamalar şunlardı: Hırsızlık yapıp gayri meşru yoldan zengin olmak, çocukları öldürmek, kadınlara kürtaj yapmayı öğretmek, eşcinsel olmak, İsa’yı reddetmek, haçı kabul etmeyip, çiğneyip üzerine tükürmek.⁸⁴

Tapınakçıların Örgütü 22 Mart 1312’de, kesin bir suçluluk ya da aklanma kararı olmaksızın, Papalığın kararı ile resmi olarak dağıldı. 1314 yılının Mart ayında, Büyük Üstad Jacques de Molay ve Normandiya Tapınağı’nın Üstadı Geoffroi de Charnay yakılarak öldürüldü.⁸⁵

Fransa Kral’ı diğer ülkelerin hükümdarlarından Templiyeler’in yakalanmasını istemişti. İtalya, İngiltere, Almanya, İspanya, Portekiz bunlar arasındaydı. İngiltere Kralı tutuklamada geç davrandı ve şövalyelerin bir kısmı İskoçya’ya kaçtı. Ayrıca İngilizler tutuklananlara oldukça yumuşak davrandılar. Almanya’da da yargılandılar, ama beraat ettiler. İspanya ve Portekiz’de ise isim değiştirerek çalışmalarına izin verildi.⁸⁶

Tapınakçıların Avrupa’da kaçıp sığınabilecekleri bir yer vardı. Bu yer, Tapınakçıların zaten karşılıklı iyi ilişkiler içinde olduğu, halk tarafından seçilmiş kralların aforoz edildiği; dahası, iyi eğitilmiş savaşçılar arayan İskoçya idi.⁸⁷

Masonik tarihçiler tapınakçıların akıbeti hakkında şöyle yazar;

(...)Bize söylendiğine göre (...) Örgütü terk etmeye zorlanan Tapınakçılar, Robert Bruce’un bayrağı altında yer alarak, Bannockburn’de onun saflarında savaştılar (...) Efsaneye göre, Bannockburn’de savaşın sonucunu belirleyen başarılarından dolayı, Bruce, Tapınakçıları yeni bir oluşumda şekillendirdi.⁸⁸

⁸⁴ Gönültaş, Mason: **Dul Kadının Çocuğu**, s. 35

⁸⁵ Baigent, Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, s. 80, 81, 82

⁸⁶ Akar, **Derin Dünya Devleti**, s. 41

⁸⁷ Baigent, Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, s. 101

⁸⁸ Haye, **The Persecution of the Knights Templars**, s.114 aktaran: A.e., s. 106

Örgütün dağılmasını takip eden çeyrek yüzyıl boyunca, yeni Tapınakçı tarikatları hızla ortaya çıkmaya başladı ve sonraki yüzyıllarda devam etti.

Böylece, eski askeri-dini örgütün küllerinden, canlanan geleneğin de yardımıyla bugün Masonluk olarak bildiğimiz kurum doğmuş oldu.⁸⁹

Tapınakçılar, 1314'deki büyük bozgunundan sonra dağılmadılar ancak varlıklarını sürdürebilmek için bir örgütlenme tarzına ihtiyaçları vardı. “Born in Blood” kitabının yazarı Robinson'a göre İngiliz Tapınakçıları bu amaçla Masonluktan yararlandılar. Çünkü Tapınakçıların yer altına indikleri 1300'lü yıllarda, duvarcı loncaları o dönem toplumunun içinde var olan tek "dernek" türüydü ve diğer meslek kollarına göre daha içine kapalı bir yapıya sahipti. Birer lonca olan bu dernekleri locaya dönüştürüp Masonluğu yaratanlar, Robinson'un iddiasına göre Tapınakçılardır.

Kaçak Tapınakçının, Masonluğun sahip olduğu 'hiçbir birader bir başka birader hakkındaki bir sırrı açığa vurmayacaktır' prensibine ihtiyacı vardı. Kaçak Tapınakçı için bu kural hayati önem taşıyan bir şarttı, lonca üyesi duvarcı içinse böyle bir korunmanın hiçbir anlamı olamazdı. Duvarcı ustasının, ortaya çıkmasıyla hayatını tehlikeye sokacak ne gibi bir sırrı olabilirdi ki? Yoksa kaçak Tapınakçılar duvarcı loncalarının içine karışıp, sonra da kendileri için gerekli olan bu kuralları, loncaların ritüelleri arasına mı enjekte ettiler? Bu Tapınakçıların duvarcı derneklerinde yalnızca bir sığınak bulduklarını değil, aynı zamanda bir şekilde onları ele geçirdikleri anlamına gelir.⁹⁰

1.5.3. Spekülatif Masonluk

Spekülatif Masonluk* meslek dışından olanların da Mason localarına kabul edilmesiyle başlar. Bu Masonlara ‘Kabul Edilmiş Masonlar’ adı verilir. Kabul edilmiş Masonlar; her zaman toplumun seçkin, gücü ve iktidarı elinde tutan kişilerinden seçilmiştir. Spekülatif Masonluk, kabul edilmişlerin artmasıyla ‘Kabul

⁸⁹ A.e., s. 129, 131

⁹⁰ John J. Robinson, Born in Blood: The Lost Secrets of Freemasonry, New York: M. Evans & Company, 1989, s. 167 **aktaran:** Yahya, **Yeni Masonik Düzen**, s. 112, 113

* Spekülatif Masonluk, mesleğin uygulanışına dayalı Operatif Masonluğun karştı olarak, insan toplumunu daha uyumlu bir hale getirmeye yönelik, felsefi bir Masonluk anlayışıdır. Non-operatif karakterli Masonluk günümüzde “Kabul Edilmiş Masonluk” adı altında bilinir. Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 193

Edilmiş Düzenli Dünya Masonluğu' olarak yaygınlaşmış, Operatif Masonluk zamanla yok olmuştur.⁹¹

1275'te Strasburg Katedrali baş mimarı Erwin de Steinbach'ın başkanlığındaki duvarcı ustaları da bir büyük loca kurarak loca ve atölyeler halinde örgütlenmeye başladılar.⁹²

1350'de Londra'da, York ve Westminster locaları İngiltere Kralı'ndan spekülatif karakterli localar olarak çalışabilme izni alırlar.

XV. yüzyıl başlarında Kilwinning Büyük Locası üstad-ı âzamını soylu ve ruhbanlar arasında kendi seçebilmekte, ancak kralın onayı gerekmektedir. Strasburg ve Ratisbonnelu biraderler eski yöntemleri gözden geçirerek 1459'da Strasburg Yasaları'nı yayınlarlar.⁹³

1600'lere doğru Masonlukta Spekülatif/Operatif anlayışlar arasındaki ayrım giderek keskinleşmektedir. RoseCroix'lar, simyacılar, Kabbalistler ve Hermetikler kabul edilmiş Masonluğun ilk üyeleri arasındadır.

1640'ta İngiltere'de meydana gelen devrimden sonra İngiliz Masonluğu Protestanlaşırken, Fransa Masonluğu Katolik ruha ve Tapınakçı geleneğine bağlı kalmaya devam eder.

1717'de Londra'daki dört loca kendilerini büyük loca ilan ederler; bir "nizam"lık nosyonu geliştirerek kimin nizami, kimin gayri-nizami olduğunu ayırt etmeye koyulurlar. Bu girişimin başındaki rahipler Dessaguillers ve Anderson'un ilk işleri Mason arşivlerinden Katolisizme eski bağıntıyı hatırlatacak tüm belgeleri

⁹¹ Gönültaş, **Mason**, s. 34

⁹² Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 193

⁹³ A.e., s. 194

temizlemek olur. Ancak bu olay kimi gelenekçi İngiliz localarının “Eskiler Büyük Locası”nı kurarak “modernler” e uzun süre karşı koymaları sonucunu doğuracaktır.⁹⁴

1723’te Londra Büyük Locası Operatif Masonluğun eski tüzük ve yasalarının yeniden gözden geçirilmesinden oluşan Anderson Yasası’nı kabul eder. Yasa, kısa sürede Evrensel Masonluğun temel yasası haline gelir.⁹⁵

Anderson Yasası Masonluk tarihinin dönemeçlerinden biridir. Anderson Yasası’nın ortaya koyduğu ulusal kavram ve anlayışlar değişimi yakalamanın yanında özü korumayı amaçlamıştır.⁹⁶

18. yy.da Masonluğun Avrupa’nın hemen tamamına hatta Rusya’ya kadar yayıldığı görülür. 20. yy.a gelindiğinde neredeyse bütün dünyada Mason locaları mevcuttur.⁹⁷

Osmanlı İmparatorluğu ise, Masonluğun Avrupa’ya yayılmaya başladığı dönemde Masonlukla tanışmıştır. Osmanlılar, Masonluğun yapılanması ve sembolizminin Sufi tarikatlarınkine benzemesinden dolayı yabancı bir yapılanmayla karşılaşmadılar. Bu benzerlik Masonluğun Osmanlı İmparatorluğu’nda yerleşmesine kolaylık sağladı ve Selanik gibi şehirlerde localar kuruldu. Ancak başlangıçta localara devam eden Müslümanlar yoktu. İngiliz, İskoç, Fransız, Alman ve İtalyan ritüellerine uyan locaların hepsinin imparatorlukta şubeleri olsa da, uzun vadede en etkin olanlar Fransız Maşrık-ı Azamlığı ile İtalyan Maşrık-ı Azamlığı locaları olmuştu.

1860’larda localara Müslümanlar da kabul edilmiş ve Namık Kemal, V. Murat, Talat ve Enver Paşalar, Rıza Tevfik, Ahmet Mithat gibi birçok Müslüman elit bu localarda ‘tekris’ edilmişti. Yeni Osmanlılar ve Jön Türkler bu localara rağbet etmişlerdir. Müslümanların localara girmesiyle Masonik ritüel ve prensipler

⁹⁴ A.e.

⁹⁵ A.e., s. 195

⁹⁶ Gönültaş, Mason, s.

⁹⁷ Stephen Knight, **Biraderlik**, çeviren: Kemal Çiftçi, 2.bs., İstanbul, Boğaziçi yayınları, 1996, s. 35

Türkçeye çevrilmiştir. Çeviri sırasında Sufi ve loncalara ait terminolojiden faydalandığından, Osmanlı–Türk Masonluğunun dil ve sembolleri tasavvuf deyimleriyle zenginleşmişti. Türkler tarafından ilk Büyük Loca 1908’de kurulmuş ve ilk Üstad-ı Azam Talat Paşa olmuştur.⁹⁸

1.5.4. Masonik Örgütler

Spekülatif Masonlukla birlikte Avrupa’da çeşitli Masonik örgütler kurulmuştur. Bu örgütlerin başlıcaları; Columbus Şövalyeleri, Druidler, Freethinkers (Özgür Düşünenler), Goodtemplers Tarikatı, B’nai Brith’tir.* Bunlardan başka Masonluk ile bağlantılı olduğu sürülen örgütler ise; Gül-Haç, İllüminati, Kurukafa ve Kemikler ve Siyon Örgütü’dür.

1.5.4.1. Gül - Haç Örgütü

Gül ve Haç adı, ‘Rose et Croix’ terimlerinin birleşmesinden oluşmuştur. Rosakrusianizm, romantizm, aydınlanma, Hristiyan dindarlığı ve Rönesans okültizminin birleşiminden doğan, büyü, bilim ve dine ait çeşitli fikirlerden meydana gelmiştir.

Rosakrusianizm’in gerçek kaynağı halen bir tartışma konusudur. Buna karşın yine de köklerinin antik Mısır’a uzandığı söylenmektedir. Avrupa’daki referansları ise 1115 yılında başlar ve Amerika’ da ise ilk defa 1694 yılında görülmüştür.⁹⁹

Tapınakçı geleneğin devamı olan Masonluk ve Gül-Haç örgütleri arasında çok yakın bir ilişki vardır. Bunun göstergelerinden biri, İskoç ritinin 18. derecesinin "Gül-Haç şövalyesi" olmasıdır. Gül-Haçlarla Masonlar arasındaki bağlantı, 1804 yılında J. G. Buhle tarafından yazılan Historico-Critical Inquiry into the Origin of the Rosicrucians and the Free-Masons (Gül-Haçlar'ın ve Masonların Kökeni Hakkında Tarihsel Kritik) adlı kitapta, şöyle anlatılır:

⁹⁸ Cengiz Şişman, **Sabatay Sevi ve Sabataycılar**, Ankara, Aşina Kitaplar, 2008, s.81

* Bkz. EK3

⁹⁹ Akıncı, **Ezoterik Öğretiler**, s.38

"Masonluk, 1633'ten 1646'ya dek süren Gül-Haç çılgınlığı sırasında Gül-Haçlarla aynı kaynağa bağlı olarak ortaya çıkmaya başladı. Her iki kulübün de amacı, Kabalist anlamda büyü ile ilgilenmek ve buna bağlı olan 'hikmet'i aramaktı. Ve her iki kulüp de gizlilik prensibi içinde çalışıyordu."¹⁰⁰

İngiliz Masonluğunun 19. yüzyıldaki ünlü isimlerinden Gül-Haç üyesi Frederick Hockley'in The Rosicrucian Seer (Gül-Haç Peygamberi) adlı kitabında, İngiltere'deki özel bir Mason locasına üye olmak isteyen biriyle, Hockley arasındaki bir diyalog aktarılmaktadır. Hockley, birader adayına, bu özel locaya kaydolmadan önce, Gül-Haç derneğinin eğitiminden geçmesinin şart olduğunu söylemekte ve bu dernekle ilgili de bazı ilginç bilgiler vermektedir:

Sizin, Büyük Üstadları Kudüs'te bulunan o gizli derneğe üye olmadan önce, bu Mason locasına üye olmanıza kesinlikle karşıyım!...

- Neden?

- Çünkü (yeterince hazır olmadan) size büyük zarar da verebilecek olan bir locaya katılmanız yanlış olur.

- Peki, o sözünü ettiğiniz gizli örgüt hangisidir?

- Gül-Haç'ın takipçileri...

- Neredeler peki bunlar?

- Örgütün merkezi Fransa'dadır. Ve oraya gitmeden ve biraderlerden biriyle tanışmadan, onlara ulaşmanız mümkün değildir. Unutmayın, Fransız İmparatoru Napolyon da o derneğin üyesiydi.

- Amaçları nedir? Ne yaparlar?

- Okültizmle ilgilenirler ve görünmez güçlere ulaşmaya çalışırlar. Büyükler (üstadlar) kimi zaman Kudüs'e giderler.

- Nerede buluşuyorlar?

- Görünmez bir yerden aldıkları emirlere göre hareket ederler ve buna göre birleşirler. Maddi yönden de çok güçlüdürler. Jean Jacques Rousseau, derneğin üyelerinden ve başta gelen destekçilerindendi...¹⁰¹

Gül-Haç örgütünün temel uğraşı alanı bilimseldir. Üyeleri geniş çapta simya ile uğraşmışlardır. Tarikat üyelerinin en önemli özelliği, her oluşumda bir evrim süreci olduğunu benimsemiş olmaları, bu nedenle de felsefelerinin temelinde natüralizme yer vermiş bulunmalarıdır. Bu nedenle de Gül-Haç üyeleri natüralistler adıyla anılmıştır.¹⁰²

¹⁰⁰ Harun Yahya **Yeni Masonik Düzen**, 8.bs. İstanbul, Araştırma Yayıncılık, 2009, s.133

¹⁰¹ John Hamill, **The Rosicrucian Seer: Magical Writings of Frederick Hockley**, 1.bs., Northamptonshire: The Aquarian Press, 1986, s. 16 **aktaran:** Yahya, **Yeni Masonik Düzen**, s. 133

¹⁰² **Mason Dergisi**, sayı 48-49, s. 67 **aktaran:** Harun Yahya, **Global Masonluk-1**, 4. bs., İstanbul, Araştırma Yayıncılık, 2008, s. 127

1.5.4.2. İllüminati

1776 yılında Almanya'nın Bavyera kentinde Adam Weishaupt tarafından kurulmuş bir örgüttür. Weishaup'un dayanakları, satanizm, Yahudi mistisizmi (kabala) ve İslam sufizmidir. Sözcük anlamı "aydınlanma" olan İllüminati örgütü kısa sürede ABD ve Avrupa'ya yayılmıştır.¹⁰³

Örgütün en önemli ilkeleri şunlardır:

- Monarşiye ve temelini dinden alan bir toplum yönetimine karşı çıkmak,
- İnsanlığa yarar sağlayacak çalışmalar yapmak,
- Yoksul ve güçsüzleri zengin ve güçlülerle eşit tutmak,
- Örgütün kurallarına kesinlikle uymak ve üstlerine bağlı olmak,
- Örgütün çalışmalarını sonsuza kadar sır olarak saklamak.¹⁰⁴

'*The Encyclopedia of Occult*'de yer alan bilgiye göre, Almanya içinde gittikçe güçlenen İllüminati hareketi, bütün Masonik ritüelleri uygulamakla beraber, önceleri geleneksel Mason localarından ayrı bir yapıdaydı. 1780'de Alman Mason localarının üstadlarından olan Adolf Franz Friedrich Baron Von Knigge'nin İllüminati'ye katılımıyla, örgütün gücü iyice arttı. Weishaupt ve Knigge, Almanya'da, "sosyalist" denilebilecek bir devrim yapma hazırlığındayken hükümetin durumdan haberdar olması üzerine, Weishaupt ve Knigge, örgütü dağıtıp normal Mason localarına katılmaya karar verdiler. Birleşme, 1782'de gerçekleşti. Okült tarihçilerce kabul edildiğine göre, Fransız Devrimi'nde rol oynayan sosyalistlerin arasında, Babeuf ve Blanqui gibi İllümine kökenliler de bulunmaktadır.¹⁰⁵

1780 yılında, Baron von Knigge'in teşkilata katılmasıyla, Masonluk ve İllüminati bütünleşmesi sağlandı.¹⁰⁶

¹⁰³ Turhan, **Küreselleşmenin Şifresi**, s. 167

¹⁰⁴ Ayfer, **Tapınakçılar, Siyonistler, Masonlar**, s. 357

¹⁰⁵ Lewis Spence, "The Encyclopedia of the Occult", s. 223.) aktaran: Yahya, **Yeni Dünya Düzeni**, s.177

¹⁰⁶ Ayfer, **Tapınakçılar, Siyonistler, Masonlar**, s. 358

Dünyayı yönettiği iddia edilen İllüminati'nin 13 aileden oluştuğu söylenmektedir. Bunlar; Astor, Bundy, Collins, DuPont, Freeman, Kennedy, Li, Onasis, Reynolds, Rockefeller, Rotshchild ve Russell aileleridir.¹⁰⁷

1.5.4.3. Kurukafa ve Kemikler

1832 yılında Yale Üniversitesi öğrencisi William Huntington Russell, Almanya'da tanıştığı, Thule örgütünden etkilenir. Burada gördüğü Kurukafa ve kemiklerden oluşan sembolden esinlenerek ismini verdiği örgütü, 14 arkadaşıyla birlikte Yale Üniversitesi'nde kurar. ABD'de, o dönem Masonluk kamuoyunun tarafından hoş karşılanmıyordu. Russell'in, üyesi olduğu Masonik bir örgütü deşifre edilince gizliliğine son verir. Buna kızan Russell 'Kurukafa ve Kemikler' örgütünü kurar. Bir Mason olan George Washington, bu örgütün ABD'de gelişmesine göz yumar.¹⁰⁸

Her yıl 15 öğrencinin katılabildiği bu gizli örgüte, WASP-Püriten* aileden gelen, derslerinde başarılı, zorlu doğa koşullarına dayanıklı, sır saklamayı bilen ve arkadaşlarına ihanet etmeyecek öğrenciler seçilir. Bu öğrenciler gelecekte ABD yönetiminde kilit noktalarda görevlendirilir.¹⁰⁹

1.5.4.4. Siyon Örgütü

Bu örgütün 1090 yılında Kudüs'te Sion Tepesi denilen yerde bir Bizans kilisesinin kalıntıları üzerinde, Haçlı seferi sonrası Kudüs Kralı olmayı planlayan Godfroi de Bouillion tarafından kurulduğunu söylenmektedir. Bouillon'un o yıllarda 'Notre Dame de Sion Keşişleri' olarak anılan yardımcıları bulunmaktadır. İsrail'in

¹⁰⁷ Turhan, **Küreselleşmenin Şifresi**, s. 171

¹⁰⁸ Turhan, **Küreselleşmenin Şifresi**, s. 178, 179

* **WASP: (White Anglo-Saxon Protestant)**, ABD'de yaşayan beyaz ırktan olan Anglo Saxon'ların Hristiyanlık'ın Protestant mezhebine mensup olanlarına verilen isimdir.

http://tr.wikipedia.org/wiki/White_Anglo-Saxon_Protestant

Püriten: Püriten, 16 ve 17.Yüzyıllarda I. Elizabeth'in İngiliz Kilisesinde başlattığı reformist harekete karşı çıkan, kendini "*saflığı*" aramak olarak tanımlayan bir Protestan doktrin ve ibadet şeklidir. <http://tr.wikipedia.org/wiki/P%C3%BCriten> (Çevrimiçi: 15. 05. 2009)

¹⁰⁹ Turhan, **Küreselleşmenin Şifresi**, s. 182

kayıp 12'nci kabilesi Bünyamin (Benjamin) Kabilesi'nin mensuplarının Siyon Birliği'nin arkasında olduğu söylenmektedir¹¹⁰

1187 yılında Kudüs'ün Müslümanların eline geçmesiyle beraber örgüt, Fransa'ya taşınır ve o tarihten itibaren Prieuré de Sion (Siyon Birliği) adını kullanmaya başlar.¹¹¹

Tarih boyunca birçok ünlü kişi Siyon örgütünün başkanlığını ya da büyük üstadlığını yapmıştır. Bunların arasında; Avrupa'nın soylu ailelerinden Saint-Clair, Lorraine, Guise ve daha birçoğunun ileri gelenleri, Robert Boyle, ve Isaac Newton gibi bilim adamları, Leonardo da Vinci, Sandro Philipepi (*Botiçelli*) ve Claude Debussy gibi sanatçılar, Victor Hugo ve Johann Valentine Andrea gibi yazarlar da yer almıştır.

Siyon örgütünün asıl amacı; Kutsal Roma İmparatorluğu'nun yeniden kurulmasını, Orta Çağ başlarındaki ve soyları Benjaminlere kadar uzanan Merovenjlerin egemenliğini yeniden sağlamaktır. Bu amaçla, yüzyıllar boyunca çeşitli entrikalar çevirmiş olan bu örgüt, birçok politik olaya perde arkasından karışmış, çeşitli kurumları etkilemiş ve kullanmıştır. Bu kurumlar arasında Tapınakçılar, Rozkruacılar ve Masonluk da yer almaktadır.¹¹²

Mason yazar Murat Özgen Ayfer'e göre Siyon örgütü, Masonluktan özellikle 18. yy. ortalarında yararlanmaya çalışmıştır. İskoç asıllı Stuartlar ile işbirliği yaparak Stuartist Masonluğu desteklemiştir. 19. yy.ın ikinci yarısında Fransa'da 'Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti' Fransa Yüksek Konseyi'nin bir takım ileri gelenlerinin **"Siyon Protokolleri"** adıyla bilinen bir politik planı imzalayıp desteklemelerini sağlamış, böylece Masonluğun, Siyonizm ile anılmasına neden olmuştur.¹¹³

¹¹⁰ Akar, **Derin Dünya Devleti**, s. 50

¹¹¹ A.e., s. 51

¹¹² Murat Özgen Ayfer, **Tapınakçılar, Siyonistler, Masonlar**

¹¹³ A.e., s. 388, 394

Yahudilerin politik ölküsü olarak anılan Siyonizmin, bu gizli örgütün ölküsü olduğu, Filistin’de bir Yahudi devleti kurulması için 19. yy. sonlarında hayli yoğun girişimlerde bulunmuş olan Alliance Israilite Universel (Evrensel İsrail Birliği) adlı kurumun da bu örgüt yararına çalıştığı iddia edilmektedir. Bir başka iddiaya göreyse, 1717 yılında Londra Büyük Locası’nın kurulması ve böylece Spekülatif Masonluğun başlaması da aslında Siyon Örgütü’nün işidir. Amaçları “Masonluk” olarak anılan bir kurum oluşturmak değil, doğrudan Siyon örgütünün işine yarayacak bir örgüt kurmaktır.¹¹⁴

Siyon örgütü, Fransa’da ezoterik nitelikli bir dernek olarak etkinliğini sürdürmektedir.¹¹⁵

1.6. Amerika Birleşik Devletleri’nde Masonluk

ABD, bazı araştırmacılar tarafından kuruluş temelleri itibarıyla bir ‘Mason Cumhuriyeti’ olarak nitelendirilir. ABD, iç savaştan itibaren hayli geniş ve yaygın bir Mason örgütlenmesine sahne olmuş, ABD anayasası ve kurumları Masonlar tarafından şekillendirilmiştir.¹¹⁶

George Washington, Benjamin Franklin, Lafayette ve Patrick Henry gibi 33. derece Masonların “Yeniden İnşa Ettikleri” ABD’de anayasadan yönetmeliklere, mimariden eğitime kadar hayatın her alanında Masonların kendi “Geometrik” tasarımlarının izi vardır.¹¹⁷

George Washington’un 1752’de Masonlaştırılması ile birlikte, Masonluk erken bir tarihte Atlas Okyanusu’nu da aşarak eski imparatorluğun kolonilerine ulaşmıştır.¹¹⁸ George Washington’dan başlayarak, Gerald Ford’a (1962) kadar gelen

¹¹⁴ Ayfer, **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, s. 834, 835

¹¹⁵ A.e., 835

¹¹⁶ Akar, **Derin Dünya Devleti**, s.159

¹¹⁷ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s.122

¹¹⁸ Knight, **Biraderlik**, s.36

15 ABD Başkanı ve 9 Başkan Yardımcısı Gül ve Haç bağlantılı Masondur. Bunların emrinde çalışmış on binlerce küçük dereceli Mason bulunuyordu¹¹⁹

John Kennedy'ye dek, Amerikan başkanlarının üzerine yemin ettikleri İncil, George Washington'un bağlı bulunduğu locanın İncil'iydi.¹²⁰

Washington, yeni kurulan Birleşik Devletler'de Masonluğun başı ve merkezi olmayı reddetti. Bu yüzden Amerikan Masonluğu, eyaletler içinde organize oldu.

'Bağımsızlık Beyannamesi'ne* imza koyan sekiz yetkili Benjamin Franklin, John Hancock, Joseph Hewes, William Hooper, Robert Treat Payne, Richard Stockton, George Walton ve William Whipple Masondu. Diğer 24 kişinin Mason oldukları ise yalnız Masonların iddialarına dayanıyordu.¹²¹

Amerikan Masonluğu da tüm federal nitelikli devletlerde olduğu gibi her eyalette bir büyük loca şeklinde örgütlenmiştir. Amerikan Masonluğu ise mavi localar (ilk üç derece) için İngiltere'ye, daha yüksek dereceler için ise Fransa'ya bağlıdır. Bu dereceler, Benjamin Franklin ve İnsan ve Yurttaşlık Hakları Bildirgesi tarafından forme edilmiştir. ABD'NİN 50 üstad-ı âzamı her yıl bir kongrede

¹¹⁹ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 158

¹²⁰ A.e., s.243

* **Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi**; Onüç Koloni'nin Büyük Britanya Krallığı'ndan ayrı olarak bağımsızlıklarını ilan ettikleri belgedir. Kongre tarafından 2 Temmuz 1776 tarihinde onaylanmış 4 Temmuz'da ilan edilmiştir; bu tarihten sonra Amerika Birleşik Devletleri'nde her sene Bağımsızlık Günü olarak kutlanmaktadır. Bu belge Washington, D.C.'deki devlet arşivlerinde gösterimde bulunmaktadır. Amerikan kolonilerinin bağımsızlıkları Büyük Britanya Krallığı tarafından 3 Eylül 1783 tarihindeki Paris Antlaşması'yla tanınmıştır.11 Haziran 1776 tarihinde Virjinya'lı delege Richar Henry Lee, bağımsızlık için bir karar sureti sunduktan sonra, Massachusetts'ten John Adams, Pensilvanya'dan Benjamin Franklin, Virjinya'dan Thomas Jefferson, New York'tan Robert R. Livingston, ve Connecticut'tan Roger Sherman tarafından oluşan beşli komite tarafından hazırlanmıştır. Bildirgenin büyük bir bölümü Jefferson tarafından yazılmıştır. Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'ni yazan beşli komite ve kabul eden delegeler sadece bir ülkenin bağımsızlığını ilan etmemiş aynı zamanda bütün insanların özgür ve eşit olduğunu, insanların doğuştan gelen ve kaybetme ihtimali olmayan, hükümetler veya devletler tarafından bağışlanmamış ve onların keyfine tabii olmayan haklara sahip olduğunu ilan etmiştir. O dönemde Amerika'da kadın-erkek eşitsizliği, siyah-beyaz ayrımcılığı vardı ve Amerikan Bağımsızlığı yayınlandıktan uzun süre sonra bile bunlar çözüme kavuşturulamadı. Fakat Jefferson'ın yazdığı gibi "bir toplumun, yaşayışında bir ideali tamamen gerçekleştirememiş olması, bu ideali değerden düşürmez." (Çevrimiçi: 10.07.2009)

'Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'

http://tr.wikipedia.org/wiki/Amerikan_Ba%C4%9F%C4%B1ms%C4%B1zl%C4%B1k_Bildirisi

¹²¹ Knight, **Biraderlik**, s.36

toplanmaktadır. Anti-komünist olan Amerikan Masonluğu, içinde sol eğilimi barındıran tüm yabancı localara kuşkuyla bakmaktadır.¹²²

Amerikan Masonluğu İngiliz Masonluğu gibi dinine bağlıdır. Ölümünden kısa bir süre önce George Washington “*dinsiz ahlak vazedenlere karşı dikkatli olunması*” konusunda bir uyarı yapmıştır. Localarda dualar okunur ve Kâinatın Yüce Mimarı İsa Peygamber’e benzetilir. Mason mabetlerinde Protestan papazlar vaaz verebilmektedir.¹²³

Amerikan Devrimi’ni yazarların birçoğu (Bağımsızlık Bildirisine imza koyanların bazıları) Masondur. Fort Newton şöyle yazar:

“Bildiriyi imzalayan kişilerden aşağıda adı geçenler Masondu:

1. William Hooper
2. Benjamin Franklin
3. Matthew Thornton
4. William Whipple
5. John Hancock
6. Philip Livingston
7. Thomas Nelson

Ve eğer savaş sırasında yok edilmiş Masonik kayıtlar bu gün elimizde olsaydı, hiç kuşkusuz aşağı yukarı 10 kişi daha sayılabilirdi. Aslında dört kişi olmadan, toplantının bir Üçüncü Derece Masonik Locası olarak açılmış olabileceği söylenmişti(...) Yalnız Washington değil, onun generallerinin hemen hepsi Masondu”¹²⁴

Amerikan Masonlarının normal tarihsel ve dinsel arka planı Protestanlıktır. Amerikan Masonluğu, üyelerinin gerçek dinsel inançları ve ibadetleri ne olursa olsun, kendisini tanım itibarıyla Protestan bir kuruluş olarak sunma eğilimindedir.¹²⁵

1826 yılına gelindiğinde Amerikan Masonluğunu sarsacak olan “Morgan Olayı” gerçekleşmiştir. 1826 yılında New Yorklu bir taş ustası William Morgan, Mason Locası’nın faaliyetlerinin dinsel inançlarına aykırı olduğunu öne sürerek

¹²² Altındal, Gül ve Haç Kardeşliği, s.243

¹²³ A.e., s.247

¹²⁴ Joseph Fort Newton, The Builders, A Story and Study of Masonry, Londra, 1918 [J. F. Newton, 1918(1914)] s. 164,165) **aktaran: Piatigorsky, Kim Korkar Masonlardan?**, s. 228, 229

¹²⁵ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 229

ayrılmak istemiştir. Morgan, locadan ayrılamayacağını, ayrılırsa öldürüleceğini öğrenince, Masonluğun gizli törenlerini ve işaretlerini içeren bir kitap yazar. Morgan kitabını bastırmaya çalışırken hırsızlıktan suçlu bulunur ve tutuklanır. 12 Eylül 1826'da tutuklanan Morgan, bir gün sonra hapisneden salıverilir ancak aynı gün yedi kişi tarafından kaçırılır. Birkaç gün sonra Morgan'ın cesedi Niagara Şelalesi'nde bulunur. Morgan'ı kaçırdığı iddia edilen 7 Masonun teşhis edilmesiyle halk ayaklanır. Zanlılar yakalanır, fakat Mason şerifler ve yargıçların yardımıyla serbest bırakıldığı iddiasıyla halk yeniden galeyana gelir. Bir grup dindar, Morgan'ın kitabını basıp dağıtmaya başlar. Bütün bunların sonucunda ABD'de “*Anti-Masonik Parti*” kurulur.

Anti-Masonik Partinin 15 adayı, 1827 seçimlerini kazanarak Masonların sırlarının yer aldığını öne sürdükleri bilgileri içeren kitaplar, dergiler ve bildiriler yayınlamaya başlamışlardır. Bu yazılara göre; “*Masonlar Amerika'yı 100 yıl içinde bir İmparatorluk yapacak ve aralarında dağıttıkları gizli soyluluk unvanlarıyla, İngiltere Krallığı ile bütünleşerek tüm dünyayı yöneteceklerdi.*”¹²⁶

1820'lerde, 'Morgan Olayı'nın ertesinde gerçekleşen bu durum Amerikan Masonluğunun varlığını tehdit etmiştir.

1850 yılına gelindiğinde Birleşik Devletler'de, Kuzey ve Güney eyaletler arasında aşağı yukarı eşit olarak dağılmış 66.000 civarında Mason bulunmaktaydı. Ama 1850'lerin başında “Morgan olayı” neredeyse unutulmuş ve ertesi 10 yıl boyunca üye sayısı üç mislinden çok artmıştır.¹²⁷

24 Haziran 1860'da Kentucky'nin eski Büyük Üstadlarından Rob Morris, temel amaçları aşağıda sıralanan “koruyucular” hareketini başlatmıştır:

1. “Tüm Amerikan Sembolik Masonluğu için aynı” olacak ortak bir ritüel. Bu, aşağıdaki maddelere de dayanak işlevi görecek:
2. Tüm localarda mutlak tertiplik;

¹²⁶ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s.122, 123

¹²⁷ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 243

3. Bir locada meydana gelen her şeyin mutlak gizliliği;
4. Tüm localar için tek bir “anahtar” ya da “şifre”- “egzoterik ve ezoterik çalışmaların” hepsi bu şifre ile yazılacak, böylece yalnız onu anlayabilecek ve kullanabilecek kişiler tarafından yazılıp okunacaktır.
5. Koruyucular örgütün başının, Baş koruyucunun, ritüel, disiplin ve üyeleri ilgilendiren her konuda mutlak yetkisi;
6. Koruyucular Sistemini benimsemeyi reddeden tüm locaların ve bireysel üyelerin mutlak ihracı. (Sistemin yolunu tıkayan her locayı kapatmak “tam yetkili bir Koruyucu”nun yükümüdür.)¹²⁸

Amerika, kendi kültürel modellerini kökten değiştirme sürence girmiştir. Laikleşme süreci mezhepler arasında ilerlemeye başlamış, Amerikan İç Savaşı, bu süreci yalnızca hızlandırmıştır.

Masonların İç Savaş’ı yumuşattığı iddia edilemez, ancak O dönem Masonik dindarlıkta, Amerika’daki Masonluk tarihinde bir gelişme yaşanmıştır. Masonlar, Hristiyan mezheplerinin taraflı tutumlarına karşıt olarak, dinsel uzlaşma misyonunu benimsemişlerdir.¹²⁹

İç Savaş’ın sonundan Birinci Dünya Savaşı’nın başlangıcına kadar geçen yarım yüzyıl Amerikan Masonları için en iyi geçen dönem olmuştur. Bu dönemde; Masonluğun itibarı artmış, Masonik tapınak, hastane ve kütüphane yapımları, Masonik yardımseverlik etkinliklerinin çoğalmış ve Amerikan ekonomisindeki büyümenin ve kentlere doğru nüfus akışının etkisiyle Masonluk süratle kentleşmiştir.¹³⁰

Amerikan Masonluğunun; “Amerikanizm”, “Amerikan Ruhu” ve özellikle “herkes için aynı” Amerikan eğitim sistemi kavramlarını kapsamaya başlaması, Warren Harding’ in “Masonik Başkanlık” (1920-22) döneminde olmuştur.

¹²⁸ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 244

¹²⁹ A.e., s. 247, 248, 249

¹³⁰ A.e.,s. 251, 252

Amerikan dindarlığının değişen dengesi içinde, Masonluk, aşırı Protestan hareketlerin artan gücüne karşı bir tür denge sağlamış, bazen tutucu Protestanlığa, bazen liberal Katolikliğe nesnel bir şekilde karşı koymuştur.¹³¹

1930’larda Amerikan Masonluğu, itibarının ve saygınlığının zirvesindeyken, üyeler rekor bir yüzdeye ulaşmıştır. Bütün erkek, beyaz, yetişkin nüfusun % 12’si (3.303.000 kişi) Masondu. Masonlar Birleşik Devletler’ de o tarihten önce ya da sonra bir daha bu kadar güçlü ve etkili olamamışlardır. Sayıları 1970’de 3.763.000 (%7.6) ve 1995’te 4.600.000 civarındır. (%6’dan az.) Masonluğun bunu izleyen gerilemesinin nedeni, I. Dünya Savaşı’ndan önce olduğundan daha muhafazakâr olmasıdır.¹³²

Buna rağmen, Dünya Masonluğuna baktığımızda en çok loca ve Mason ABD’de bulunmaktadır. Toplam Loca sayısı 12 binin üzerindedir. Bu localarda kayıtlı toplam iki milyon beyaz Mason bulunmaktadır. Bu sayının siyah Masonlarla birlikte iki milyon üçyüz bini bulduğu iddia edilmektedir.¹³³

1.6.1. ABD’nin Masonik Kimliğinin Üç Göstergesi

Amerika Birleşik Devletleri’nin Masonik kimliğinin üç önemli göstergesi bulunmaktadır: Bir Amerikan Doları, New York Hürriyet Anıtı, New York ve Washington bulunan obeliskler.

Amerikan Dolarında Masonluğu önemli simgeleri yer almaktadır. Hürriyet Anıtı Masonik bir törenle yerine yerleştirilmiştir. Obeliskler ise üzerindeki işaretler dolayısıyla Masonluk için önem taşımaktadır.

1.6.1.1. Bir Amerikan Dolarındaki Semboller

ABD Masonik kimliğini göstergelerinden biri ‘Bir Amerikan Doları’dır Bir Amerikan dolarının üzerinde bulunan simgeler Masonik simgelerdir.

¹³¹ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 266

¹³² Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 269

¹³³ Avşar, **Geçmişten Günümüze Masonluk Tarihi**, s. 164

Bir Amerikan Doları

‘ABD’nin Büyük Mührü’ Bir doların üzerinde yer almaktadır. Bu sembollere baktığımızda, solda bir piramit ve onun üzerinde üçgen içinde bir göz vardır. "Üçgen içinde göz" Mason localarının değişmez sembolüdür. Üçgen içindeki gözün altındaki piramit Masonluğun felsefesini tanımlamak bakımından oldukça açıklayıcıdır.*

Altında ‘Novos Ordo Seclorum’ (Çağların Yeni Düzeni) yazmakta olup piramidin altında Romen rakamıyla 1776 tarihi göze çarpmaktadır. Bu tarih Amerikan Bağımsızlığının ilanıdır ancak bir iddiaya göre, İlluminati’nin kurulduğu yılı simgelemektedir.

Sağ tarafta ise Masonik sembollerden kartal ve üstte de 6 köşeli bir yıldız bulunmaktadır.**

Piramit şeklinin üzerindeki ‘*Annuït Coeptis*’ yazısı Latince “Bizim meselemiz, plan başarıya tamamlanacaktır”, hemen beraberinde yer alan ‘*E Pluribus Unum*’ ise ‘Birçokların içinde bir tane’ anlamına gelmektedir.¹³⁴

* Bkz. 2.1.2.2. Üçgen ve Göz

** Bkz. 2.1.2.19 Kartal, 2.1.2.4.2 Altı Köşeli Yıldız

¹³⁴ Akar, **Derin Dünya Devleti**, s. 155-157

1.6.1.2. New York Hürriyet Anıtı

New York'taki Miss Liberty'nin (Özgürlük Anıtı) Masonlarca yapılmış ve kaidesine içinde Masonik semboller olan bir sandık yerleştirilmiştir. Türkiye Masonları'nın yayınlarından olan Mimar Sinan Dergisi'nde Mehmet Fuat Akev, konuyla ilgili şu yazıyı tercüme etmiştir.¹³⁵

“Bugün Hürriyet Anıtı olarak adlandırılan muhteşem heykelin temel atma merasimi New York Büyük Locası tarafından organize edildi ve tabii ki tam bir Masonik ayin şeklinde gerçekleştirildi. Daha önce de meşhur Capitol'ün temeli George Washington tarafından Masonik merasimle atılmıştı. Bu törenden sonra ABD'de bu tip temel atma törenlerinin, resmi veya özel, Masonik usullere göre yapılması adet oldu.

Fransa, ABD'nin istiklal savaşında önemli rol oynamış bir ülkeydi ve General Lafayette ile George Washington aynı locanın üyesiydi. Bundan dolayı Fransızlar, Amerikalılara bu dostluğun bir nişanesi olarak bir heykel hediye etmeyi düşündüler. Bu maksatla heykeltıraş Auguste Bartholdi Amerika'ya gönderildi. Bartholdi'yi Amerika'ya götüren 'Pereire gemisi' New York'a girerken 37 yaşındaki sanatçı Bedloe's Island'ı görünce 'Heykel buraya dikilmelidir' diye bağırır. Muhteşem Hürriyet Heykeli, elindeki meşale ile bu hür memlekete adım atacak herkesi selamlayacaktır.

Fransızlara göre hürriyeti bir kadın sembolize etmeliydi. Fakat bu Jean D'arc gibi zırhlarla bürünmüş, kılıç ve kalkan taşıyan bir kadın değil, pilise bir elbise içinde ve meşale taşıyan sağ kolu çıplak; heykelin yüzü ise Bartholdi'nin annesinin yüzü olmalıydı.

(...)(...). Geleneğe göre böyle bir heykele ilk taşı elbette ki ulvi prenslerin ve bilhassa hürriyetin bütün dünya üzerinde koruyucusu olan Masonlar olacaktı!

Bundan dolayıdır ki, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar'ın New York Büyük Locası bu önemli törenin icrası ile görevlendirildi.

Tören şu şekilde yapıldı: ilk taş, usulüne göre ölçüldükten sonra kübik taş olarak ilan edildi. Büyük Üstad Kaymakamı, harcı hazırladı ve taşı yerine yerleştirdi. Bundan sonra Büyük Üstad ve Büyük Loca'nın 3 görevlisi taşa 3 çekiç darbesi vurdu ve ilk taşın yerine konulduğu ilan edildi. Büyük Üstad müteakiben yaptığı konuşmada şu soruyu sordu:

‘Bu abidenin temelini atmak görevi neden Masonlara verilmiştir?’

Cevap: Çünkü hiçbir müessese, Masonluk kadar hürriyeti korumak ve insanlığı cehalet ve istibdat zincirinden kurtarmak için çalışmamıştır.’

Heykeli açma şerefi, Alsace-Lorraine Locası azası olan Auguste Bartholdi'ye verildi ve heykelin başını, o ana kadar öreten Fransız bayrağı merasimle açıldı.

Kane Locası'nın 454. Üyesi Senatör Deper resmi nutku okuduktan sonra heykel Piskopos Potter tarafından takdis edildi.

Miss Liberty (Özgürlük Anıtı) şüphesiz ki Masonluğun en yüce sembolü olarak kalacak(...)¹³⁶

¹³⁵ Nuh Gönültaş, **Mason**, s.13

¹³⁶ A.e., s. 14, 15, 16

1.6.1.3. New York ve Washington'daki Obeliskler

Washington Anıtı

New York Cleopatra İğnesi

Obelisk, tepesi piramit şeklinde olan, tek parça, dikine uzun bir kuledir. Eski Mısır mimarisinin önemli unsurlarından biri olan "**obelisk**" (dikilitaş) Masonların önem verdikleri sembollerden biridir. Obelisklerin üzerindeki Eski Mısır figürlerini Masonlar kendi sembolleri olarak kabul etmektedir.

İstanbul'un Sultanahmet meydanında bulunan "dikilitaş" bir obeliskdir. Üzerlerinde Eski Mısır'ın hiyeroglif yazıları kazınmış olan obeliskler, 19. yüzyılda toprak altından gün ışığına çıkarılmış ve daha sonra da Londra ve Paris gibi kentlere taşınmışlardır. Obelisklerin en büyüğü ise Masonların çabasıyla ABD'ye gönderilmiştir. *Mimar Sinan* dergisinde, New York'taki 21 metre boyundaki büyük obelisk hakkında şu bilgi yer almaktadır:

“Mimari avadanlığın sembolik kullanımında en canlı misal 1878 yılında Mısır Hidivi İsmail tarafından ABD'ne hediye edilen ve adına **Kleopatra iğnesi** denilen anıttır. Bu anıt bugün New-York'taki Central Park'ta bulunmaktadır. **Üzeri Masonik amblemlerle doludur.** Anıt aslında Heliopolis'te **Güneş-Tanrı adına kurulmuş olan ve bir inisiyasyon merkezi olan tapınağın girişine** MÖ 1500 yıllarında dikilmiş bulunmakta idi.”¹³⁷

‘Kleopatra İğnesi’nden başka ABD’nin Washington kentinde dünyanın en uzun dikilitaşı bulunmaktadır. Bu dikilitaş 169,294 metre uzunluğunda ve mermerdendir. George Washington anısına 1840 yılında mimar Robert Mills tarafından Mısır obeliskine benzer şekilde tasarlanmıştır. Tamamlanması 1885 yılını

¹³⁷Koparal Çerman, “**Ritüellerimizdeki Allegori ve Semboller**”, *Mimar Sinan*, 1997, Sayı 106, s. 39 **aktaran:** Harun Yahya, **Global Masonluk-1**, 4. bs., İstanbul, Araştırma Yayıncılık, 2008, s. 98, 99

bulan dikilitaşın resmi açılışı 1889 yılında yapılabilmektedir. Yapıldığı yıl dünyanın en yüksek yapısı unvanını Köln Katedralinden alan Washington anıtı, 1889’da Eyfel kulesinin yapılmasına kadar bu unvanı taşımıştır.¹³⁸

¹³⁸ “**Washington Anıtı**” http://tr.a.org/wiki/Washington_An%C4%B1t%C4%B1 (Çevrimiçi: 10. 07. 2009)

II. BÖLÜM

MASONİK RİTÜEL VE SEMBOLLER

1717’de kuruluşundan beri Hür Masonluğun kullandığı ritüel ve semboller, yüzyıllar boyunca oluşan bir birikimin sonucunda şekillenmiştir. Masonik ritüel ve semboller incelendiğinde, en eski gizli derneklerin gelenekleri ve sembollerine ve ilk çağ filozoflarının öğretilerine çok benzer. Bestan Cankat, Mimar Sinan Dergisi’nde Mehmet Fuat Akel tarafından Humanitas Locası’nda yapılan bir konuşmadan derlediği yazısında, insanları Mason mabedlerine çeken şeyin ne olduğu sorusuna şöyle cevap verir.¹³⁹

“Ritüel ve sembollerin insanlar üzerindeki özel etkisi, acaba neye dayanmaktadır? Bu soruya cevap bulmak için ritüelimizin sembolizmini iki gruba bölmemiz gerekir: Birinci grup, Ortaçağ inşaatçılar birliklerine kadar dayanmaktadır. Bu grubun içinde **çekiç, mala, cetvel, şakül ve tesviye** aletini sayabiliriz. Fakat daha çok eski bir geçmişe dayanan ve eski Çin’de bile sembolik anlamı olan gönye ve pergel gibi sembollerde vardır. Mamafih bu iki grup semboller arasında kesin bir ayırım yapmaya imkân yoktur. Ritüelimizin bu kısmının ortaya çıkışının nedenini, çalışmanın amacını bularak açıklayabiliriz. Bu amaç katedrallerin inşasıdır. Operatif Üstad Mason, bu sembolleri işçileri çalışmaya teşvik edecek birer araç olarak görmekte idi. Üstad Mason aynı zamanda “İnanlara Allah’ın öğretilerinin verileceği bir katedralin, Allah’ın bir evinin yapılmasına katkıda bulunuyorsunuz. Böylece insanlık mabedini inşa etmekteyiz,” diyebilme imkânı veren orta çağ inançlarına dayanmaktaydı. Belki bu birliğin üstadı çıraqlarına ve kalfalarına bu şekilde hitap etmekteydi. Alkışlama babında işçiler aletlerine havaya kaldırıyorlardı ve böylece bu aletler spiritüel bir anlayışın ifadesi olarak sembolleştiler.

Ritüelimizin ikinci bölümü en eski çağlara, kadim gizli derneklerde uygulanan misterlere kadar dayanır. Bu bölümde güneş, ay ve ışık saçan yıldız, Süleyman Mabedi’nde olduğu şekilde sütunların tanzimi ve kareli döşeme gibi semboller mevcuttur. Birde üçgen ve uzun kare, karanlıklar içinde nura doğru seyahatler, güneş yönünde yürüyüş ve genellikle nurun çağrısı vardır. Ritüelimizin bu kısmında kozmik olayların içine gireriz. Ölüm ve yeniden dirilişin sonsuz ritmini, iyiyi, güzeli ve yaratma gücünü sembolize eden nura doğru yürüyüşü yaşamaktayız. Böylece kozmosu meydana getiren esrarlı bütünde birleşen hamtaş olmaktadır. Ölümü bir hastalık veya yaşayan her şeyin karşısı olan bir yok olmak olarak değil de, devamlı şekil değiştirme olgusuna tabii olan hayatın ayrılmaz bir parçası olarak tanımayı öğrenmekteyiz. Bu devamlı şekilde değiştirme tablomuzda merdivenle sembolize olan ve bizi daha yüksek seviyelere çıkarmak şeklinde tezahür etmektedir. Bazı kimseler ritüelimizin bu kısmında en yüksek seviye olan Allah katında bir yaklaşma görmektedirler.¹⁴⁰

Ritüel ve sembollerin etkisi üzerinde ilgi çekici bir yorum da şöyledir:

¹³⁹ Gönültaş, Mason, s. 69

¹⁴⁰ A.e., s. 69,70,71

“(...). bazı Masonik kitaplarda Masonik ritüelin, onu icra edenlerin farkına varamayacağı bir anlamı ve gücü olduğunu, çünkü böyle bir farkındalığın, icranın kendisi hakkında olduğunu okuduğumuzda, bu anlam ve güç, ritüelin kutsallığı açısından doğüstü olarak tanımlanabilir.”¹⁴¹

Masonik Ritüeller sembolizmadan oluşmuştur. Bu sembollerin anlamları bilmeyenler için ritüelleri anlamak imkânsızdır.*

2.1. MASONİK SEMBOLLER

Masonluk öğretilerini, semboller aracılığı ile üyelerine vermeyi esas kabul etmiştir. Masonların mabedinde yapılan her hareket ve söylenen sözler sembollerdir.¹⁴²

Bir Mason olan, yazar Allen E. Roberts’e göre sembol**; “(...) *Masonlukta ahlaki bir gerçeği veya alınması gereken dersi ifade eden maddi objedir*”.¹⁴³

Sembolizmin kendileri için taşıdığı büyük anlamı Masonlar şöyle dile getirirler:

"Masonlukta semboller, Masonik ilkeleri daha iyi anlatmak, ritüellerin içerdiği aşlamaları ve öğütleri belleklere iyice yerleştirmek, bunların uzun ömürlü olmalarını sağlamak için kullanılırlar. Masonlukta sır olarak nitelendirilen şeylerin başında Masonik işaretler, sözcükler ve simgelere verilen anlamlar gelir." ¹⁴⁴

"Masonluğun bir tarifi onun "Alegori perdesi arkasına gizlenmiş sembollerle tasvir edilen bir ahlak sistemi" olduğudur. Loca içinde dilsiz, sessiz, hatta tozlanmamış duran amblemlerin manalarını incelemek ve bu suretle hakikatleri meydana çıkarmak

¹⁴¹ Piatigorsky, Kim Korkar Masonlardan?, s. 402

* Bkz. EK2

¹⁴² Gönültaş, Mason, s. 72

** **Sembol** sözcüğünün kökeni, Eski Mısır dilindeki, *symbolon* sözcüğünün Grekçe’ye geçmiş hali olan *symbolleîn* fiilidir. “Birlikte tartışmak, birlikte birleştirmek, bir arada toplayıp bağlamak” anlamına gelir. Latince’de *symbolum* biçimine dönüşmüştür. Sembol kimi sözlüklerde “daha soyut bir şeyi anlatmaya yarayan daha somut şey” ya da “evrensel yasa, ilke, bilgi ve fikirleri açıklayan işaretler” olarak tanımlanır... Sembolizm evrensel bir dildir ve insanlar için en ortak dildir; çünkü semboller farklı dil ve yazı sistemlerine sahip tüm insanlara aynı dilden hitap ederler.

Alparslan Salt, Neo-spiritüalist Yaklaşımlarla Ezoterik Bilgilerin Işığında: Semboller, İstanbul, Ruh ve Madde Yayınları, 2006, s. 288

¹⁴³ Roberts, **Masonik Semboller**, s.7

¹⁴⁴ Sözlük, Büyük Mason Mahfili Yayınları, s. 158 aktaran: Harun Yahya, **Yahudilik ve Masonluk**, (Çevrimiçi: 15.05.2009)

<http://www.harunyahya.org/KITAP/YahudilikveMasonluk/yvm8.html>1 of 9 13.12.2007 17:21

hepimizin vazifesidir. Yani Masonluğun sistemiyle, alegorileriyle, sembolleriyle ne öğretmek istediği hakkında bilgimiz olmalıdır." ¹⁴⁵

Sembollerin önemi, bir başka kaynakta Masonlar tarafından şöyle dile getirilir:

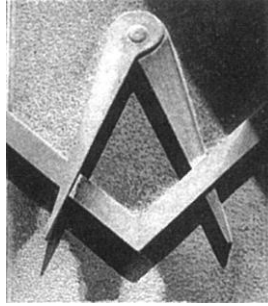
"Günümüzde milyonlarca insanı aynı çatı altında, aynı ülkü uğruna toplayan Masonluk sembolsüz olamaz. Eğer Masonlukta semboller ortadan kalkarsa, üç asırdır ayakta duran bu yüce kuruluşun çökmesi işten bile değildir." ¹⁴⁶

Masonluğu "(...) *alegori ile örtülmüştür ve sembollerle resmedilmiştir.*"* olarak tarif eden Masonlar için sembolizma büyük önem taşımaktadır.

2.1.1. Operatif Masonluğun Mesleki Sembolleri

Operatif Masonların yapı-inşaat işlerinde kullandığı aletleri daha sonra Spekülatif Masonlar da sembolizma olarak kullanmaya devam etmiştir. İnşa işinde kullanılan gereçlerin Masonlukta sembolik anlamlarını inceleyelim.

2.1.1.1. Gönye ve Pergel

Birinci Derece (Çırak) İkinci Derece (Kalfa) Üçüncü Derece (Usta)

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Türkiye Büyük Locası'nın internet sitesinde gönye ve pergel sembolü hakkında şunlar yazar:

¹⁴⁵ Mimar Sinan Dergisi, sayı: 13, yıl: 4 aktaran: Harun Yahya, **Yahudilik ve Masonluk**, (Çevrimiçi: 15.05.2009)

<http://www.harunyahya.org/KITAP/YahudilikveMasonluk/yvm8.html1> of 9 13.12.2007 17:21

¹⁴⁶ **Semboller**, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Türkiye Büyük Locası, 2001, <http://www.mason.org.tr/sembol.html>, aktaran: Harun Yahya, **Masonlukta Semboller**, Çevrimiçi: 15.05.2009

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8492/MASONLUKTA_SEMBOLLER_IN_SIRLARI

* Bkz. 1.1. Masonluk

"Genellikle Mason olmayanların da Masonluğun simgesi olarak bildikleri *gönye* ve *pergel* çok eski kaynaklara kadar gider. Bu birbiri üzerine yerleştirilen avadanlıklar sadece duvarcıların işaretleri değil, aynı zamanda en eski misterlerde bile bulunan ve çok yaygın sembollerdi. Örneğin Dürer'in Melankoli adlı tablosunda da bu sembollerini görmekteyiz. Bugüne kadar açıklaması yapılmayan bu tablodaki *gönye* ve *pergel* sembolünün çok eski zamanlardan gelen bir geleneğin devamı olduğu kuşkusuz."¹⁴⁷

"Çok eski zamanlardan gelen bir geleneğin devamı" olarak belirtilen *gönye* ve *pergelin* kökeni binlerce sene öncesine dayanan Hiram Efsanesi'nde Hiram Usta'nın kullandığı bazı inşaat aletleri ve malzemeleridir.¹⁴⁸

Pergelin tek noktadan başlayıp, daire çizerek ve başladığı noktaya geri dönmesi, hayatın başlangıcını, gelişimini ve dünyada son bulmasını, bunun da ötesinde varlığın devamını sembolize eder.¹⁴⁹

Masonik semboller içerisinde en fazla ruhani özelliğe sahip olanı *pergeldir*. *Pergel* arzuları sınırlamayı simgeler. *Gönye* ahlaki dünyayı, *pergel* ruhani dünyayı sembolize eder.¹⁵⁰

Çırak, Kalfa ve Üstad derecelerinde *gönye* ve *pergelin* duruş şekilleri birbirinden farklıdır.

Çırak derecesinde; *gönye pergelin* üzerine konur, anlamı; özdeksel (maddi) öğelerin, tinsel (manevi) değerlere oranla öncelik taşıdığı, beden ruhtan önce geldiğidir.

Kalfa derecesinde; *gönye* ve *pergel* iç içe geçecek şekilde konur. Bu derecedeki Mason için bu değerler arasında bir denge kurduğunu simgeler.

Üstad derecesinde ise; *pergel gönyenin* üzerine konur. Ruhun beden üzerindeki egemenliğini sağlayabildiğini simgeler.¹⁵¹

Kalfa derecesindeki dikdörtgen *gönyenin* kenarları farklı uzunlukta iken, Üstad Mason derecesinde *gönyenin* kenarları farklı değil mükemmel derecede eşit uzunluktadır.¹⁵²

¹⁴⁷ Semboller, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Türkiye Büyük Locası, 2001,

<http://www.mason.org.tr/sembol.html>, aktaran: Yahya, **Masonlukta Semboller**,

¹⁴⁸ Yahya, 'Masonlukta Semboller'

¹⁴⁹ Roberts, **Masonik Semboller**, s.81

¹⁵⁰ A.e., s. 37

¹⁵¹ Ayfer, **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, s.68, 69

Coil's Masonic Encyclopedia'ya göre *gönye*; doğruluk, adalet ve haysiyetin sembolüdür. *Pergel* ise, doğruluk ve sadakatten ayrılmamanın işaretidir. Bu semboller birbirinden bağımsız olarak geliştirilmiştir.¹⁵³

1723 Anderson Anayasası'nda *gönye* ve *Pergel* yer almamaktadır. 1730 yılında 'Masonry Dissected'de bir locanın tam olabilmesi için İncil'in, *gönyenin* ve *pergelin* olması gerektiği belirtilmektedir. İncil Tanrı'ya *pergel* Üstada ve *gönye* kalfalara aittir.¹⁵⁴

Gönye ve *pergel* değişik kaynaklarda, karşıt olmamakla birlikte, farklı anlamlarla dile getirilmektedir. *Gönye* ve *pergelin* diğer anlamlarını şöyle sıralayabiliriz.

Pergel, iyi ve kötünün sınırlarının tanınması açısından, O'nun (Evrenin Ulu Mimarı) yanılmaz ve tarafsız adaletini hatırlatır.¹⁵⁵

Kalfanın çalışma aletlerinden olan *gönyenin* diğer anlamları; erdem ve ahlaktır. Loca, dünyayı sembolize ederken; dikdörtgen *gönye* de locayı temsil etmektedir.¹⁵⁶

Gönye Tanrısal Adaleti, Pergel ise sonsuzu kavrayabilecek açı olanağı ile evreni simgelemektedir. İkisinin birlikteliği aynı zamanda Kamil İnsan'ı da sembolize eder.¹⁵⁷

Masonluktaki büyük nur (kutsal kitap) kürsüde açılır ve onun üzerine diğer iki büyük nur olan *gönye* ve *pergel* yerleştirilir. Bu üç büyük nur olmadan hiçbir loca tam olmaz.¹⁵⁸

¹⁵² Roberts, **Masonik Semboller**, s. 82

¹⁵³ Gönültaş, **Mason**, s. 72

¹⁵⁴ A.e. s.72

¹⁵⁵ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 352

¹⁵⁶ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 41,61

¹⁵⁷ Vatandaş, **Ezoterika**, s. 102

2.1.1.2. Tesviye (Düzeç)

Duvarcı ustalarının kullandığı tesviye, Masonlar arasında eşitlik anlayışını simgeler. Esas amaç Masonlar arasındaki eşitlik anlayışını vurgulamaktan öte, kişide günlük yaşamında karşılaştığı insanlara eşit muamelede bulunması bilincini, geliştirip derinleştirmektir.¹⁵⁹

“Tüm Masonların tesviyede buluşmaları” deyimi; Masonların, sosyal statü, mevki ve zenginlik gibi farklılıklar gözetilmeksizin, kardeş oldukları anlamını taşır.¹⁶⁰

2.1.1.3. Şakül

Şakül doğruluk için dik durur, Tanrı’nın ve diğer insanların önünde doğru bir hayat için. Ahlakı ölçmek için bir standarttır.¹⁶¹

Şakül mabedin taşınmaz mücevherlerindendir, ikinci nazır tarafından taşınır ve doğru hayatı sembolize eder.¹⁶²

2.1.1.4. Önlük

Önlük, masumiyet, saflık ve şerefi simgeler. Eskiden ayrıcalığın işareti olmuştur, hala bu ayrıcalığın sembolüdür. Herkesin Masonik önlüğü taşımasına izin verilmez.¹⁶³

Toplantılara katılan her Mason, önlüğünü takmak zorundadır. Operatif Masonlar deri önlük takarken günümüz Masonlarının önlükleri, beyaz kuzu postundandır ancak çoğu Masonun önlükleri kumaştandır.¹⁶⁴

¹⁵⁸ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 42

¹⁵⁹ A.e., s. 3

¹⁶⁰ John Hamil, *The Craft, A History of English Freemasonry* (Bir İngiliz Farmasonluğu Tarihi) aktaran: Vatandaş, **Ezoterika**, s. 105

¹⁶¹ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 62

¹⁶² A.e., s. 50

¹⁶³ A.e., s.48

¹⁶⁴ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 225

Çırakların önlüğü yüksek göğüslüklü, kalfanıniki ise alçak göğüslüklüdür. Ustalarıniki ise her obediyansta değişiklik gösterir. Fransız Büyük Milli Locası ustaları mavi kenarlıklı, üç renkli, üç rozet taşıyan önlükler takarlar. Fransa Maşrık-ı Âzam'ındakilerin ise mavi-yeşil bir kurdeleyle çevrili, üstlerinde sembolik M ve B harfleri işlenmiş önlükleri vardır.¹⁶⁵

2.1.1.5. Beyaz Eldiven

Hiram Efsanesinde, kalfaların, cenazeye masumiyetlerinin sembolü olarak beyaz önlük ve *eldivenlerle* katılmaları emredilmiştir.¹⁶⁶

Beyaz eldiven temizliğin ve masumluğun ifadesidir.

2.1.1.6. Ham Taş*

Ham Taş, “*yapıda kullanılacağı yere uygun olarak henüz biçimlendirilmemiş yapı taşı*” anlamını taşır. Aday locaya kabul edildiğinde “çırak” niteliği kazanır ve “Ham Taş” ile simgelenir. Masonlukta, “Üç Değişmez Mücevher” diye tanımlanan, üç temel simgenin birincisi “Ham Taş” tır.¹⁶⁷

2.1.1.7. Yontulmuş Küp Taş

Yontulmuş (Küp) taş, “*yapıya uygun olarak, çeşitli aletlerle yontulup, biçimlendirilmiş yapı taşıdır.*”¹⁶⁸

“*Yontulmuş taş, Masonik öğretilerde kendinden daha bilgili kişiler tarafından yetiştirilmiş eğitilmiş insanın sembolüdür*”¹⁶⁹

¹⁶⁵ A.e., s.225

¹⁶⁶ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan**, s.351

* **Ham Taş:** Müptedi (*yeni başlayan*) Masonun bizzat kendisi. Onun yontmağa çalışmakla benliğine, iç âlemine, semboller sayesinde yeni bir şekil vermeğe, pürüzlerden, yani kötü huylarından arınmağa çalışır. Başarısı oranında mikâp (*küp*) taşa inkılâp edebilir ve ancak o zaman mabedin bir rüknü, insanlık âleminin temel taşlarından birini teşkil eder. (Michel, Mason **Diktatörlüğü**, s.145)

¹⁶⁷ W. Kirk Macnulty, FreeMasonry- A Journey trough Ritual and Symbol(FarMasonluk, Ritüel ve Sembol Üzerinden bir Yolculuk) aktaran: Aydoğan Vatandaş, **Ezoterika: Gizli Cemiyetler**, 9.bs., İstanbul, Timaş Yayınları, 2006, s. 113

¹⁶⁸ Duncan's Guide To The Three Symbolic Degrees of Ancient Yorg Rite(Kadim York Ritinin Sembolik Dereceleri Üzerine Duncan Klavuzu) aktaran: Aydoğan Vatandaş, **Ezoterika: Gizli Cemiyetler**, 9.bs., İstanbul, Timaş Yayınları, 2006, s. 113

¹⁶⁹ Roberts, **Masonik Semboller**, s.51

Küptaş, pürüzsüzlüğü, uyumlu oluşu, kusursuzluğu, doğruluğu, olumluluğu ve bütünlüğü simgeler. Masonlukta küptaş, bilgiyle erdemlerle, olumluluklarla bezenmiş “yetkin insan” ya da “yetkin Mason”dur.¹⁷⁰

2.1.2. Mason Mabedindeki Semboller

Operatif Masonluk döneminde, katedral inşaatında çalışan lonca üyelerinin şantiyedeki toplantı yerine loca denilmekteydi. Bu sözcük, inşaat işçileri birliği anlamında kullanılmaya başlandı.¹⁷¹

Masonlukta sembolizmanın birçoğu Süleyman Mabedi etrafında şekillenmektedir. Kral Süleyman’ın Mabedi’nin yapıldığı dönemde dünyanın dikdörtgen olduğuna inanılmaktaydı. Mason locası o zaman bilinen dünyanın temsilidir ve dikdörtgen şeklindedir.¹⁷²

Mason mabedi (locanın toplandığı yer), eskiden katedrallerinde olduğu gibi, kapısı batıya yönelik inşa edilmektedir. Loca başkanı üstat, güneşin doğduğu yönde, doğuda oturur.¹⁷³

Loca dünyayı, aday cahil insanı, Üstad bilgiyi sembolize eder. Masonik ritüelde Loca makrokozmos Mason mikrokozmosu temsil eder.¹⁷⁴

2.1.2.1. Her şeyi Gören Göz

Her şeyi gören göz, dini öğretinin başlangıcından beri Tanrısal varlığın sembolü olmuştur. Uzun çağlardan beri Yaratıcının her şeyi gördüğü, bildiği ve kontrol ettiğine inanılmıştır. Bu nedenle eski ritüelciler bu sembolü güneşin, ayın, yıldızların ve kuyruklu yıldızların kontrolü ile eşleştirmişlerdir. Masonlukta da *her şeyi gören göz* Evrenin Ulu Mimarının gözüdür.¹⁷⁵

¹⁷⁰ Ayfer, **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, s. 548

¹⁷¹ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s.223

¹⁷² Roberts, **Masonik Semboller**, s. 39,42

¹⁷³ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 223

¹⁷⁴ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 362,368

¹⁷⁵ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 96

2.1.2.2. Üçgen ve Göz

"Üçgen" Masonluğun önemli sembollerinden birisidir. Mimar Sinan Dergisi'nde üçgen hakkında şunlar yazılıdır:

"Sembol'e örnek olarak "üçgen", alegoriye örnek olarak da "Hiram Efsanesi" gösterilebilir. Üçgen, operatif Masonlar tarafından teslisin sembolü olarak kabul edilmiş ve böylece spekülâtif Masonluğa intikal etmiştir."¹⁷⁶

Üçgen sembolü çoğu zaman içinde yer alan bir göz sembolüyle birlikte kullanılır. Mason localarında ve eserlerinde yer alan ışık saçan üçgen içindeki göz sembolü Masonlara, kendilerine verilen sırları titizlikle saklamaları gerektiğini ve "göz"ün üzerlerinde olduğunu hatırlatır. Bir Amerikan Doları üzerindeki üçgen içindeki ışık saçan göz figürü verilebilir bunun örneğidir.¹⁷⁷

Kadim Yunanlılarda “delta üçgeni”, kadını simgeler. Pythagorasçılara göre ise, delta yalnızca geometrik kusursuzluğu bakımından değil; evrensel bereketin kaynağına ilişkin ideal ilk örnek olduğu için Arke Geneseas’tır.¹⁷⁸

Mason Mabedinin kapısı eksenini çevresinde dönen üçgen şeklindedir. Mabedin ortasında üst üste duran **üç küp** ve üzerinde de üç küp vardır.¹⁷⁹

2.1.2.3. Üçgen, Kare ve Piramit

Masonlukta kare en az üçgen kadar önemli bir geometrik şekildir.

Kare; düzenlilik, pürüzsüzlük ve yetkinlik kavramlarını simgeler.¹⁸⁰

Üçgen ve karenin birlikte olduğunda, birbirinden farklı Masonluk anlayışlarını benimsemiş Masonlarca farklı şekillerde yorumlanmıştır.

¹⁷⁶ Mimar Sinan Dergisi, sayı: 17, s. 47 **aktaran:** Yahya, “**Masonlukta Sembollerin Sırları**”

¹⁷⁷ Yahya, “**Masonlukta Sembollerin Sırları**”

¹⁷⁸ Saltık, **Kuşdili Kılavuzu**, s.70

¹⁷⁹ Ayan, **Masonik Merdiven**, s.320

¹⁸⁰ Ayfer, **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, s. 480

Üçgen etkin (aktif), kare edilgin (pasif) öğeleri simgeler. İkisi bir arada doğal ve diyalektik oluşum yasasını simgelemektedir.

Diğer bir yoruma göre de; üçgen yaratıcılığın ya da tanrısallığın, kare de yaratılmışlığın ya da insanlığın simgesidir. İkisi bir arada Tanrı ile insan ilişkisini simgesel bir şekilde temsil eder.¹⁸¹

Masonlukta yer alan sembollerden biri olan Piramit, kare ve üçgen sembollerinin birleşiminden oluşur.

Dört rakamının biçimsel sembolü kareyle üç rakamının biçimsel sembolü üçgeni içeren piramit 3+4'ün birleşimi olan yediyi verir.*

Piramit, Mısır Uygarlığı ve diğer eski uygarlıklarda, iki boyutlu tasvirlerde üçgen ile belirtilirdi.

2.1.2.4. Masonik Yıldız

Hemen her yerde karşılaştığımız yıldız figürü gerçekte bir Mason sembolüdür. Masonlar gerek altı köşeli yıldız gerekse beş köşeli yıldızı yaygın olarak kullanırlar.

Altı köşeli yıldız makrokozmosu, yani evreni, beş köşeli yıldız ise mikrokozmos veya insanı simgeler.¹⁸²

2.1.2.4.1. Beş Köşeli Yıldız (Pentagram)

Pentagram, Pisagor'un öğrencileri tarafından 'kötü ruhlara' karşı kullanılıyordu. Cornelius Agrippa'nın yazdığına göre, 5 sayısı ve Pentagram kişinin kötü ruhlara üstün gelmesinde yardımcı oluyordu. E. Levi için ise 5 sayısı ve

¹⁸¹ A.e., s. 979

* Masonik sembolizma da yedi önemli bir rakamdır. Bkz. 2.1.2.8 Yakub'un Merdiveni

¹⁸² Von Sebottendorf, **Eski Türk Masonlarının Uygulamaları**, s. 168

Pentagram, Paracelsus'un "Mikrokozmos"u ve Gnostik geleneğin "Magi (maji)* Yıldızı" idi.¹⁸³

Mason Dergisi'nde beş köşeli yıldız için şöyle yazmaktadır.

"Evvela, 5 kollu yıldıza, yani ışık saçan yıldıza, Pentagrama dikkat edelim. Doğuda yer alan, içinde evrenin ulu mimarının remzi olan G harfi ile. Bu yıldız, yenileşen insanın sembolüdür."¹⁸⁴

Pentagram'ın birçok ezoterik yorumu vardır. Beş köşeli yıldızın dört köşesi, eski öğretiyeye göre dört ana elementi, hava, su, ateş ve toprağı sembolize etmektedir. Beşinci köşe ise, bir görüşe göre, beşinci elementi, ya da kavod veya Sekinah adıyla bilinen Türkçede Sekine olarak kullanılan, "Tanrı'nın rahmeti" veya "yaratıcı gücü"dür. Başka bir yoruma göre ise, yıldızın beşinci köşesi insanı temsil eder.¹⁸⁵

Masonik ritüelde beş köşeli yıldız şöyle geçer:

Bu durumdayken Adayın kulağına bir ilahi okunur ve daha sonra arkasında yani batısında olan siyah bir mezar gösterilir. Bu mezarda gerçek bir insan kafatası ve çaprazlama duran baldır kemikleri vardır. Bunlar adayın geriye kalan ölümlü kalıntılarını temsil eder. Daha sonra Saygıdeğer Üstat adayın bakışını doğuya çevirir ve orada aday Boaz ve Jachin isimli sütunların arasında **beş köşeli bir yıldız** görür. Bu yıldızın "parlak sabahyıldızı" (güneşin doğmasından birkaç dakika önce gözükten Venüs) olduğunu söylenir.¹⁸⁶ (...)

Mason adayı için "ölümün karanlığını" aydınlatan ışık Venüs'ün ışığıdır.¹⁸⁷

* **Maji:** Şaşırtıcı sonuçlar elde etmek için doğal etkiler kullanmak. İradeyle değişimler yaratma sanatı. En iyi maji tanımı, başka bir modern majisyen tarafından verilmiştir: "iradeyle bilinçte değişimler yaratma sanatı". Bu gücün fiziksel plan şartlarına getirilmesi için majikal ekibin her bir üyesi " Tanrı formlarına bürünmek" denilen bir operasyonu gerçekleştirir. Majisyen kişiliğin "belli bir rolünü oynar" veya bir yandan locada söz konusu güce kanal olan bir mevkii oluştururken bir yandan da bu kişilik aracılığıyla kozmik güçle temasa geçmeye çalışır. Tanrı formuna bürünme yöntemi bir tür kendi kendine hipnoz tekniğidir. Bu operasyon sayesinde küçük bir bilinç değişimi gerçekleştirildiğinde, sanki kendi kendine işleyen bir mekanizma harekete geçirilmiş olur. Majisyenin kişiliği daha derin benliğinin gücüyle dolar, bu derin benlikte çağrılan varlıkla aydınlanmış ve yüklenmiştir; bunlarla bağlantıya sokulmuş kişiliklerin kanal olmasıyla, kozmik enerji, majisyenin psişik ve manyetik varlığını doldurur. Enerjinin bu şekilde akışı gömülü arkaik imgeleri geçici olarak yükselmiş olan bilinçte uyanır ve bu imgeler uyandırılmış gücün inisiyenin karakterinde kesin ve derin değişimler yaratılmasını sağlar.(Bkz. *Üçüncü derece ritüelinde Hiram rolünün üstlenilmesi*)W. E. Butler, **Maji: Anlamı, Amacı, Gücü**, Çev. Murat Sağlam, İstanbul, Hermes Yayınları, 2007, s. 11, 69,70

¹⁸³ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 110

¹⁸⁴ Mason Dergisi, sayı: 37-38, s. 41 **aktaran:** Yahya, "Masonlukta Sembollerin Sırları"

¹⁸⁵ Saltık, **Kuşdili Kılavuzu**, s. 127, 128

¹⁸⁶ Knight, Lomas, **Hiram'ın Kitabı**, s.31

¹⁸⁷ A.e., s.159

İskandinav mitolojisine göre; beş yapraklı gül beş kenarlı yıldız gibi Venüs'ün sembolüydü.¹⁸⁸ Masonluk Dünya'nın metronomu olan Venüs'ü temel alan inançlara sahiptir ve kullanılan beş köşeli yıldız Venüs'ü simgelemektedir.¹⁸⁹

2.1.2.4.2. Altı Köşeli Yıldız (Heksagram)

İki eşkenar üçgenin birinin ucu yukarı, diğerinin aşağı bakacak şekilde üst üste konulmasından oluşan bu şekil, batı okültizmine göre; karşıt güçlerin ahenkli birliğini yani androjenliği ifade eder.¹⁹⁰ Bu iki üçgenin iç içe geçme şekilleri birbirinden farklıdır ve farklı anlamlara gelir. Süleyman'ın mührü ve Davut Yıldızı denilen Heksagramda, üçgenin kolları ard arda birbirinin içinden geçer şekildedir. Bu sembol madde ile ruhun dengede oluşu, aktif ile pasifin ve dişi ile erkeğin arasındaki dengeyi, mükemmel uyumu simgeler.¹⁹¹

Heksagram, İbranilerce benimsenmiş olsa da daha eski uygarlıklar tarafından da kullanılmıştır.

Teozoflara göre; ruh-madde, doğum-ölüm, yer-gök, dualitelerini ve merkezini de bir birim kabul ederek yedi rakamını temsil etmektedir¹⁹²

2.1.2.4.3. Yedi Köşeli Yıldız (Ahura Mazda)

Yedi köşeli Yıldız (Ahura Mazda) Tanrı'nın sembolüdür. İskoç Büyük Locası'nda kullanılan bir semboldür. Bütün Localarda bulunmayan bu simge yedi köşeli ilahi yıldız (*Ahura Mazda yıldızı*), Türkiye Büyük Locası'nda beş köşeli yıldızla dönüştürülmüş, yani “insan”a indirgenerek sembolizma sekülerleştirilmiştir.

İskoç Büyük Locası'nda bulunan Ahura Mazda yıldızın yedi köşesinde yedi tane Ana Melek olduğuna inanılır.¹⁹³

¹⁸⁸ A.e., s. 86

¹⁸⁹ A.e., s. 301

¹⁹⁰ Alparslan Salt, *Neo-spiritüalist Yaklaşımlarla Ezoterik Bilgilerin Işığında: Semboller*, İstanbul, Ruh ve Madde Yayınları, 2006, s. 34, 35

¹⁹¹ Ayfer, *Ansiklopedik Mason Sözlüğü*, s.378

¹⁹² Salt, *Semboller*, s. 34, 35

2.1.2.5. Güneş ve Ay

Güneş ve ay sembolleri Mason ritüellerinde önemli bir yer tutar. Bu sembollerin Masonluğa karşı olanları dağıtmak için kullanıldığı ve ayrıca disiplini sembolize ettiği bilinmektedir. Localarda güneş doğu tarafında, ay ise batı yönünde yerleştirilir.¹⁹⁴

Güneş, Tanrı'nın eril sembolü, Ay da dişil sembolüdür.¹⁹⁵

Simyacılar göre, Güneş ve Ay, Felsefe Taş'ını mükemmelleştirmek için yarış halindedirler. Onlar, tapınağın iki sütunu Jachin ve Boaz'a karşılık gelirler.¹⁹⁶

İngiliz localarında tavanda beş köşeli bir yıldızın içine çizilmiş bir güneş ve güneşin ortasında İngilizcede Tanrı kelimesini baş harfi olan "G" yazılıdır. Mason ayinlerinde güneş, Tanrı'nın en yüksekte, cennette olduğunu simgeler.¹⁹⁷

2.1.2.6. Loca Tavanı

Sembolik olarak locanın tavanı mavi gökyüzü veya yıldızlarla kaplı cennettir. Masonlar ulaşmak istedikleri bu ödül için Yakub'un efsanevi görünmez merdivenini kullanırlar.¹⁹⁸

2.1.2.7. Jachin (Yakin) ve Boaz Sütunları

Jachin (Yakin) ve Boaz Sütunları

¹⁹³ Ayan, **Masonik Merdiven**, s. 257, 258

¹⁹⁴ Yahya, "Masonlukta Sembollerin Sırları"

¹⁹⁵ Vatandaş, **Ezoterika**, s. 97

¹⁹⁶ Saltık, **Kuşdili Kılavuzu**, s. 46

¹⁹⁷ Knight, Lomas, **Hiram'ın Kitabı**, s.37

¹⁹⁸ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 43

İkiz sütunlar Jachin (Yakin) ve Boaz, Mason mabedinin girişinde bulunan ve Hiram efsanesinin ana konusunu oluşturan sütunlardır. Anderson yasalarında, Masonlara, onların sanatının ilk amblemi olan sütunlardan şöyle bahseder:

“Enok(...) Kıyamet Günü’nde (Aziz Yahuda’nın bize söylediği gibi) Son Yangın ve aynı şekilde Dünyanın Cezalandırılması amacıyla Genel Tufan kehanetinde bulunarak(...) Biri taştan ve diğeri tuğladan, üstüne Bağımsız İlimler işlenmiş(...) İki büyük Sütun dikti(...)(her ne kadar bazıları onları Seth’e yüklese de). Hepsisi gerçek Mason(...) Olan Nuh ve üç oğlu(...) Tufan öncesi Gelenekleri ve Sanatları Tufanın ardından beraberlerinde getirdiler”¹⁹⁹

Mason localarındaki Yakın-Boaz sütunları ile ilgili Mimar Sinan Dergisi’nde şunlar yazılıdır:

“... mabedimize girelim. İki sütun arasında düzenli duruş ve işaret ile üstadı muhteremi selamlayalım... B ve J sütunları...Kutsal kitap, Tevrat 1. Krallar Bap 7 Ayet 21, BOAZ VE JAKIN kelimelerinin ilk harfleri... Bu sütunlar aslında dış âleme aittirler, mabedin dışında telakki edilmeleri icap eder. Nitekim bu sütunlara gelinceye kadar, loca içinde olmamıza rağmen serbest yürürüz ve sadakat duruşunda değiliz. Bu sütunlar harici âlemle iç âlemimiz arasındaki huduttur.”²⁰⁰

Hiz. Süleyman Mabedi’nin inşa edildiği zamanda Mabede girişin sağ ve sol yönlerinde dikili duran iki sütun, kıymetli avadanlıklar ve işçinin ücretlerini ödemek için tunçtan ve içi boş olarak yapılmıştı. İşçiler ücretlerini bu sütunların önünden alırlardı. Sağdaki sütunun adı **J** (*Jachin*) sütunu, soldakinin ise **B** (*Boaz*). **J** sütunun üstünde yer küresi ve **B** sütunda evren küresi vardır. Çıraklar ücretlerini **J** sütunundan alırlardı. Bu iki sütunun felsefi anlamı şöyledir:²⁰¹

“İki sütun üzerindeki küreler dünyanın yüzünü belirtme ve yıldızların yerlerini saptamaktan çok, dönüşünden doğan olayları açıklamak ve şekillendirmektedir. Bunlar önümüzdeki her konu ve teklifler için en açık fikri vermek, aynı zamanda onları çözmek için zihinlerimizi iyice kullanabilmek açısından asıl vasıtalarlardır. Bize ilham kaynağı olacak bu küreleri seyrederken, Tanrı’ya ve onun yarattığı şeylere olan, saygımız ile astronomi, coğrafya, denizcilik ve bunlara bağlı olarak toplumun çok yararlandığı sıfatları incelemeye de teşvik edilmiş oluruz.”²⁰²

Bu iki sütun Masonluğun hem evrenselliğini hem de temel ilkesi olan yardımlaşmanın yüceliğini temsil eder. Ayrıca iki sütun birlikte olarak ‘*kuvvet*

¹⁹⁹ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s.3

²⁰⁰ Mimar Sinan Dergisi, sayı: 17, s. 47 aktaran:Yahya, “**Masonlukta Sembollerin Sırları**”

²⁰¹ Gönültaş, **Mason**, s. 79

²⁰² A.e., s. 79, 80

*sendedir ve o devamlı olacaktır’ düşüncesini ve sağlamlığı da hatırlatır. Daha geniş kapsamlı olarak ‘Tanrım, sen her şeye kadirsin ve senin kudretin sonsuzluğa kadar devam eder’ anlayışını da bildirir.*²⁰³

Bu iki sütun arasından geçmek, farklı bir boyuta geçişi simgeler.²⁰⁴

Sütunların üstünde “Semavi” ve “Dünyevi” diye adlandırılan iki **küre** görülür. Bunlar maddi dünyayı ve kozmik âlemi simgeler. Fakat bazı kaynaklarda bu kürelerin yuvarlak kâse şeklinde içinde tütsü yakılan kaplar olabileceği yer alır.²⁰⁵

Yine bu kürelerden biri toprağı, diğerinin gökyüzünü simgeler. Sütunların biri, ruhun madde içinde esirliğini simgelemek üzere siyah; diğeri ruhun Osiris’in nuruna yükselişini simgelemek üzere kırmızıdır.²⁰⁶

Bu sütunların ikiz olma nedenlerinden biri de, Samilerdeki, çok eski İhtar inancında onun hem eril, hem dişil ilkeler gösterdiği gerekçesiyle açıklanabilir.²⁰⁷

Süleyman Tapınağın en kutsal yerine [sanctum sanctorum] girmek için, iki direkli terastan geçilmesi gerekiyordu ve bu geçiş, yeni dine girebilme hakkını kazanmak için eski dinin kapılarından geçme şeklindeki sembolizmi oluşturuyordu.²⁰⁸

Masonlukta, iki sütun arasından geçen inisiyasyon adayı mikrokozmos olarak makrokozmos ile yüzleşmektedir.²⁰⁹

²⁰³ A.e., s. 80

²⁰⁴ Von Sebottendorf, **Eski Türk Masonlarının Uygulamaları**, s. 168

²⁰⁵ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 67, 68

²⁰⁶ Ayan, **Masonik Merdiven**, s.320

²⁰⁷ Encyclopaedia of Religion and Ethichs, J. Hastings (ed.), c.IX, Edinburgh, 1917,s.891–892’ de L.B. Paton’ un bir makalesi. **Aktaran: Piatigorsky, Kim Korkar Masonlardan?**, s.418

²⁰⁸ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s.418

²⁰⁹ Von Sebottendorf, **Eski Türk Masonlarının Uygulamaları**, s. 168

Jachin (Yakin) ve Boaz sütunlarının ‘Üç Büyük Sütun’ gibi belirgin başlıkları yoktur. Farklı yerlerde farklı başlık türleriyle yer alabilmektedir.

2.1.2.8. Yakub’un Merdiveni

“Yakup, oradaki taşlardan birinin alıp başının altına koyarak yattı. Rüyasında yeryüzüne bir merdiven dikildiğini başının göklere eriştiğini gördü. Tanrının melekleri merdivenden çıkıp iniyorlardı”. (Tevrat- Yaradılış, 28,11-12)

Sembolik Masonluktaki birinci derecede Yakub’un* merdiveni her obediyansta geçerli olan sanal bir merdivendir. Bu merdiven gökyüzündeki Tanrısal güce ve kudrete yükselmek amacıyla tasarlanmıştır. 19. yüzyıldan itibaren Tevrat’tan alınmış olan bu sembol; Hristiyanlıktan alınan İman-Ümit-Şefkat gibi üç dinsel erdemin merdivenin üç basamağına ve İtidal-Cesaret-Basiret-Adalet gibi *Dört Masonik Erdemin* de merdivenin dört basamağına konulması ile Yahudi-Hristiyan kültürlerine eşdeğer bir sembol olmuştur.²¹⁰

Yakub’un Merdiveni, mabedde Yemin Kürsüsü’ndeki Kutsal Kitaplardan gökyüzünün derinliklerine, Tanrı simgesi kabul edilen Yedi Köşeli Yıldız’a doğru, yükselen sanal bir merdivendir.²¹¹

İskoç Büyük Locası’nda bulunan yedi köşeli ilahi yıldız (*Ahura Mazda yıldızı*) Türkiye Büyük Locası’nda, beş köşeli yıldızla dönüştürülmüştür. Yedi köşeli Ahura Mazda yıldızının beş köşeli yıldızla yani “insan”a indirgenerek sembolizma sekülerleştirilmiştir. Ahura Mazda yıldızın yedi köşesinde yedi tane Ana Melek olduğuna inanılır.²¹²

Yakub’un Merdiveni’nin iki dayanağı, Yemin Kürsüsünün ön cephesinde çizilmiş ortasında nokta bulunan dairenin** çemberine teğet olarak yükseldiği düşünülür.²¹³

* Yakup ismi “sütun” anlamına gelmektedir.(Knight, Lomas, **Hiram’ın Kitabı**, s. 261)

²¹⁰ Ayan, Masonik Merdiven, s. 256

²¹¹ A.e., s. 257

²¹² A.e., s.258

** Bkz. 2.1.2.17 Daire İçinde Nokta

Yakub'un Merdivenin üst başındaki Ahura Mazda yıldızı gibi sağ üst köşede ayı çevreleyen yıldızların sayısının yedi* olması inançsal ve mistik mükemmeliyet ifadesi ayrıca, bir locanın kusursuz olması için yeterli Mason sayısını da simgeler.²¹⁴

2.1.2.9. Dönemeçli (Döner) Merdiven

Masonik sembolizmada *Dönemeçli (Döner) Merdiven* ve Orta hücre, önemli yer tutar. Kalfaların “geçiş” töreni sırasında gördükleri *Dönemeçli Merdiven* düzenli ve düzensiz büyük localarda birinci derecede Yakub'un merdivenini izliyor olmasına rağmen, bazı obediyanlarda –örneğin Türk obediyanında- Yakub'un Merdivenine hiç yer verilmediğinden sembolik Masonluk öğretisinin en önemli -ve hatta tek-merdiven sembolizmasıdır. Kalfaya göre dönemeçli Merdiven sembolizması Evrenin Ulu Mimarı'na ulaşmak için çıkılması gereken manevi merdiveni, orta hücre ise kalfaların hak ettikleri “nafakayı” almalarını simgeler.²¹⁵

Dönemeçli Merdiven, bir eksen üzerine helezonik olarak yerleştirilen yukarı doğru yükselen basamaklardan oluşur. Yakub'un Merdiveni gibi sanal bir merdivendir.²¹⁶

²¹³ Ayan, **Masonik Merdiven**, s. 259

***Yedi sayısı**, bedenle ruhun birleşimi (4+3); yaratılış süresini yani zaman ve yetkinliğe doğru yükselişi de sembolize eder. İdeal basamak sayısı yedidir; gökyüzünün inançsal katları, bilinen önemli gök cisimlerinin sayısı, önemli meleklerinin sayısı, haftanın günleri gibi kökleri tarihin derinliklerine dayanan sayı sembolizması merdivenin basamaklarının sayısında önemli etkindir.

Bunların dışında, Güneş, Ay, Merkür, Venüs, Mars, Jüpiter, Satürn şeklinde sıralan yedi gök cismi (veya eskilerin tanımıyla gezegen); Babil'in 7 katlı Ziggurat'ı; Babil'in 7 sayısına bağlanan Ay Takvimi; Amerikan Uygarlıklarında 7 katlı gök kavramı; Tevrat'ta Süleyman'ın mesellerinde anılan bilgeliğin 7 sütunu; İbranilerde 7 kollu şamdan; İbranilerde 7 büyük günah; Fatiha Suresi'nde 7 ilk 3'ü insana izleyen 4'ü Allah'a ait olan 7 ayet; Bilgelik Mabedi'nin 7 basamaklı merdiveni; Rozikrusiye'nin 7 basamaklı merdiveni; haftanın 7 günü; gökyüzünün 7 katı; 7 basamaklı ağaç; Zerdüş'te 7 ana melek; Hac sırasında 7 tavaf, 7 koşu ve 7 şeytan taşlama; 7 uyurlar; 7 cennet; 7 cehennem; nefsin 7 mertebesi; Sufilerin 7 letafi; 7 kandil; İsmaililerin 7 peygamberi; 7 imam; 7 melek; 7 kapı; 7 mühürlü kitap; Süleyman'ın 7 mührü (Abraksas); 7 kural, 7 deniz, 7 iklim, 7 çağ... A.e., s.266

²¹⁴ Ayan, **Masonik Merdiven**, s.265

²¹⁵ A.e., s.278

²¹⁶ A.e., s. 279

2.1.2.9.1. Dönemeçli Merdivenin Basamakları

Masonik ritüellerdeki, yürüyüş ve Masonik hareketler, Yemin Kürsüsünü sağa alarak soldan sağa yani batı-doğu-güney yönüne doğrudur. Dönemeçli Merdiven'in dönüş veya bükülüş yönü bu hareketin aksine olarak sağdan sola doğrudur.(saatin ters yönünde) Mason yazar Tamer Ayan'a göre bunu nedeni; Dönemeçli Merdiven ve Orta Hücre'nin, mabedin içindeki üç boyutta başlayan, ama mabedin dışındaki başka bir boyuta geçişi sağlayan yeni bir âlem olmasındandır.

Dönemeçli Merdiven'in basamakları, ilk aşamada 3, ikinci aşamada 5 ve üçüncü aşamada 7 olmak üzere “tek” sayılarla ifade edilen toplam 15 basamaktan oluşur.

Masonik açıdan, 3,5,7 sayıları Çırak, Kalfa ve Üstad Mason yaşı ve adımlarını sembolize eder. 3, bir Üstadı Muhterem ve iki nazır olarak Locayı yönetenleri; 5, bu üçlüye ek olarak iki kalfayla birlikte Locayı oluşturan asgari sayısal yeterliği; ve 7'nin bu beşliye ek olarak Locayı mükemmel ve kusursuz yapan asgari sayısal çokluğu gösterir. Süleyman Mabedinin yapımı da 7 yılda tamamlanmıştır.²¹⁷

2.1.2.9.1.1. Üç Basamak

Dönemeçli Merdiven'in ilk aşaması olan 3 basamak, **İman, Ümit ve Şefkat**'i simgeler²¹⁸

Masonluğun “üç temel nuru” olan **Akıl-Hikmet, Kuvvet, Güzellik** üç basamağın simgelediği kavramlar arasındadır.²¹⁹

²¹⁷ Ayan, **Masonik Merdiven**, s. 288-289

²¹⁸ A.e., s. 289

²¹⁹ A.e., s. 290

2.1.2.9.1.2. Beş Basamak ve Beş Sütun

Dönemeçli Merdiven'in ikinci aşamasının 5 basamağı, fiziki mabedin yapımında kullanılan antik sütun tarzları ve aynı zamanda manevi mabed olan insanın duyuşal yapısını meydana getiren 5 duyuyu simgeler.

Dönemeçli Merdiven'in orta bölümündeki 5 basamağın üstündeki sütunlardan* Dorik, İyon, Korent sütunların tarzları Yunan Uygarlığına; Tuscan, Kompozit sütunlarının tarzı ise Roma Uygarlığına aittir.²²⁰

2.1.2.9.1.2.1. Dorik Sütun Başlığı

Boyu 8xçap kadardır. *Echinus* adı verilen oval profilli bir çanak, silindirik bir kesit, kare biçimli bir abaküsten oluşur.* Masonik sembolizmde anlamı; *kullanışlılık* ve *bilim*'dir.²²¹

* Mimarlıkta, bir gövde, bir başlık ve kaideden oluşan düşey yapıya *sütun*, bunların üstündeki kiriş ve kemerlere oturma yüzeyi oluşturan yapı öğelerine *sütun başlığı* denir. A.e.

²²⁰ Ayan, **Masonik Merdiven**, s. 291

* Atina'daki Parthenon, Theseion mabedi, Mısır'da Ben-i Hasan Türbesi.

²²¹ Ayan, **Masonik Merdiven**, s.297

2.1.2.9.1.2.2. İyon Sütun Başlığı

Boyu 9xçap kadardır. Daha süslüdür ve başlık çevresi tepe bileziğinden daha geniş olan volütlerle** dikkati çeker. Abaküs ile *Echinus* 'un arasına yerleştirilmiş bir çift volütten oluşur.*** Masonluk sembolizmada *rahatlık ve akı*l simgeler.

2.1.2.9.1.2.3. Korent (Korint) Sütun Başlığı

Boyu 10xçap kadardır. Başlık her tarafından *akantus* yaprakları bir çiçek sepetini andırır. Bu başlık tipinde üç sıra *akantus* yaprakları üst üste dizilir, en üst sıra birbirine dolanmış yapraklar biçimindedir. Sütun tablasının içbükey yanları halka şeklinde bezeklerle süslüdür.*** Masonluktaki anlamı; *yeterlik ve bilgeliktir*.

** Volüt: Sarmal, helezon şeklinde süs. İyonik sütunun başlığında bulunan spiral şeklindeki kıvrım. (Stevens, James: "**Volute**". *A Dictionary of Architecture and Landscape Architecture*. Curl. Oxford University Press 2006, <http://en.wikipedia.org/wiki/Volute> (çevrimiçi:10.07.2009))

*** Türkiye'deki Diana Mabedi, Atina'daki Artemis, Athena Mabedi, Akropol – Ercetheion.

*** Roma'daki Pantheon; Atina'daki Zeus mabedi.

2.1.2.9.1.2.4. Tuscan Sütun Başlığı

Dorik sütun başlığından doğmuştur. Boyutu 7xçap kadardır. Çok basit ve sağlamdır. Tuscan sütunun gövdesi düzdür; dört sütun başlığının gövdeleri ise oyukludur.* Sembolizmadaki anlamı; *sağlamlık ve güçtür.*²²²

2.1.2.9.1.2.5. Kompozit Sütun Başlığı

Üzerinde iki sıra *akantus* yaprağı bulunan Korint formundaki bir başlık sepetine oturtulmuş bir İyon sütun başlığından meydana gelir.** Sembolik anlamı; *estetik ve güzelliştir.*²²³

Spekülatif Masonluğa da girmiş bulunan beş sütun tarzı 1723 yılında basılan James Anderson'un birinci yasa kitabının kapak resminde simetrik bir biçimde gösterilmiştir.

* Roma'daki Colosseum (dışarıdan dört katlı; birinci kat Tuscan ikinci kat İyon, üçüncü ve dördüncü katlar Korint sütun başlıklarından meydana gelir.)

²²² Ayan, **Masonik Merdiven**, s.298

** Roma'daki Septimius Severus, Letarano kilisesi vaftiz yerinin eski sütunları.

²²³ Ayan, **Masonik Merdiven**, s.298

Mabed içinde, *Akıl ve Hikmet* sembolü olarak Üstadı Muhterem’e yani Hz. Süleyman’a ait 3. *İyon sütunu*; kuvvet sembolü olarak I. Nazıra yani Sur Kralı Hiram’a ait 2. *Dorik sütunu*; güzellik sembolü olarak II. Nazıra yani Mimar Hiram’a ait 4. *Korent sütununa* ek olarak, beşliyi tamamlayan iki kalfanın sembolleri daha yeni Roma mimari tarzlardan *Tuscan ve Kompozit* sütunlarıdır.²²⁴

Naki Cevat Akkerman’a göre; localardaki sütunların anlamı ışığında, locanın Üstadı Muhterimi ile nazırlar yemin kürsüsünün çevresine gelerek şöyle konuşurlar: “*Akıl ve hikmet rehberimiz olsun, kuvvet onu tamamlasın ve güzellik onu süslesin. Kısaca bu sütunun taşıdıkları anlam ve tanım, gerçek bilgi, iman ve ahlaktır.*”²²⁵

2.1.2.9.1.3. Yedi Basamak

Dönemeçli Merdiven’in üçüncü aşamasının yedi basamağı, beş duyudan sonra bilgi ve bilimin önemini vurgular.

Bu ilkeyi açıklamak üzere antik dönemin “Yedi Liberal Bilim ve Sanatı’nın” adları aşağıdan yukarıya doğru basamaklara vermiştir.

7. Astronomi
6. Müzik
5. Geometri
4. Aritmetik
3. Lojik
2. Retorik
1. Gramer

²²⁴ A.e., s.293

²²⁵ Altındal, *Gül ve Haç Kardeşliği*, s.82

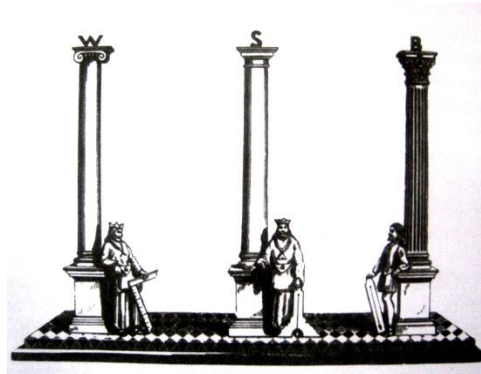
Bunlar aralarında ilk üçü (*trivium*) girişte öğrenilen sanatlar (Gramer, Retorik, Lojik) ve son dördü daha ileri yıllarda öğrenilen bilimler (Aritmetik, Geometri, Müzik, Astronomi) (*quadrivium*) olmak üzere iki alt bölüme ayrılır.²²⁶

2.1.2.10. “G” Harfi

Geometri “Yedi Liberal Bilimler” içerisindeki bilimlerden beşincisi olup; **G** harfi Masonlukta da çok önemlidir. Masonluğun “öz”ü anlamındaki **G** harfi; *Geometri* biliminin baş harfidir. Orta hücre denilen o mekânda gösterilen Üstadı Muhterem ve ışık saçan **G** harfidir. **G** harfi, ikinci derecenin müktesebatı sırasında Masonlara öğretilir; öğretilmekle de kalmaz Masonlara bir ömür boyunca **G** harfinin anlamını öğrenmeleri öğütlenir.²²⁷

Geometri, doğadaki Tanrı’nın düşünülen şeklidir. Evrenin ulu mimari tarafından yaratılan pek çok güzelliğin açığa çıkarılmasını sağlar. **G** harfinin aynı zamanda Yaratıcının adının* baş harfidir.²²⁸

2.1.2.11. Üç Büyük Sütun

Bütün akıl ve hikmet sahibi insanlar içinde en bilge olanının Kral Süleyman olduğu kabul edilir. Bu nedenle doğudaki (*solda-iyonik*) sütunun Kral Süleyman’ı ve akıl ve hikmeti (**W**isdom) sembolize etmesi doğaldır.

²²⁶ Ayan, **Masonik Merdiven**, s.295

²²⁷ Ayan, **Masonik Merdiven**, s.296

* **God** (İngilizce): Tanrı

²²⁸ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 75, 76

Masonluğun ikinci büyük (*ortada-tuscan*) sütununda, Güç (Strength), bulunan sembolik anlamı kullanarak Tanrısal planı takip eder.

Güzellik (Beauty) Masonik locada Korint (*sağda*) sütunu ile sembolize edilir. Eski mimari üslupların en güzelidir.²²⁹

Akıl ve hikmet sütunu ilk büyük üstad olan İsrail Kralı Kral Süleyman'ı sembolize eder. Locada akıl ve hikmetin sembolü Üstad'ı Muhteremdir. Sur Kenti Kralı Hiram, Kral Süleyman'a verdiği destekten dolayı gücü sembolize etmektedir. Onu locada sembolü Birinci Nazır'dır. Üstad Hiram Abif ise, Bronz ve diğer metallerdeki mahareti dolayısıyla büyük üstadların üçüncüsü ve güzellik sütunun da temsilcisidir. Locadaki karşılığı ikinci nazırdır.²³⁰

Bu üç sütunun mabeddeki yerleri şöyledir:

Akl-u hikmet, Kuvvet ve Güzellik İskoç ritine göre, Üç Sütun, Uzun karenin köselerinde Gönye şeklinde olmalıdır: biri, güney-doğu açısında, diğeri güney-batı'da, üçüncü de kuzey batıda. (...) Dördüncü bir Sütun, görünenin görünmeyene bağlayan Binah (yüksek zekâ), maddeden kurtulduğu için, mevcuttur, fakat ölümlü gözlere gözükmez.²³¹

2.1.2.12. Yedi Kollu Şamdan

Yedi kollu Şamdan Masonik sembollerden biridir ve Masonlar önemini şöyle ifade eder.

*"Şamdanlar, Mason Mabedindeki kutsal ateştir. Mabed, sembolik olarak, alevlerle aydınlatılmalıdır. Usta derecesinde yedi şamdan bulunması şarttır."*²³²

²²⁹ A.e., s. 87, 88

²³⁰ Roberts, **Masonik Semboller**, s.89

²³¹ **Çırak, Kalfa, Usta**, s. 61 aktaran: Harun Yahya, "Yahudilik ve Masonluk" (Çevrimiçi: 15.05.2009) <http://www.harunyahya.org/KITAP/YahudilikveMasonluk/yvm8.html>1 of 9 13.12.2007 17.21

²³² "Çırak, Kalfa, Usta", s. 70. aktaran: Harun Yahya, "Masonlukta Sembollerin Sırları"

2.1.2.13. Akasya ve Çelenk

Akasya dalları ve bunlardan oluşturulmuş çelenkler Masonik sembollerdir. Masonik efsaneye göre, Hiram Usta'nın cesedinin gömülü olduğu yerin bulunabilmesi için mezarının üstüne bir akasya dalı dikilmiştir. Sembollerden ayrı olarak, Masonik törende akasya dalının kullanımı şu şekildedir:

*"Hiram, efsanede, öldürücü darbeyi yedikten sonra düşer. Masonik ritüelde, Aday, işte o zaman, tabuta yatırılır, üzerine siyah bir örtü, bunun üzerine de bir akasya dalı konur."*²³³

2.1.2.14. Gül

Gül, Mason sembolizmde çok önemli bir yer tutar. Ölen her Masonun mezarına üç beyaz gül bırakılır ya da dikilir.

Masonların ibadet günlerinden biri olan 24 Haziran'da localar üç değişik renkten (beyaz, sarı, kırmızı) oluşan gülleri yerleştirirler. Masonlukta kırmızı gül yaprağı **"evet"**, beyaz gül yaprağı sembolik olarak **"hayır"** anlamına gelir.²³⁴

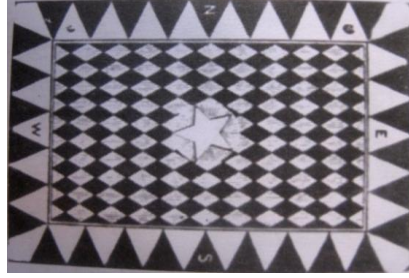
Gül'ün şifre sayısı da 5'tir. Bu da yaban güllerinin 5 çeperli olmasından ve tüm güllerin çeperlerinin 5'li halde bulunmasından kaynaklanır. Bir bakıma gül 'Pentagram'ı simgeler Yıldız sembolizmi de Pentagram'la, Gül ve Meryem'le bağlantılıdır.²³⁵

²³³ "Çırak, Kalfa, Usta", s. 104. aktaran: Harun Yahya, "Masonlukta Sembollerin Sırları"

²³⁴ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 35

²³⁵ A.e., 110

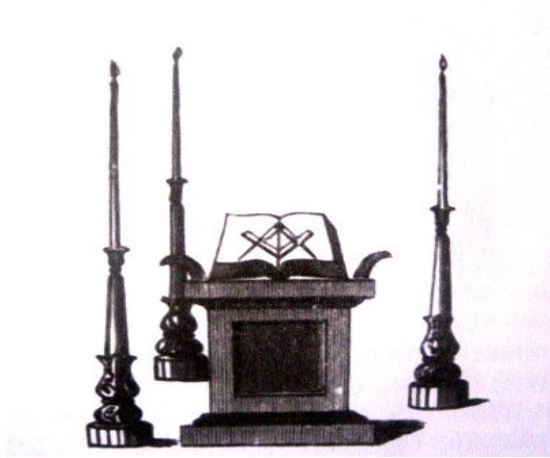
2.1.2.15. Paralayan Yıldız ve yer Karoları

Locanın süsleri karo yer döşemesi ve parlayan yıldızdır. Loca döşemesindeki siyah-beyaz renkli kareler sembolik olarak gece-gündüz, iyi-kötü, sıcak-soğuk gibi karşılıkların yaşamda hâkim olacağını gösterir.²³⁶

Parlayan yıldız ise Tanrısal varlığı sembolize eder. Bordür kardeşliğin veya Tanrı'nın insanla birlikteliğinin sembolüdür.²³⁷

2.1.2.16. Üç (Mum) Işık

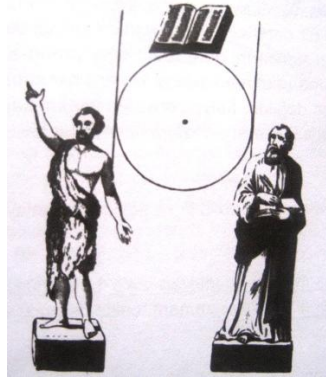
Locada yanan üç mum, güneş, ay ve üstad-ı muhteremi sembolize eder. Bu sembolizmaya göre; güneş güne, ay geceye, üstad-ı muhterem de locaya hükmeder.²³⁸

²³⁶ Gönültaş, **Mason**, s. 80

²³⁷ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 48

²³⁸ Roberts, **Masonik Semboller**, s.49

2.1.2.17. Daire İçinde Nokta

Daire, sonsuzluğun işaretidir. Nokta ise, zamanın o ana yoğunlaşmasıdır. İki sembolün birleşimi, sonsuzluğun içinde, Makrokozmos ile mikrokozmosun birlikteliğini simgeler. Güneşin sembolü de, daire içindeki noktadır. Masonlukta da, ortasında nokta olan daire, ritüellerde yerini almıştır.²³⁹

Noktalı daire ‘bir’in ‘iki’yi yaratmasının da sembolüdür.²⁴⁰

“Dairenin içindeki nokta”yı Operatif Masonlar, aletlerinin doğruluğunu kontrol etmek için kullanırlardı. Karenin mükemmelliğini ölçmek için daire ve noktanın nasıl kullanılacağı bilgisi ise sadece Üstad Masondaydı.²⁴¹

Spekülatif Masonlar, operatif Masonların “Dairenin içindeki nokta”yı, katedraller ve şehir binaları inşa ederken, işlerini ve niyetlerini test etmek, kendilerinin ise ruhani mabedler inşa etmek için kullandıklarını söylerler.²⁴²

2.1.2.18. Yılan

Masonik sembollerde kullanılan hayvanlardan birisi de yılanıdır. Yılanın anlamı Mimar Sinan Dergisi'nde şöyle belirtilir:

*"Yılan birçok zaman iki yılan birbirine sarılmış şekilde resim edilmektedir, bu şekil hayatı, çiftleşmeyi ifade eder."*²⁴³

²³⁹ Saltık, **Kuşdili Kılavuzu**, s. 153, 154

²⁴⁰ Salt, **Semboller**, s.96

²⁴¹ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 53

²⁴² Roberts, **Masonik Semboller**, s. 81

2.1.2.19. Kartal

Kartal önemli bir Masonik simgedir ve Masonlukta en üst derece olan 33. derecenin sembolüdür.

Kartal, 18. yüzyılda Amerika Birleşik Devletleri'nin ulusal kuşu olarak ilan edilmiştir. Günümüzdeki resmi armasının üzerindeki hâkim figür kanatlarını açmış bir kartaldır.²⁴⁴

2.1.2.20. Mavi Renk

Masonik sembolizmde mavi rengin ayrı bir önemi vardır. Locayı sınıflandırmak için mavi renk kullanılır, önlüklerin kenar rengi, Masonik mücevherleri taşıyan şeritler ve mabedin tavanı mavi renktir. Mavi rengin neden kullanıldığını tam olarak bilinmemekle birlikte bu konuda birkaç görüş vardır. Mavi rengin, yarar, saflık, ölümsüzlük ve sağduyu ile özleştirilmiş olması bu görüşlerden biridir.²⁴⁵

2.1.2.21. Kırık Sütun Heykeli

²⁴³ Mimar Sinan Dergisi, sayı: 26, s. 57 aktaran: Harun Yahya, “**Masonlukta Sembollerin Sırları**”(Çevrimiçi:15.05.2009)
http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8492/MASONLUKTA_SEMBOLLER_IN_SIRLARI

²⁴⁴ Harun Yahya, “**Masonlukta Sembollerin Sırları**”(Çevrimiçi:15.05.2009)
http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8492/MASONLUKTA_SEMBOLLER_IN_SIRLARI

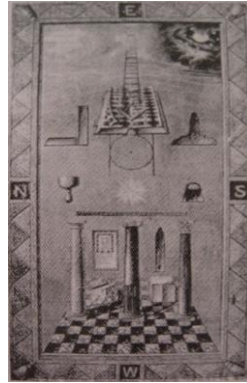
²⁴⁵ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 20

En önemli üç erdem, *zaman*, *sabır* ve *azim*, Hiram Abif'in anısına yapılan mermer heykelde (*kırık bir sütunun üzerinde gözyaşı döken bakire kız heykeli*) gösterilmektedir. Ölümsüzlüğü sembolize eden bu eserde, kırık sütun büyük Üstad Hiram Abif'in cinayete kurban gitmesini sembolize eder, ancak bu yok oluş değildir. Bakire kız, bir elinde ölümsüzlüğü sembolize eden *akasya** filizi diğerinde de bir kavanoz tutmaktadır. Bakirenin tuttuğu kavanoz yas tutmayı sembolize eder; “*çünkü küçük kavanozlar yas tutan kişinin gözyaşlarını toplamak için kullanılırdı*”. Kırık sütunun üzerinde bir kitap bulunur. Zamanı sembolize eden kanatlı bir adam, bakirenin saçını tutmaktadır.²⁴⁶ Kırık Sütun'un Masonik anlamı, Masonluğun temeli olan sütunların yıkılmış olduğu, amaçların bir türlü gerçekleşemediği, insanların mutluluğa ulaşamadığını ve acı çektikleridir.²⁴⁷

2.1.2.22. Masonik Resim Tahtaları²⁴⁸

Resim tahtaları her Masonik locanın önemli özelliklerinden biridir. Her tahtada, dersler ve İngiliz Zanaat Masonluğu'nun Üç Derecesi'nden birine karşılık gelen semboller bulunur.

2.1.2.22.1. Birinci Derece Resim Tahtası

Birinci tahta; Çırak derecesiyle ya da Ritüel'in ilk evresiyle ilgili çeşitli sembolleri gösterir. Bunların simgelediği ahlak ve dersler, Locanın Üstadı tarafından adaya öğretilir.

* **Akasya dalı** imanı ve insanın ölümsüz olduğunu, sembolize eder. A.e.,s.101

²⁴⁶ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 85, 86

²⁴⁷ Ayfer, **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, s. 36

²⁴⁸ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan**, s.y.

2.1.2.22.2. İkinci Derece Resim Tahtası

İkinci tahta Kalfa derecesini temsil eder ve Süleyman Tapınağı'nın orta bölümüne giden dönemeçli merdiveni gösterir.*

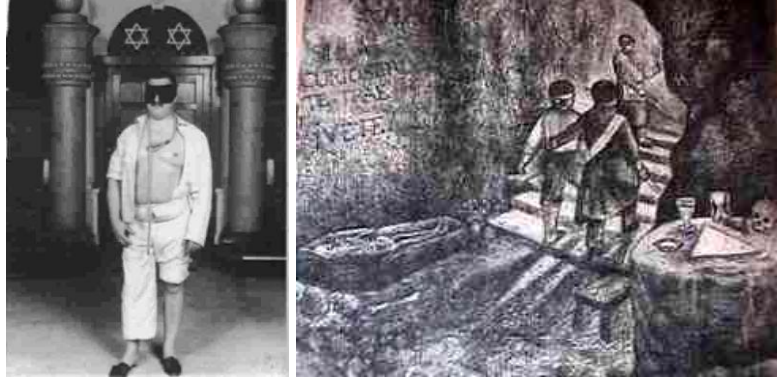
2.1.2.22.3. Üçüncü Derece Resim Tahtası

Üçüncü tahta Üstad Masonu derecesiyle ilgili simgeleri taşır. Üzerinde, ölümle yeniden doğumu simgeleyen bir tabut şekli, kurukafa ve iki çapraz kemik sembolleri bulunur. Tabutun ortasında bulunan tapınakta “kutsalların kutsalı” ya da en kutsal yer vardır.

* Bkz. 2.1.2.9 Dönemeçli Merdiven

2.1.3. Tekris Törenindeki Semboller

2.1.3.1. Göz Bağı

Karanlık, terkisin her aşamasında cehaleti simgelediği gibi **Göz bağı** da cehaleti sembolize eder, gözlerinin açılması ile ışık yani bilgi gelecektir.²⁴⁹

2.1.3.2. Boyundaki İlmek

Boyundaki ilmek yeni dünyaya olan bağlılığın sembolüdür. Doğmamış çocuğu annesine bağlayan göbek bağı gibi de düşünülebilir. Masonik bağın kesilmesi güçlü bir birlik, kardeşlik sevgisinin gizemli bağı ile bağlanmak anlamındadır. İlmeğin çıkarılması ile Masonluğa karşı sorumluluk içinde olunur. İlmek teslimiyet ve sadakatin sembolüdür.²⁵⁰

2.1.3.3. Tefekkür Odası

²⁴⁹ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 61

²⁵⁰ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 27, 28

Tefekkür odasında maddi dünyaya ait her şeyi geride bırakıp yeni bir dünyaya girmenin sembolüdür.²⁵¹

Bu odada, eski simyacıların ve şövalyelerin kullandıkları "*vitriol*" kelimesi dikkat çeker. **Vitirol**; simya'da kullanılan sembolik bir ifadedir. Latince, "**Visita Interiora Terrae Rectificando Invenies Occultum Lapidem**" (Dünyanın derinliklerini ziyaret et, damıtırken gizli taşı (felsefe taşını) bulacaksın.) sözünün baş harflerinden oluşur. Burada geçen yeraltına inme sözüyle belirtilmek istenen de, pek çok inisiyatik gelenekte '*cehenneme iniş*' olarak ifade edilen deneyimdir. Bu cümlemin anlamı, "*arınıp saflaşmak istiyorsan cehenneme iniş deneyimini yaşamalısın*" olarak ifade edilebilir.²⁵²

2.1.3.4. Kurukafa, İki Çapraz Kemik ve Kesik Baş Kültü

Kurukafa ve iki çapraz kemik, Masonik sembolizmada; bir yandan bireyin ölümlü oluşunu hatırlatırken, diğer yandan da yaşamın güçlükler ve tehlikelerle dolu olduğunu vurgular.

Masonlukta kurukafa, kaçınılmaz bir gerçek olan ölümden korkmanın anlamsız ve yararsız olduğunu, bu nedenle ölüm kavramının apaçık bir doğal gerçek olarak benimsenmesi gerektiğini anlatan bir simgedir. Düşünme odasındaki* sembollerden biridir. Adayın Mason olmadan önceki kişiliğinin ölümünü de simgeler.²⁵³

Kurukafa ve kemiklerden oluşan sembol Hiram efsanesine dayanmaktadır.

Katiller cinayeti gizlemek için Hiram'ı öldürdükten sonra gömmek isterler. Aceleyle kazmaya çalıştıkları mezar, bir taş madenindedir ve bu kayalık zeminde yeterli büyüklükte kazı yapamazlar. Bunun üzerine cesedin bacaklarını kesip, bedeninin üzerine çapraz olarak koyarlar. Cesedi tabuta yine sığmaz, bu kez başını da

²⁵¹ A.e., s. 29

²⁵² Salt, **Semboller**, s. 348

* Bkz. 2.1.3.3 Tefekkür Odası

²⁵³ Ayfer, **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, s. 531

kesip, bacakların yanına yerleştirirler. Böylece, cesedi gömebilirler. Hiram'ın gömülüşünde kemik ve kafatasının aldığı şekli, Tapınak Şövalyeleri de savaş bayrağında kullanılmıştır.²⁵⁴

Kesik Kafa Kültü de bu efsaneye bağlanmaktadır. 16. yüzyılda inşa edilmiş ve Süleyman Mabedi'nin kopyası olduğu söylenen ve bazı yazarlara göre, Essene Tarikatı ve Masonluğun sırlarının gömülü bulunduğu iddia edilen, İskoçya'daki Rosslyn Şapeli'nde de Kesik kafa sembolizmine rastlanmaktadır.²⁵⁵

Kesik baş eski Kelt kültürünün önemli ayırt edici özelliklerinden biri olarak kabul edilir. Kelt geleneğine göre, kesik başın koruyucu bir tılsım olduğuna inanıldığından, yüzü Fransa'ya dönük bir şekilde Londra dışına gömülen 'Kutsanmış Brian' mitinde çok daha belirgin bir şekilde görülür. Sonrasında da baş kültü, 'Yeşil Adam' olarak adlandırılan bitki tanrısı ve koruyucu verimlilik tanrısı olarak ortaya çıkmıştır. Aynı dönemlerde, Tapınakçılar da kendilerine ait bir 'Baş Kültü'ne sahiptiler. Birçok şövalyenin de doğruladığı, bazen 'Baphomet' olarak adlandırılan gizemli kesik bir başa taptıkları, Tapınakçılara yöneltilen suçlamalardan bir tanesidir.²⁵⁶

2.1.3.5. Ayakkabının Çıkarılması

Ayakkabının çıkarılması alçak gönüllülüğün sembolüdür. Yüce bir varlığın önünde gösterilmesi gereken saygının işaretidir. Kutsal topraklara girmek üzere olunduğunu ve temiz olma ihtiyacını simgeler. Sadece tekris için değil ileri dereceler için de hâkim olan üsluptur.²⁵⁷

2.1.3.6. Anahtar

Masonlukta anahtar birçok derecenin simgelerinden biridir. Kimi zaman somut olmakla birlikte çoğu kez soyut, önem verilen bir şeyin güven altında olup

²⁵⁴ Saltık, **Kuşdili Kılavuzu**, s. 144

²⁵⁵ A.e.

²⁵⁶ Baigent, Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, s. 114

²⁵⁷ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 31

korunduğunu anlamına gelir. Korunan şey bir kavramdır. Bu nedenle anahtar genellikle bir gizem ile ilgilidir. Simgesel derecelerde loca görevlilerinden Hazine Üstadı biju olarak bir anahtar takar. Bazı uygulamalarda “iki çapraz anahtar” kullanılır.²⁵⁸

2.1.3.7. Kapı Nöbetçisi

Masonlar “*Kral Süleyman’ın tapınağının girişine koyduğu gibi biz de (yabancı birinin içeri girmesini engellemek için) kapımıza nöbetçi koymalıyız*” der. Bunun yanında, karşılaşılan zorluklar gibi yola çıkan nöbetçiler de saf bilincin, yükümlülüklerin sembolik anlatımıdır.²⁵⁹

2.1.3.8. Kılıçlar

2.1.3.8.1. Işık Saçan Kılıç

Bir adayın Masonluğa girişinde yapılan törende “*Işık Saçan Kılıç*” denilen özel bir kılıç kullanılır. Bu kılıcın tekris törenindeki yeri şöyle açıklanır:

"Masonik törende, Işık Saçan Kılıç, Adayın takdisinde kullanılır. Çoğunlukla, Üstadı Muhterem, sol elinde tuttuğu kılıcın namlusunu Adayın başının üstüne uzatır ve namlusunun üstüne çekiçle üç kere vurur. Bazen de, Üstadı Muhterem, kılıcı önce Adayın başına, sonra sol omzuna, daha sonra da sağ omzuna koyar ve her seferinde de çekiçle bir darbe vurur. Bu ikinci halde, Keter (Taç), Binah (Zeka), Hokmah (Akl-ü hikmet) sefirotik üçlüsüne uyulmaktadır." ("Çırak, Kalfa, Usta", s. 41.)²⁶⁰

2.1.3.8.2. Koruyucunun Kılıcı (Kıvrımlı Kılıç)

Koruyucunun kılıcı, locayı sahtekârlardan koruyan koruyucunun otoritesini sembolize etmektedir, ancak şimdi koruyucu tanımadığı birinin locaya girmesine doğrudan engel olduğu için kılıç tamamen sembolik olarak taşınmaktadır.²⁶¹ Boylu boyunca dalgalı olarak yapılmış bu özel kılıç Mabedin hem sürekli hem olarak hem

²⁵⁸ Ayfer, **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, s. 59

²⁵⁹ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 33

²⁶⁰ Harun Yahya, “**Masonlukta Sembollerin Sırları**”, (Çevrimiçi: 15.05.2009) http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8492/MASONLUKTA_SEMBOLLER_IN_SIRLARI

²⁶¹ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 96

de gerektiğinde etkin ve güçlü bir şekilde korunmakta olduğunu simgeler.²⁶² Spekülatif Masonlar için Koruyucu'nun kılıcı ahlaki dersleri hatırlatmaktadır.²⁶³

2.1.3.9. Masonik Yemin

Yemin tek el Kutsal Kitabın üzerindeyken verilen söz veya yapılan anlaşma ile ilgili yükümlülükleri yerine getirmek için yapılan yemindir. Yemin Tanrı aşkı (veya korkusunun) sembolüdür.²⁶⁴

Masonlar verilen **sırrı** tutacaklarına dair **yemin** ederler. Yemini bozmanın **cezası ölümdür**.²⁶⁵

2.1.3.10. Parolalar

2.1.3.10.1. Mabede Giriş Parolası

Mason toplantılarına haricilerin girmesi yasaktır ve mabed girişi nazırlarca denetlenir. Mabedin kapısını çalan her ziyaretçi, muhafıza Mason olduğunu, obediyanısa önceden dâhil olmuş bulunduğunu kanıtlamalıdır.

Özel işaretler ve tokalaşma biçimleri ve gizli sözcükler, mabede gelen şahsın Mason olduğunu kanıtlanması için yeterli sayılmış ancak 1730'da, Masonluktan çıkartılmış kişilerin de bu yolla mabedlere girebileceği göz önüne alınarak, her dönem için değişen parolalar tespit edilmiştir.²⁶⁶

2.1.3.10.2. “Dul Kadının Çocuğu”

“Dul Kadının Çocukları”, Masonların mabed dışında birbirlerini tanımak için kullandıkları paroladır. Masonların bu deyiimi kullanmalarının nedeni, Hz. Süleyman mabedini inşa eden Hiram Usta'nın dul bir kadının çocuğu olmasıdır.²⁶⁷

²⁶² Ayfer, Ansiklopedik Mason Sözlüğü, s. 499

²⁶³ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 96

²⁶⁴ Roberts, **Masonik Semboller**, s. 41

²⁶⁵ Ayan, **Masonik Merdiven**, s.320

²⁶⁶ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s.226

²⁶⁷ (Çırak, Usta, Kalfa, s.106) aktaran: Harun Yahya, “**Masonlukta Sembollerin Sırları**”, (Çevrimiçi: 15.05.2009)

Bu deyimmin ne anlama geldiği sorusuna, "Dünyada ve Türkiye'de Masonluk ve Masonlar" kitabının yazarı İlhami Soysal'a, ünlü Mason Nazif Ekemen şu yanıtı vermiştir:

"Bu Masonik bir deyimdir. Masonlar, her biri teker teker dul kadının çocukları sayılırlar. Dul kadın, Üstad Hiram'ın anasıdır. Dolayısıyla, bir Masonun yardım dileyen bir başka Masona yardım etmesine dul kadının çocuğuna yardım deriz, bu bir mükellefiyettir.²⁶⁸

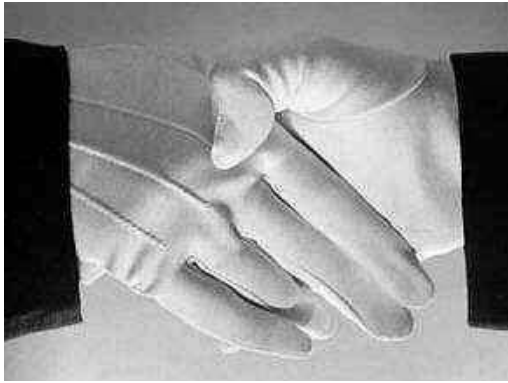
2.1.3.11. Mısır Başağı (Shibboleth)

Masonik tekris törenin bir aşamasında adaya ilk şifre olarak sunulan ve İbranice bir sözcük "Shibboleth", ve iki farklı anlamı vardır: "Mısır başağı" ve "su kaynağı".²⁶⁹

Eski toplumlar arasında, özellikle Ceres ya da Demeter adlarıyla bilinen *Dünya Anne*'nin kutsal simgesi kabul edilen ve bereket sembolü olan Mısır başağı, ikinci derece (kalfa) için, bilgiyi artırmanın ve araştırmanın meyvelerini toplamanın sembolüdür.²⁷⁰

2.1.4. Bedensel Masonik Semboller

2.1.4.1. Tokalaşma (Kavrama İşareti)

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8492/MASONLUKTA_SEMBOLLER_IN_SIRLARI

²⁶⁸ İlhami Soysal, **Dünyada ve Türkiye'de Masonluk ve Masonlar**, İstanbul, Derin Yayınları, 2004, s.409

²⁶⁹ Burak Eldem, **Fraternis : Kayıp Kitaplar, Gizli Kardeşlik**, İstanbul, İnkılâp Kitabevi, 2006, s. 562

²⁷⁰ Kennetb R. H. MacKenzie, "**Royal Masonic Cyclopedia**", s: 170 aktaran: Eldem, **Fraternis**, s. 564

Çırak derecesinde tokalaşma, başparmağın, elin ilk eklemi (işaret parmağı) üzerinde belirgin bir baskıdır. Bu, Biraderi gece gündüz demeden ayırt etme aracı olarak kullanılır. Bu şekilde tokalaşırken söylenmesi gereken sözcük Boaz’dır ve güç anlamına gelir.²⁷¹

Kalfa derecesinde, kavrama işareti, sağ eli açarak ve orta parmağı bileğe yerleştirerek işaret parmağı ve dördüncü parmakla bileğin kenarlarını sıkıca tutmaktır. Bu kavrama işareti yapılırken söylenen sözcük “Yakin”dir. Anlamı “kurmak”tır, önceki derecede Boaz’ın anlamı olan “güç” ile birleşerek “sağlamlık” anlamına gelir.²⁷²

2.1.4.2. Sadakat Duruşu

Sadakat Duruşu bir selamlama şeklidir. Locanın üstadı ve nazırların karşısında kullanılır ve onların otoritesine bağlılığı gösterir. “Tanrı beni gözet sin” anlamına gelir.²⁷³

Bu işarete Masonik yazında “pectoral” da denir. Sağ elin ayası, dört parmak bitişik, baş parmak diğerleriyle gönye yapar şekilde açık olacak şekilde, sol göğüs üzerine konur. Bunun anlamı; Masonun sözlerinde ve davranışlarında içtenlikle dolu, göreve gönülden hazır olduğudur.²⁷⁴

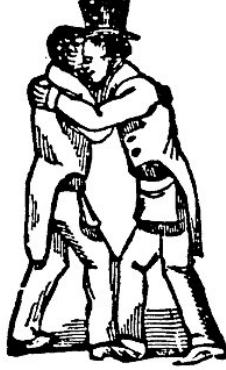
²⁷¹ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s.360

²⁷² Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 137, 336, 357

²⁷³ Roberts, **Masonik Semboller**, s.46

²⁷⁴ Ayfer, **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, s.98

2.1.4.3. Kardeşliğin Beş Noktası

Bu yöntem Üstad Mason ritüelinde uygulanır.* Bu ritüelde, ikinci kez gömülmek üzere Hiram'ın mezardan çıkarılışı sembolik olarak canlandırılmaktadır.

Üstad Hiram'ın yerine geçen aday önceden yere serilmiş bir kefenin içine sokulup sadece gözleri dışarıda kalacak bir şekilde sarılır. Locanın Masonları “mezarın” çevresine gelirler ve kardeşlerini ölümün pençesinden kurtarmaya çalışırlar. Üç deneme yapılır, bunlardan ilk ikisi başarısız olur ama üçüncüsü, üçüncüde dereceye ait bir yöntem kullanıldığı için başarılı olur.

“Ceset” mezarından Saygıdeğer Üstat'ın kullandığı özel bir tokalaşma ile “diriltilir.” Bu duruşta Üstat ve Aday birbirlerine sadece beş noktadan dokunacak şekilde kucaklaşırlar. Bu dokunma ayininin adı **“Kardeşliğin Beş Noktasıdır”**.²⁷⁵

“Beş Değme Noktası, El Ele, Ayak Ayağa, Diz Dize, Göğüs Göğse ve El Omuzda olmak suretiyledir ve kısaca şu şekilde açıklanabilir: Birinciyle, sizi, bir Kardeş olarak selamlıyorum; ikinciyle, sizi, tüm meşru işlerinizde destekleyeceğim; üçüncüsü, sizin gereksinimlerinizi bana anımsatacak günlük yakarışılarımdır; dördüncüsü, bir Kardeşin meşru sırları bana emanet edildiğinde onları kendimin gibi koruyacağım anlamına gelir ve beşincisi, varlığınızda olduğu gibi yokluğunuzda da karakterinizi destekleyeceğim anlamındadır.”²⁷⁶

* Bkz. EK2

²⁷⁵ Knight, Lomas, **Hiram'ın Kitabı**, s. 30, 31

²⁷⁶ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s.378

2.1.4.4. Yardım (“O”) İşareti

Yardım işareti; başparmağın, işaret parmağının ucuna dokunması suretiyle “O” harfi oluşturulup, el ile vücudun değişik yerlerine getirilerek yapılır.²⁷⁷ S. 40

Mason, bir kardeşinin yardımını ya da tavsiyesini istediği zaman, daire oluşturmuş sağ elini, dikkati çekmeyecek şekilde sol omuz hizasında göğüs dokunuşunun başladığı yerde tutarak işaret verir. Çok büyük bir ihtiyaç olduğunda, daire oluşturmuş eli başının üzerinde tutar. Bazen iki kol yana açılıp, ellerle daire oluşturulur. Bu iki işareti veren kardeşe yardım etmek zorunludur.²⁷⁸

2.1.5. Mimaride Mason Sembolleri

Masonik Süleyman Mabedi Modelleri

Mason Mabedlerinden örnekler

Mason Mezarı

Masonluk geleneği eskiçağ inşaat ustalarına dayandığından çok eski mimari eserlerde Mason izlerini görmek mümkündür.

²⁷⁷ Von Sebottendorf, **Eski Türk Masonlarının Uygulamaları**, s. 40

²⁷⁸ A.e., s.49

Sütunlar Masonik mimarinin en belirgin özelliğidir. Sütun başlıkları, Dorik, İyon, Korint, Tuscan ve Kompozit tarzları Roma ve Yunan uygarlığının mirası olmakla birlikte, daha eskiye dayanan Masonlar bu sütunların her birine farklı ezoterik anlamlar yüklemiştir.*

Ayrıca sütun başlığı belirgin olmayan ikiz sütunları Masonlar için özel anlam ifade eden sütunlardır.**

Masonik mimari tarzında göze çarpan mimari şekillerden biri de, Masonlar için önemli anlamı olan üçgendir.***

Bu nedenle Bazı Masonik Mabetlerde Üçgen alınlık* kullanılmaktadır. Her ne kadar bu yapı Frigler'de görülüp Roma uygarlığında devam etmiş olsa da Masonlar için Masonik anlamı bulunmaktadır.

Chartres Katedrali

Gotik** mimari, Tapınakçılara özgü bir mimari anlayış olarak ortaya çıkmıştır. Graham Hancock, The Sign and the Seal (İşaret ve Mühür) adlı kitabında

* Bkz. 2.1.2.9.1.2 Beş Basamak ve Beş Sütun

** Bkz. 2.1.2.7 Jachin (Yakin) ve Boaz Sütunları

*** Bkz. 2.1.2.3 Üçgen, Kare ve Piramit

* **Alınlık:** Kimi yapılarda giriş kısmının kapı ve pencerelerin üstünde bulunan üçgen şeklindeki kısmına denir. Alınlığın bir diğer ismi de frontondur. Alınlıklar basık alınlık, düz tepeli alınlık, çifte alınlık, eteksiz alınlık, eğrili alınlık, halkalı alınlık, kesik alınlık, kırma alınlık, kıvrımlı alınlık, üçgen alınlık yuvarlama alınlık gibi adlar alırlar. Üçgen alınlıklar Frig geleneğinde Aslankaya Anıtı ve Maltaş'ta olduğu gibi birçok yerde kullanılmış, daha sonra Roma Döneminde de devam etmiştir. Günümüzde üçgen alınlık bazı yapılarda kullanılmaya devam edilmektedir.

“Alınlık” <http://www.frigvadisi.org/Sozcuk.php?id=10> (Çevrimiçi: 10.07.2009)

** Mimaride ilk çıkış yeri Fransa diyenler varsa da Avrupa'nın çok yerinde aynı zamanda rastlanmış ve bütün Hristiyan batı dünyasına yayılmıştır. Her ülke Gotik sanatında zevkine uygun değişiklikler

Gotik mimarının 1134 yılında, en önemli Tapınakçı merkezlerinden biri olan, Chartres Katedrali'nin*** kuzey kulesinin yapım çalışmaları sırasında doğduğunu belirtmektedir. Gotik mimarının en önemli özelliği, Tapınakçılara özgü Kabalistik simgelerin bu stile göre inşa edilmiş binalarda yoğun olarak kullanılmasıdır.²⁷⁹

Papa'nın fermanıyla 1312 yılında feshedilen Tapınak Şövalyeleri tarikatıyla birlikte Masonların serbest dolaşım hakları da kaldırılmıştır. Bu nedenle, Fransa'daki Masonların Almanya'ya kaçmasıyla bu ülkedeki Gotik mimari üslubu birdenbire zirveye çıkmıştır.²⁸⁰

2.1.5.1. Kemer ve Kilit Taşı

Kemer, operatif Masonluğun çok önemli yapı öğelerinden biridir bu nedenle Spekülatif Masonlukta da simgesel bir değer kazanmıştır. Bir ülküsel mabedin

yapmıştır. Avrupa'nın sanat merkezi kabul edilen İtalya'da ise pek tesiri görülmemiştir. İngiltere'de sütunları çoğaltan ve kubbenin altında onları yelpaze gibi açan bir dikey üsluba bağlıdır. İspanya'da Gotik sanatının Arap motifleriyle birleşmesinden meydana gelen *mudeccer* (mudejar) üslubu doğmuştur. Gotik sanatı Avrupa'nın kuzeyinde 16. yüzyılın başlangıcına kadar sürmüştür. Gotik sanatının mimarları, ağırlığın itme kuvvetini ve yönünü tespit ederek, baskıyı kemerlere ve fil ayaklarına aktardılar. Böylece yapının tamamı dengeye faydalı olan elemanlara bağlandı. Ayakların ağırlığı duvarların üzerinden kendi üstlerine almasıyla duvarlara vitray süslemeler yapıldı. Cephelerde bulunan çok sayıda cam ve vitray gotik yapıların karakteristik özelliklerinden biri oldu. Ağırlığa tamamıyla hâkim olan Gotik mimarisinde yapılar, sanki yükselerek uçuyormuş gibi bir his verir. Gotik tarzının önemli özelliği sivriliktir. Roma mimarisindeki yaygın kubbeler yerine, dilimli kubbeler, yuvarlak kemerler yerine, sivri ve birbirini kesen kemerler kullanılmıştır. Dini yapılarda aranan diğer bir husus ise büyüklük ve yücelik hissinin uyandırılmasıdır. Pencereilerin bol olması, pencere camlarının renkli olması, çatılardaki okumsu kuleler dikkati çeken diğer özelliklerdir. <http://tr.wikipedia.org/wiki/Gotik> (10.07.2009)

*** "Tüm Chartres Katedrali, büyük bir dikkatle, derin dinsel gizemlerin bir anahtarı olarak, özellikle dizayn edilmiştir. Örnek olarak; mimarlar ve duvarcı ustaları, yapının birçok farklı yerinde, taşlar üzerine karanlık anlamlar taşıyan törensel sözleri kazırken "gematria" (alfabedeki harfler yerine sayıların kullanıldığı eski bir İbrani şifre sistemi) kullanmışlardır. Aynı şekilde, süslemeciler ve heykeltıraşlar da, yarattıkları binlerce farklı bezeme ve figürlerde, insan doğası, geçmiş olaylar ve İncil'in anlamı hakkında karmaşık mesajları dikkatlice gizlemişlerdir. Bir diğer örnek, kuzey kapısı üzerinde yer alan bir sahnede, bir öküz arabasına yerleştirilmiş olan Ahit Sandığının bilinmeyen bir yöne doğru taşınması temsil edilmektedir. Silinmiş ve yıpranmış yazıtta "Hic Amicitur Archa Cederis" (Ahit Sandığı burada gizlidir) sözleri bulunmaktadır." (Çevrimiçi: 10.07.2009) "Tampliyelerin Öyküsü – I", <http://www.hermetics.org/Templar1.html>

²⁷⁹ Harun Yahya, "Tapınakçılar Mason Localarına Sızıyor", Temmuz 2008, (çevrimiçi: 10.07.2008)

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8519/TAPINAKCILAR_MASON_LO CALARINA_SIZIYOR

²⁸⁰ A.e.

sütunlarının üzerine yerleşeceği kabul edilir. Ancak bu simgesel kemer henüz oluşturulamamıştır.

Kilit taşı olmadan kemer oluşturulamaz. Bu nedenle, kemerin en önemli ögesi kilit taşıdır. Masonlukta kilit taşı herhangi bir olgunun “gerçek” olarak nitelenebilmesi için gerekli olan temel özelliklerin sembolüdür.²⁸¹

2.1.5.2. Köprü

Köprü, Masonluğun bazı sitem ve derecelerinde “özgürlük” simgesi olarak benimsenir. Bu köprü, eski çağlara özgü kemer şeklinde ve tek açıklıklı bir köprüdür. Bu köprünün üzerinde genellikle bir de bu simgenin anlamını vurgulayan birkaç harfli bir kısaltma yer alır.²⁸²

2.1.5.3. Masonik Mimari Örneği: Rosslyn Şapeli

Rosslyn Şapeli

Çıraklık Sütunu

İskoçya’da, Edinburgh’un yaklaşık üç mil güneyinde yer alan Rosslyn Şapeli küçük bir katedraldir. Şapelin temeli 1441’de atılmış ancak yapımına 4 yıl sonra başlanabilmiştir.²⁸³

1475 yılında. Rosslyn’in yapımı devam ederken, Edinburgh taş ustalarına bir dernek altında birleşmeleri ve meslek kurallarını belirlemeleri için bir ayrıcalık

²⁸¹ Ayfer, *Ansiklopedik Mason Sözlüğü*, s. 489

²⁸² Ayfer, *Ansiklopedik Mason Sözlüğü*, s. 524

²⁸³ Baigent, Leigh, *Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca*, s. 153, 158

tanındı. Bu olay sonradan ‘Mary Şapeli Birleşmesi’ olarak isimlendirilecek ve sonradan Masonluk için çok fazla önem taşıyacaktı. Bu tarz Masonluk oluşumlar İskoçya’da ortaya çıktığında, ilk olarak ‘1 Numaralı Loca’ ve aynı zamanda ‘Mary Şapeli’ olarak da atıfta bulunan bir locanın etrafında toplanmışlardır.²⁸⁴

Şapelin iç kısmında, oyma şekiller ve geometrik yapılar ayırt edilemez biçimde birbirinin içine geçmiştir. Mason sembolizması yoğun olarak yer almasının nedeni Rosslyn Şapeli’nin, İngiltere’de Mason bir aile olan Sinclair ailesi tarafından yapılmış olmasıdır.²⁸⁵

Rosslyn Şapel’i için anlatılan efsaneler vardır. Bunlardan en bilineni, binanın doğu ucundaki, bugün ‘Apprentice Pillar’ (Çıraklık Sütunu) olarak adlandırılan sıra dışı bir sütuna aittir. Üzerindeki 1774 yılına ait yazıya şöyledir:²⁸⁶

“(…).Rosslyn ailesinde babadan oğla geçen bu geleneğe göre; Roma’dan ya da yabancı başka bir yerden gönderilen bu muhteşem sütunun bir örneği gönderildiğinde; usta-mason, bu sütunu inceledikten sonra, Roma’ya ya da geldiği söylenen yabancı yere gidip asıl sütun üzerinde incelemeler yapana kadar hiçbir şekilde böyle bir sütun üzerinde çalışmaya razı olmadı; bundan dolayı onun yokluğunda, bilinmeyen bir nedenle, bir çırak Mason şu anda görünen şekliyle sütunu tamamladı; döndükten sonra, sütunun ustalıkla tamamlandığını gören usta-mason kimin yaptığını öğrenmek için araştırma yaptı ve kimin yaptığını öğrendiğinde, kıskançlıktan gözü dönmüş bir şekilde çırak-masonu katletti.”²⁸⁷

Şapelin batı kapısının üzerinde, öldürülen çırağın başı olduğu söylenen, sağ şakağının üzerinde derin bir yara izi olan, genç bir adam başı bulunur. Bu başın tam karşısında, onu öldüren ustaya ait olduğuna inanılan sakallı bir adam başı bulunmaktadır. Bu başın hemen sağında, çırağın annesi olduğu sanılan ‘Dul Ana’ olarak adlandırılan bir kadın başı yer alır. Bu genç çırak, Masonlarca bilinen ‘Dul Kadının Oğlu’dur.²⁸⁸

²⁸⁴ A.e., s. 160

²⁸⁵ A.e., s. 154, 155

²⁸⁶ A.e., s. 154

²⁸⁷ Philo-Roskelynsis, An Account of the Chapel of Roslin, s.28 **aktaran:** Baigent, Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, s. 154, 155

²⁸⁸ A.e., s. 155

Rossllyn Şapeli'nin en önemli özelliği, Hristiyan örtünün altına gizlenmiş Pagan ve Kelt öğeleridir. En sık rastlanan figür, ağzından ve bazen de kulaklarından şarap akan, tüm duvarlara karmaşık şekilde yayılmış insan başı, 'Yeşil Adam' figürüdür. Bu baş figürüne hiçbir zaman bir vücut eklenmemiştir. Eski Kelt geleneğinin verimlilik tılsımı olan bu kesik baş figürü, Tapınakçıların ibadet etmekle suçlandıkları kesik baş figürüne oldukça benzer.²⁸⁹

2.1.6. Sophia (Sofia)

Meryem'e atfedilen benzetmelerden biri de onun 'Fildişi Kule'(Ivory Tower) olmasıdır.* Bu benzetme kilise tarafından kabul edilmiştir, ama kökeni ve ortaya çıkışı itibariyle Okültik bir tanımdır. Günümüzde Spekülatif Masonlar bu tanımlı Meryem'e atıf yapmadan fakat ilk kez O'nunla özdeşleştirilmiş olan "Sofia"yı belirtmek amacıyla kullanırlar. Masonlukta "Sofia" gizli kalması gereken sırlarının da 'kodu'dur.

Masonlar 18. yy.ın başlarında dişil prensip "Sofia"yı yüceltmek için özel localar kurulmuşlardı ve 1750'lerden itibaren sadece erkeklerden kurulu olan bu localar kadın haklarını savunmaları için kadınlar yetiştirmeye başladılar. İlk kez 1780'lerde Fransa'da ilk feminist localar işte bu "Sofia" kodlu Mason localarındaki erkekler tarafından başlatılmıştır.²⁹⁰

²⁸⁹ Baigent, Leigh, **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, s. 165

* Bkz. 1.6.1.3 New York ve Washington'daki Obeliskler

²⁹⁰ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 31

III. BÖLÜM

AMERİKAN SİNEMASINDAKİ MASON SEMBOLLERİ

3.1. Amerikan Sineması

“Günümüzde egemen olan sinema anlayışının kökeninde Hollywood bulunur. Oysa Hollywood, nihayetinde, genel olarak yasal bir hizmetçisi olduğu Amerikan İmparatorluğu olmadan bu biçimde var olamazdı.”²⁹¹

Dünü ve bugünü, türleri, sanatçıları ve mitologyası ile Amerikan sineması Türkiye’de ve dünyada en fazla bilinen ve izlenen ülke sinemasıdır.

Beğenilsin ya da beğenilmesin, yerilsin ya da övgü konusu olsun Amerikan sineması her ülke sinemasının başında daima bir rakip ve dolayısıyla bir tehlike olmuştur. Dün için geçerli olan bugün de geçerliliğini korumaktadır.²⁹²

Amerikan sineması, 1920’li yılların ortalarına doğru, dünyada iyice yaygınlaşır, o dönemde *popüler* olan Avrupa sinemaları (Fransız, İtalyan, Alman) ile ilk savaşını verir, ancak Avrupa Sineması Amerikan Sineması karşısında yenik düşer. Amerikan sineması gücünü artırarak tüm dünyada dağıtım ağı kurar.

“Amerikan sineması dev bir sanayidir, sinemanın en güçlü ve gerçek sanayisidir, ancak –bu sanayinin amaç ve hedefleri çerçevesinde- bir *kültür*’ü yayan, bir ünü yayan, bir *yaşam tarzı*’nı (Amerikan Way of Life) tanıtan, pazarlayan ve siyasal baskıların, pazar kapmaların paraleli içinde kabul ettiren bir *Düş Fabrikası*’dır.”(Dream Factory).²⁹³

Amerikan sineması bir sanayidir, sinema ise bir sanayi koluna dayanan ve kültür, düşünce yaratıcısı ve sunucusu olan *Yedinci Sanat*’tır. İşlevi gereği Amerikan sineması, başkaca ülke sinemalarının çok ötesinde, bir *kültür elçisi* kimliğindedir. Kendi ulusal kültürünü sunduğunda evrenselleşir ve evrensel olabilmek için ulusallığından, ulusal çıkarlarından ödün vermez.

²⁹¹ Guy Hennebelle, “**Amerikan İmparatorluğu**” (L’empire Americain) Çeviri: Araş. Gör. Battal Odabaş, Marmara İletişim Dergisi, Sayı: 2, Mart 1992

²⁹² Scognamillo, **Amerikan Sineması**, s.10

²⁹³ A.e.

Amerikan emperyalizminin doğasının, Hollywood'un ABD'nin halkla ilişkiler görevlisi olmadığına inandırmak için made in USA sinemayı, şöyle ya da böyle bozmadığını ileri sürmek, buna inanmak ya da inandırmak için, ya bilincini yitirmiş olmak, ya da gözlerini kapamak gerekir. Büyük ABD tröstleri tarafından finanse edilen Kaliforniya metropolünün, Amerika'nın gücünü ideolojik araçlarla pekiştirme görevi olduğu da apaçık(...) Şurası kesin ki, sinema sayesinde, Amerikan kaynaklı medyalar ve Amerikan hayranlığı bir kaç haftada tüm batıyı istilâ etmektedir."²⁹⁴

Amerikan sineması, ister Hollywood'un içinde ister dışında, her zaman doğal olarak ABD'nin görüş, amaç ve hayallerini, özelliklerini, düzen ve düzensizliğini, sorunlarını, endişe ve umutlarını yansıttıysa bugün gündemde olan, kimi belirgin, kimi simgesel, kimi de yanılsamaya yönelik "mesajlar" kaçınılmaz bir şekilde aynı çizginin değişik örnekleridir.²⁹⁵

3.2. Amerikan Sineması'ndan Örnek Filmler

Amerika Birleşik Devletlerinin Masonik yapısına dayanarak, Amerikan Sineması'nda Mason Sembollerinin bulunduğu varsayımıyla örneklem olarak seçilen beş film incelenmiştir.

Film seçiminde, yapım şirketi, yönetmen, oyuncu ya da senarist gibi etkenler önemsenmemiş, filmlerdeki görsel semboller baz alınmıştır.

1959 yapımı olan edebiyat uyarlaması olan "*Ben Hur*" filmi hem yazarı hem yönetmeninin Mason olduğu araştırma sırasında öğrenilmiş ve film tez kapsamına alınmıştır.

"*Büyük Hazine-National Treasure*" filmi Masonik bir dergide yayımlanan bir makaleye dayanarak, Masonik öğelerin açıkça yer aldığı bir film olduğu tespit edilmiş ve örneklem olarak seçilmiştir.

"*Da Vinci Şifresi-Da Vinci Code*" ve "*Saklı Seçilmişler-The Skulls*" filmleri Mason sembollerini kullanan Masonik örgütleri (Siyon Örgütü ve Kurukafa Kemikler Örgütü) konu aldığı için incelenmiştir.

²⁹⁴ Hennebelle, "**Amerikan İmparatorluğu**" (L'empire Americain)

²⁹⁵ Scognamillo, **Amerikan Sineması**, s.26

“*Lara Croft: Tomb Raider*” filmi incelenen iki ayrı kaynakta Masonik bir örgüt olan İllüminati ile bağlantılı olduğu ve Masonik semboller içerdiği bilgisine dayanılarak tez kapsamına alınmıştır.

3.2.1. Mason Bir Yazar ve Mason Bir Yönetmenden: “Ben Hur”

Mason araştırmacı yazar, Allen Roberts, satış rekorları kıran ‘*Ben Hur*’ romanının yazarı, ünlü Güneyli General Lew Wallace’in Mason olduğunu söyler. Roman, 1959 yılında Ünlü yönetmen William Wyler tarafından sinemaya uyarlanmıştır. İlginç olan, filmin yönetmeninin de Wallace gibi Mason olmasıdır. Bu roman, bazı Masonik düşüncelerin edebiyat alanındaki ifadesidir.²⁹⁶

Bu bilgiye dayanarak, filmin de bazı Masonik düşüncelerin sinema alanındaki ifadesi olabileceği varsayılarak film incelenmiştir.

Film, Hz. İsa’nın doğumu kabul edilen miladın başlangıcıyla başlar devam eden yaklaşık 30 yıllık dönemde Roma hâkimiyetindeki Yahudi toplumunu konu alır. Filmin sonunda İsa, Peygamber olduğunu ilan eder ve Romalılar tarafından katledilir. Filmdeki Roma tarzı mimari doku aynı zamanda Masonik mimari tarzıdır. Bunun yanında Yahudi toplumunda kullanılan bazı semboller de Masonlarca kullanılmaktadır. Bu filmin incelenmesinde karşılaşılabilecek sorun, incelenen simgelerin başka kültürlerce de kullanılıyor olması ve hangi delile dayanılarak Masonik olarak değerlendirileceğidir.

Bu sembollerin Masonik olduğuna dair dayanağımız Prof. Dr. Alexander Piatigorsky’nin Allen Roberts’den yaptığı alıntıdır.²⁹⁷

“Ben Hur”, en iyi film, en iyi yönetmen, en iyi aktör, en iyi yardımcı aktör, en iyi sanat yönetmeni, en iyi ses kaydı, en iyi kameraman en iyi kostüm en iyi film

²⁹⁶ Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 251

²⁹⁷ A.e.

müziği dalları başta olmak üzere, 1960 yılında 12 dalda Oskar* kazanarak ödül rekoru kırmıştır.

Filmin o dönemde yankı uyandıran bir özelliği de oyuncularından, Musevi asıllı aktris Haya Harareet'in sinemayı bırakarak İsrail ordusuna kaydolmuş olmasıdır.²⁹⁸

Filmin Künyesi:

Tür : Tarihi Film

Yönetmen : William Wyler

Senaryo : Karl Tunberg , General Lew Wallace'ın romanından uyarlama

Görüntü Yönetmeni : Robert L. Surtees

Müzik : Miklos Rozsa

Yapım Şirketi: Metro Goldwyn Mayer

Yapım yılı : 1959

Süre: 212'

Oyuncular

Charlton Heston (Judah Ben-Hur), Haya Harareet (Esther),

Stephen Boyd (Messala), Hugh Griffith (Sheik Ilderim),

Jack Hawkins (Quintus Arrius), Martha Scott (Miriam), Cathy O'Donnell (Tirzah),

Sam Jaffe (Simonides)

Konusu

Zengin Yahudi Prens Judah Ben Hur, yıllar sonra çocukluk arkadaşı Romalı Genel Messala ile buluşur. Yıllardır görüşmemenin özlemiyle iyi vakit geçiren

* Metro Goldwyn Mayer film şirketinin en büyük hissedarı Louis Mayer, Hollywood'un ileri gelen sermayedarları ile birlikte, Sinema Sanatları ve Fen Kolları Akademisi (The Academy of Nation Picture Arts and Sciences) kısa adıyla AMPAS'ı kurdu. İlk akademi ödülü, 6 Mayıs 1929'da verilmiştir. İdare kurulu, Sanat direktörü Cedric Gibbons'un ödül olarak tasarladığı 30cm. boyunda ve 2,5 kg. ağırlındaki altın heykelciği Akademi ödülü olarak onayladı. 1931 yılına kadar isimsiz olan bu heykelcik, Akademi görevli memure, Margaret Hennick'in heykeli amcası Oskar'a benzetmesiyle, ödül "Oskar" ismiyle anılmıştır.(Levon Panos Dabağyan, **Zaman Tünelinde Tüm Yönleriyle: Sinema Dünyası**, İstanbul IQ Kültür Sanat yayıncılık, 2004, s. 109)

²⁹⁸ Levon Panos Dabağyan, **Zaman Tünelinde Tüm Yönleriyle: Sinema Dünyası**, İstanbul IQ Kültür Sanat yayıncılık, 2004, s. 149

eski dostların; siyasi görüşlerindeki farklılıklar nedeniyle, yolları ayrılır. Messala Judah'dan Roma hâkimiyetine başkaldıran Yahudileri ihbar etmesini ister. Ben Hur eski dostuna destek vermeyeceğini söyler. Bu arada Judah, kölesi Simonides'in kızın Esther'e âşık olur, ne yazık ki Ester nişanlıdır.

Judah, yeni Romalı Valinin şehre gelişini evinin üst katından izlerken, bir kaza sonucu çatıdan düşen kiremitler nedeniyle Vali yaralanır. Bu olayda Judah suçlanır. Messala arkadaşının suçsuz olduğunu bilmesine rağmen kendisini kürek mahkûmu olarak Kudüs'ten uzaklaştırır.

Judah Ben Hur, üç yılı aşkın bu mahkûmiyeti sırasında intikam almaya yemin eder. Roma Konsülü Quintus Arrius'un gemisinde kürek mahkûmu iken bir deniz savaşında Konsül Arrius'un hayatını kurtarır. Sezar bu kahramanlığından ötürü Judah'ı bağışlar ve Quintus Arrius onu manevi oğlu ilan eder. Kendisinin kürek mahkûmu olmasının ardından tutuklanıp zindana atılan annesi ve kız kardeşini kurtarmak için Kudüs'e geri döner. Henüz evlenmemiş olan Esther'le karşılaşır. Esther Judah'ın intikamından vazgeçmesini ve peygamberliğini ilan eden İsa'nın sözlerini dinlemesini ister. Judah, Messala'ya gider ve annesiyle kız kardeşini bulmasını ister. Judah'ın annesi ve kız kardeşi yıllardır zindandadır ve cüzama yakalanmışlardır. Judah'a onların öldüğü söylenir. Judah bir Arap at yarışçısının ısrarı üzerine Messala ile arenada yarışmaya karar verir. Bu yarış kazanırsa intikamını almış olacaktır. Messala'yı yener. Kazada ağır yaralanan Messala, Judah'a, annesi ve kız kardeşinin cüzamlılar vadisinde yaşadığını söyler ve ölür. Annesi ve kız kardeşinin öldüğünü sanan Judah için bu haber ikinci büyük acı olur. Onları bulur. Bütün bunlar olurken İsa'nın çevresinde ona inanan insanların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bundan rahatsız olan Romalılar onu yakalar ve yargılayıp çarmıha gerer. Judah ve ailesi İsa'ya iman ederler. Bunun sonucunda bir mucize olur; Judah'ın annesi ve kız kardeşi cüzam hastalığından kurtulur.

Tüm zamanların en önemli filmlerinden biri olan Oskar ödüllü yapım, zamanının da en pahalı filmi olma unvanına sahiptir.

3.2.2. Mason Kimliğini Gizlemeyen Bir Film: “Büyük Hazine-National Treasure”

Büyük Hazine Filmi, Mason sembollerinin ve Mason karakterlerin açıkça yer aldığı, Masonik bir filmidir. Masonlara özel yayın yapan “Tesviye” dergisinin internetten yayımlanan sayısında, “**Bize Göre Bir Film**” adıyla yer alan makalede, filmde yer alan Masonik sembol ve mesajlar anlatılmaktadır.*

Bu makaleden hareketle, filmde yer alan semboller ve Masonik anlamları incelenmiştir.

Filmin Künyesi:

Tür : Aksiyon / Macera

Yönetmen : Jon Turteltaub

Senaryo : Jim Kouf , Cormac Wibberley , Marianne Wibberley

Görüntü Yönetmeni : Caleb Deschanel

Müzik : Trevor Rabin , Paul Linford

Yapım Şirketi: Walt Disney Pictures

Yapım yılı : 2004

Süre: 100’

Oyuncular

Nicolas Cage (Benjamin Franklin Gates), Diane Kruger (Abigail Chase), Justin Bartha (Riley Poole), Sean Bean (Ian Howe), Jon Voight (Patrick Gates), Harvey Keitel (Sadusky), Christopher Plummer (John Adams Gates), David Dayan Fisher (Shaw)

Konusu

Benjamin Franklin Gates (*bu adı, ailesinin, ABD’nin kuruluşunda rol alan Mason Başkan Benjamin Franklin’e olan hayranlığından dolayı almış olsa gerek*), çocukken tavan arasındaki gizli bir sandıkta eski bir kitaba rastlar. Büyükbabası artık

* Bkz. EK 4

onun büyüdüğünü düşünerek ailesinin taşıdığı sırrı anlatır. Büyük büyükbabasına bir Mason tarafından Tapınak şövalyelerinin mirasının yeri hakkında ipucu verilmiştir. Gates ailesi yüzyılı aşkın zamandır bu hazinenin peşindedir.

Benjamin de yıllarını bu hazineyi bulmaya adanır. İpuçlarını takip eden Ben, hazinenin yerini gösteren haritanın Bağımsızlık Bildirgesi'nin arkasında olduğunu anlar. Bu işe beraber başladığı Ian Howe Bağımsızlık bildirisini çalmak ister. Ben ona engel olmaya çalışır. Devletin güvenlik kuvvetlerini bu hırsızlık senaryosuna inandıramayan Gates, Amerikan tarihinin önemli belgelerinden biri olan Bağımsızlık Bildirgesini Howe'dan korumak için kendisi çalmak zorunda kalır. Bildirgenin arkasındaki görünmez haritadaki ipucunu ve diğer ipuçlarını takip ederek Trinity Kilisesinin altında saklanmış olan 'Büyük Hazine'yi bulur. Dünya mirası olduğuna inandığı hazineyi dürüst bir Mason olarak devlete bağışlar. Ödül olarak, bulduğu hazinenin %1'ini kazanır.

3.2.3. Masonik Örgütlerden Siyon Örgütünü Konu Alan: “Da Vinci Şifresi -The Da Vinci Code”

Bu filmde “Siyon Örgütü” Kutsal Kâse'nin koruyucularıdır. Siyon Örgütü tarihte Masonlarla işbirliği içinde olmuştur. “Siyon Liderlerinin Protokolleri” adlı belgede Masonların da imzaları bulunmaktadır. *

Filmin Künyesi:

Tür : Polisiye, Gerilim, Dram

Yönetmen : Ron Howard

Senaryo : Akiva Goldsman , Dan Brown'ın aynı adlı kitabından uyarlama.

Görüntü Yönetmeni : Salvatore Totino

Müzik : Hans Zimmer

Yapımcı Firma : Columbia Pictures Corporation

Yapım yılı : 2006

Süre: 149'

* Bkz. 1.5.4.4 Siyon Örgütü

Oyuncular

Tom Hanks (Robert Langdon), Jean Reno (Müfettiş Bezu Fache),
Audrey Tautou (Sophia Neveu), Alfred Molina (Peder Aringarosa),
Ian McKellen (Sir Leigh Teabing) , Paul Bettany (Silas)

Konusu

Simge bilimci Profesör Robert Langdon bir toplantı için Paris'e gelir. Konferans sonrası polis tarafından Louvre müzesine çağrılır. İsa'nın Son Yemeği tablosunun sergilendiği salonda bir cinayet işlenmiştir. Kanıyla cinayet mahalline şifreli ipuçları bırakan kurban, Langdon'u aynı gün telefonla aramış bulunan Müze Müdürü Jack Sonier'dir.

Sonier, torunu Sophia Neveu ve Langon'a onların çözebileceği şifreler bırakmıştır.

Kutsal Kâse'nin peşinde olan Opus Dei piskoposu Peder Aringarosa, Polis Müfettişi Bezou Fache'a Langdon'un katil olduğunu söylemiştir. Opus Dei tarikatı Siyon tarikatının yüzyıllardır sakladığı 'Kutsal Kase'yi bulmak için Silas adındaki bir rahibe bu cinayeti işletmiştir.

Fransız polisinin şifre çözme uzmanı Sophie Neveu büyükbabası Sonier'le yıllardır görüşmemektedir. Ancak o da cinayet günü büyükbabasından bir mesaj almıştır. Langdon'u polisin elinden kurtarır ve büyükbabasının kendilerine bıraktığı şifreyi çözmeye çalışırlar.

Onların da ulaşmaya çalıştıkları şey 'Kutsal Kase'dir. Kutsal Kâse İsa'nın eşinin mezarıdır. İsa'nın devam eden soyunun varlığı ispatlanırsa, Hristiyan dünyası sarsılacak ve kilisenin itibarı kalmayacaktır.

İpuçları ve şifreler Neveu ve Langdon'u İskoçya'daki Rosslyn Şapeline kadar götürür. Burada Sophie, büyükbabası sandığı Sonier'in, koruyucusu olduğunu kendisinin de, 'Kutsal Kan'ı taşıyan, İsa'nın son torunu olduğunu öğrenir. Ancak

İsa'nın eşi Magdalalı Meryem şapelde değildir. Langdon O'nun daha sonra Fransa'da Louvre Müzesinde saklı olduğunu keşfeder.

3.2.4. Kurukafa ve Kemikler Örgütü'nün İçyüzü: “Saklı Seçilmişler- The Skulls”

Bu film Yale Üniversitesi'nde kurulmuş olan gizli örgüt “Kurukafa ve Kemikler”i konu almaktadır.

Filmin Künyesi:

Tür: Gerilim

Gösterim Tarihi : 8 Aralık 2000

Yönetmen : Rob Cohen

Senaryo : John Pogue

Görüntü Yönetmeni : Shane Hurlbut

Müzik : Randy Edelman

Yapım Şirketi: Original Film

Yapım yılı: 2000

Süre: 106'

Oyuncular :

Joshua Jackson (Lucas "Luke" McNamara), Paul Walker (Caleb Mandrake), Hill Harper (Will Beckford), Leslie Bibb (Chloe Whitfield), Christopher McDonald (Martin Lombard) , Steve Harris (Detektif Sparrow), William Petersen (Ames Levritt), Craig T. Nelson (Litten Mandrake), David Asman (Jason Pitcairn), Scott Gibson (Travis Wheeler), Nigel Bennett (Dr. Rupert Whitney)

Konusu:

Film şu sözlerle başlar: *“Bazı Ivy Ligi kolejlerinde her sene bir grup elit öğrenci gizli topluluklara katılmaları için seçilirlerdi. Üniversitelerdeki erkek*

gruplarının aksine bu grup geleceğin liderlerini oluştururken yaptıklarını herkesten gizlerlerdi. Üç Amerikan Başkanının bu topluluğa üye olduğu bilinmektedir.”

Yaklaşık 200 yıldır artık bir gelenek haline gelmiş olan en iyilerin seçimi Amerika'nın bildiği fakat asla gün yüzüne çıkarmadığı gerçeklerden biridir. Bu çok gizli ve özel gruplar her yıl başarılı üniversitelerin en iyi öğrencilerinde seçtiği %1'lik bir kısmını üye kabul eder ve onları geleceğinin bir teminatı olarak yetiştirir. Bu gruplardan biri de The Skulls – Kurukafalar'dır

Luke McNamara (Joshua Jackson) için de böylesine gizli fakat seçkin bir topluluğa üye olmak hayallerinin gerçekleşmesi demektir. En büyük arzusu olan Hukuk okuluna girebilmek için yeterli parası yoktur.

Bu gruba girebilmesi için yeterli özelliklere sahiptir: Okulda gözde bir öğrencidir. Başarılı bir sporcu ve azimli bir gençtir.

Nihayet hayali gerçekleşir ve Kurukafa'lara kabul edilir. Hesabına yüklüce bir para yatırılır, pahalı bir araba verilir ve hayalini kurduğu okula kaydolur. Ancak Kurukafa olduğunu gizleyecek, onlara ait sırları ölümü pahasına saklayacaktır.

Kısa bir süre sonra, en samimi arkadaşı intihar eder. Bunun intihar değil bir cinayet olduğunu anlayan McNamara, olayı çözmeye çalışır. Araştırmaları sonucu arkadaşının Kurukafa'ların gizli mabedine girdiği için öldürüldüğünü anlar ve bu gruptan kurtulmanın yollarını arar. Kurukafalar'ın ileri gelenlerinden Ames Levritt ona yardım eder.

Kurukafaların dış dünyadaki kanunlardan önde tuttıkları kuralları vardır. McNamara bu kuralları kullanarak *Kurukafalar*'dan kurtulur.

3.2.5.Amerikan Tarzı Bir Aksiyon Filmi: Lara Croft: Tomb Raider

Lara Croft: Tomb Raider filmi aynı adlı bilgisayar oyunundan uyarlanan bir filmidir.

Tezin araştırma safhasında, filmin, Masonik özellikler taşıyan İllüminati adlı örgütü konu alması nedeniyle, ezoterik örgütlerle ilgili kaynaklarda yer aldığını görülmüş ve bu veriler ışığında film incelenmiştir.

“İllüminati, dünyayı kontrol altına almaya çalışan, iyi giyimli toplumun yüksek sınıflarından kötü adamlar olduğu bu filmde görülüyor.”²⁹⁹

“İllüminati anahtar görevi görecektir olan (...) saatin ve Üçgen taşın parçalarının peşindedir(...) Tıpkı Yahudilerin, Evanjelistlerin ve İllüminatinin günümüzde, Hz. Musa'nın M.Ö. 1458'de yaptırdığı 90 cm. boyundaki 3 parçaya bölünmüş pirinçten yılanı bulup dünyaya hükmetmek istemeleri gibi.”³⁰⁰

Filmin Künyesi:

Tür : Macera

Yönetmen : Simon West

Senaryo : Patrick Massett , Simon West , John Zinman

Görüntü Yönetmeni : Peter Menzies Jr.

Müzik : Bono , Trent Reznor , Adam Clayton

Yapım yılı : 2001

Yapım şirketi: Paramount Pictures

Süre: 100'

²⁹⁹ Juan C. Castillon **Dünyanın Efendileri**, İstanbul, Koridor yayıncılık, 2007, s. 116

³⁰⁰ Ramazan Kağan Kurt, **Hollywood ve Kabalanın 13. Havarisi Evanjelizm Dünya İmparatorluğu ve Türkiye**, 2. bs., İstanbul, Bir Harf Yayınları, 2006, s. 203, 204

Oyuncular

Rachel Appleton, Leslie Phillips, Daniel Craig, Noah Taylor (Bryce),
Angelina Jolie (Lara Croft), Iain Glen (Manfred Powell),
Jon Voight (Lord Richard Croft) , Chris Barrie (Hillary the Butler)

Konu:

Lara Croft, aristokrat bir İngiliz ailesinin seçkin okullarda eğitim görmüş kızıdır. Rahat bir hayat yerine macerayı seçmiştir. Dünyanın her yerindeki en tehlikeli ve esrarlı mekânları ziyaret edip, kayıp hazineler ve uygarlıkları keşfetmektedir. Annesini hiç tanımamış, babasını küçük yaşta kaybetmiştir.

Sayısız lisanı ana dili gibi konuşabilen genç ve güzel kadın dövüş sanatlarında da ustadır.

5000 yılda bir gerçekleşen 9 gezegenin aynı hizaya geldiği güne bir hafta kala 15 Mayıs günü çalışmaya başlayan esrarengiz bir saati evinde bulur.

Bu saatin üzerinde çok açılı göz olan bir üçgen bulunmaktadır. Saat aslında bir anahtardır. Antik çağlardan kalma üçgen bir taş zamanında kötü ellerde büyük bir yok oluşa sebep olduğu için ikiye bölünmüş ve bir parçası dünyanın uzak bir köşesine saklanmıştır. İki parçayı doğru olarak bir araya getiren kişi zamana ve dünyaya hükmetme gücü kazanacaktır. Üçgenlere ulaşmak için bu saat gerekmektedir.

İllüminati isimli gizli cemiyet üçgen taşın parçalarının peşindedir ve bunun için Powell adlı bir adamı görevlendirmiştir. Powell, saati Lara'dan çalar.

Lara Croft gezegenlerin aynı hizaya gelmesine az bir süre kala babasının sakladığı önemli sırrı öğrenir. Babası üçgenin İllüminati adlı örgütün eline geçmesini önlemesini istemektedir.

Lara, babasının eski bir İllüminati üyesi olduğunu daha sonra öldürüldüğünü öğrenir. Babasını çok özlemektedir. Powell, üçgen taşı ele geçirmesine yardım ederse elde ettiği güçle ona babasını geri getirmede yardımcı olacağını söyler. Lara kabul etmiş görünür.

Üçgen ellerine ulaştığında Lara O’nu alır ve zamanda yolculuk ederek babasına ulaşır. Babası üçgeni yok etmesi konusunda ısrar edince üçgen taşı yok eder.

3.3. Filmlerdeki Mason Sembolleri

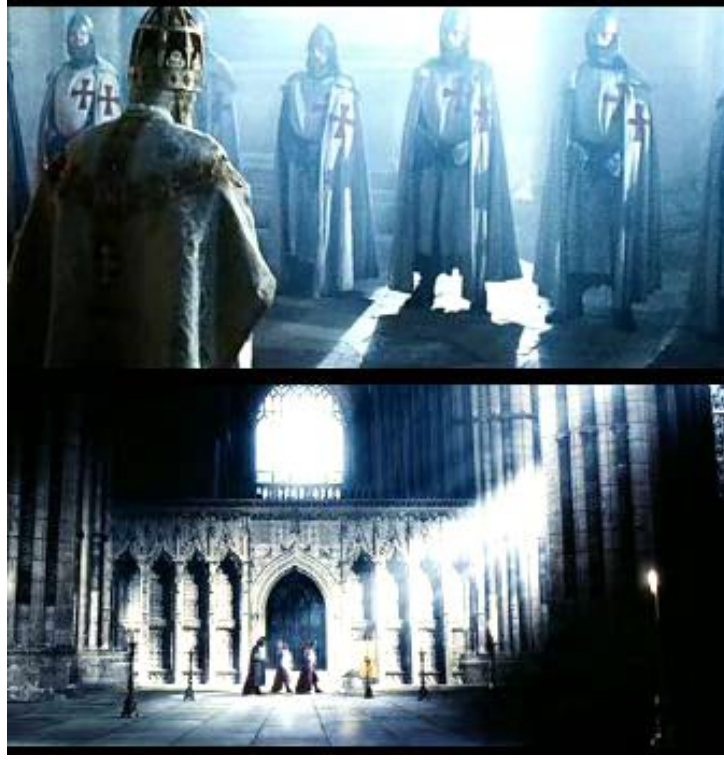
3.3.1. Tapınak Şövalyeleri

Masonların ataları olarak kabul ettikleri tapınak şövalyeleri iki filmde yer almaktadır.

“Büyük Hazine”

Büyük Hazine Filminde bu sahnede, Tapınakçıların sahip oldukları hazineyi nasıl elde ettikleri ve devamları niteliğinde olan Masonların hazineyi bulmak için çabaları anlatılmaktadır.

“Da Vinci Şifresi”

Da Vinci Şifresi’nde yine Siyon tarikatının ataları olarak gösterilen Tapınakçıların Kutsal Kâseyi bulup saklamaları anlatılmaktadır. Karede görülen Gotik mimari tarzı Tapınakçılara aittir.

“Da Vinci Şifresi”

Bu karede Robert Langdon tıraş olurken lavaboya düşen kanın aldığı şekil gözükmemektedir. Bu kılıç ‘Kutsal Kâse’yi koruyan Tapınak Şövalyelerinin kılıcıdır. Langdon filmde sembolik olarak ‘Kutsal Kâse’yi koruyan Şövalye’dir. (Bkz. 1.5.2 Tapınak Şövalyeleri)

3.3.2. New York Hürriyet Anıtı

“Büyük Hazine”

Amerikan Filmlerinde sıkça rastlanan Hürriyet Anıtı ABD’nin bağımsızlığının simgesidir. Bu filmde özellikle Masonik anlamı ön plana çıkmaktadır. (Bkz. 1.6.1.2 New York Hürriyet Anıtı)

3.3.3. Obelisk

“Büyük Hazine”

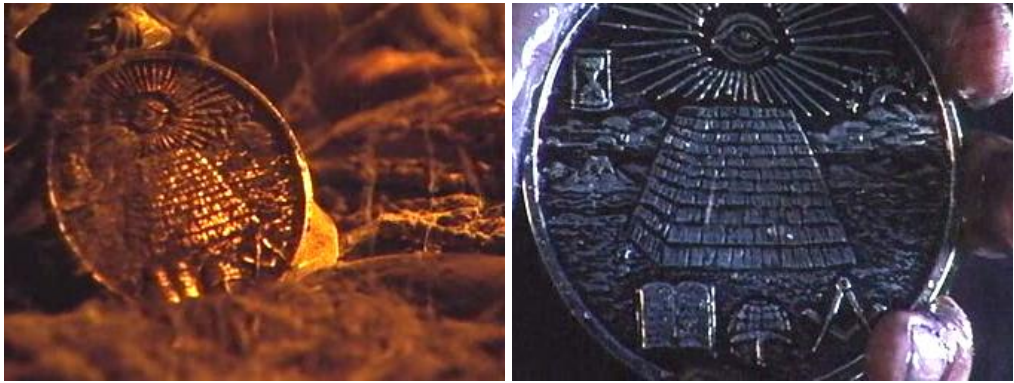
Karede, ABD’nin kurucularından Mason Başkan George Washington anısına dikilen Washington’daki Obelisk görülmektedir. (Bkz.1.6.1.3 New York ve Washington’daki Obeliskler)

3.3.4. Gönye ve Pergel

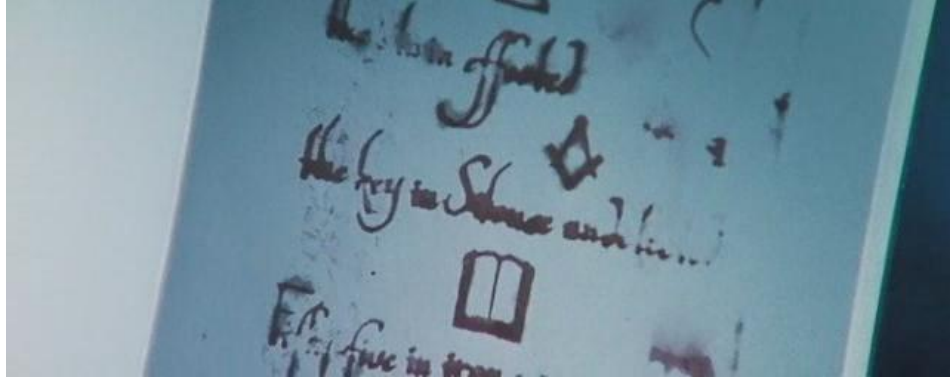
“Ben Hur”

Filmin bu sahnesinde Roma Konsülü Quintus Arrius, Judah ile konuşmaktadır. Judah, Romalı Arrius’un gemisinde kürek mahkûmudur. Karşılaştıklarından beri Judah’a dostça davranan Arrius sonunda hayatını kurtaran Judah’ı evlat edinir. Judah ve Arrius arasındaki ilişki Mason biraderlik ilişkisidir. Arrius’un da bir Mason olduğunun göstergesi masadaki **Pergel**’dir.

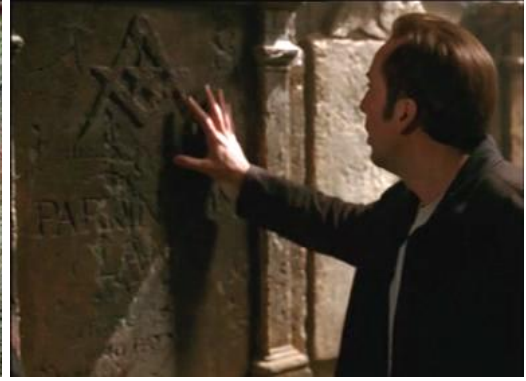
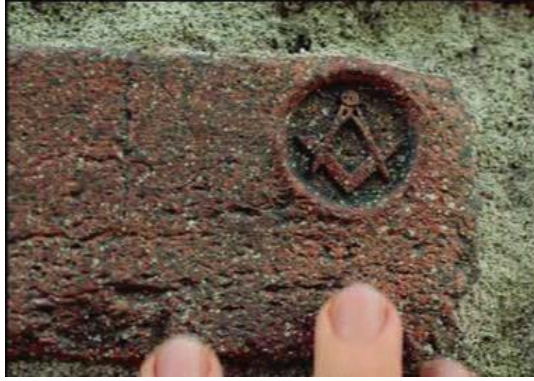
“Büyük Hazine”

Piramidin sağ alt köşesinde yer alan gönye ve pergel Üstad Masonu simgeler.

“Büyük Hazine”

Benjamin’in bulduğu Őifrede yine bir gönye pergel yer almaktadır.

“Büyük Hazine”

Filmin değişik karelerinde yer alan gönye pergel sembolleri. Sol alt köŐedeki yüzük Benjamin’e yardım eden FBI Őefinin y z ė d r. Bu karelerde yer alan sembollerde pergel gönyenin üstündedir. ( st d Mason sembolü) (Bkz.2.1.1.1 Gönye ve Pergel)

3.3.5. Beyaz Eldiven

“Büyük Hazine”

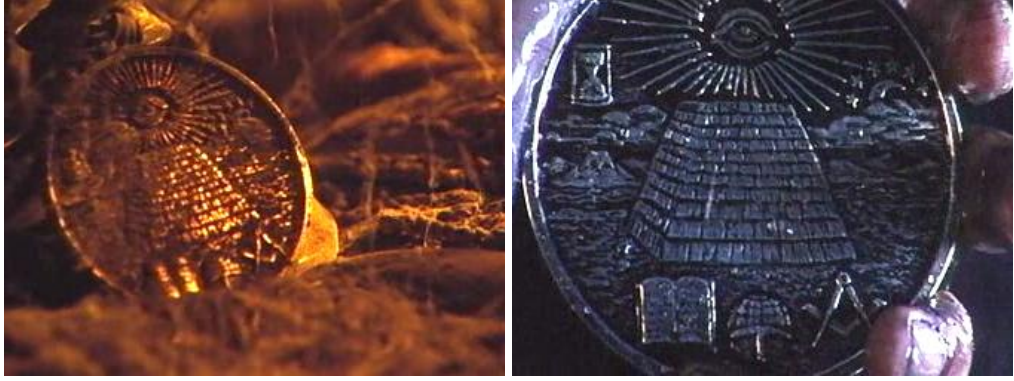
Bu karede Benjamin ve Abigail beyaz kumaş eldiven takarken Ben’in yardımcısı sarı iř eldiveni takmıştır. Beyaz eldiven Masonik bir simgedir. Bu kareler, Benjamin ve Abigail’in Mason olduklarını ve her ne kadar Bağımsızlık bildirgesini çalmış olsalarda masum olduklarını simgeler. (Bkz. 2.1.1.5 Beyaz Eldiven)

3.3.6. Her şeyi Gören G z,  gen, Kare ve Piramit

“Büyük Hazine”

Hazineyi buldukları Trinity Kilisesi’nin altında Hazineye giden yolda Ben, “Her şeyi Gören Tanrı’nın G z ” sembolüyle karşılaşır. Daha önce aradıkları yerlerde hazineyi bulamamışlardır. Burası doğru yerdir.

“Büyük Hazine”

Tapınakçıların hazinesinde bulunan her şeyi gören göz ve piramit sembolleri, Masonik sembollerdir.

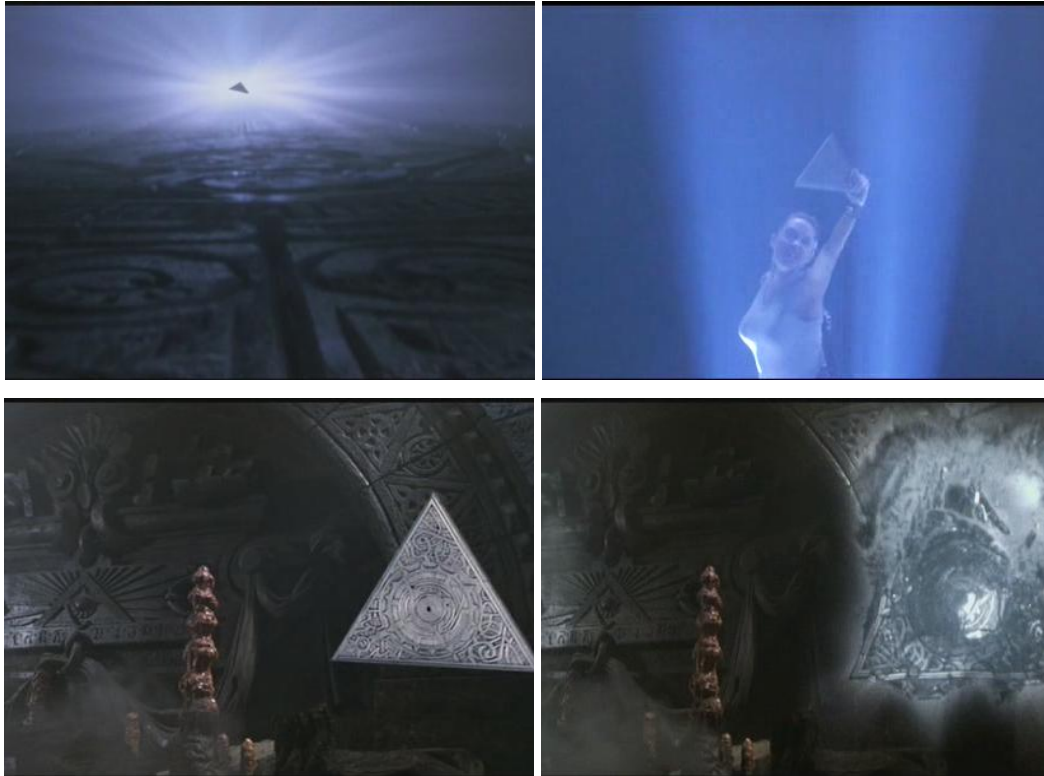
“Büyük Hazine”

Benjamin’in büyükbabası, Amerikan Doları’ndaki Mason sembolünü gösteriyor. (Bkz. 1.6.1.1 Bir Amerikan Doları)

“Lara Croft: Tomb Raider”

İllüminati tarikatının peşinde olduğu üçgen taş eski çağlarda kötülerin eline geçtiği için bir medeniyeti yok etmiştir. Sağdaki karede de Powell, Tanrısal gücü elde etmek için üçgen taşı birleştiriyor.

“Lara Croft: Tomb Raider”

Lara Piramidin üzerindeki Üçgen taşı Powell’in elinde alıyor ve güce sahip oluyor, daha sonra babasının isteği üzerine taşı yok ediyor. Altındaki karelerde solda duvarda da üçgen içinde her şeyi gören göz yer almaktadır. (Bkz. 2.1.2.3 Üçgen Kare ve Piramit 2.1.2.2 Üçgen ve Göz)

“Lara Croft: Tomb Raider”

İllüminati’nin Sembolü “üçgen içindeki göz” (Bkz. 2.1.2.2 Üçgen ve Göz)

“Lara Croft: Tomb Raider”

Tanrısall Gücü taşıyan taş üçgenin ikiye bölünmüş parçalarını ele geçirmeyi sağlayacak olan anahtar. Üstünde “üçgen içindeki göz” yer alıyor.

“Lara Croft: Tomb Raider”

Bu sahnede de her şeyi gören göz ve üçgen aydınlıkta yer almaktadır. Her şeyi gören göz Tanrı’nın sembolüdür ve dolayısıyla ışığın kaynağıdır.

“Büyük Hazine”

Büyük Hazine Filminde Tapınak Şövalyelerini anlatan bölümde yer alan Piramitler. (Bkz. 2.1.2.3 Üçgen, Kare ve Piramit)

“Saklı Seçilmişler”

Kurukafalar’ın mabedinde yer alan iç içe geçmiş iki kare sembolü Masonluktaki kare sembolüyle aynıdır. (Bkz. 2.1.2.3 Üçgen, Kare ve Piramit)

“Da Vinci Şifresi”

Filme göre, Kutsal Kase’nin saklandığı Fransa’da Louvre Müzesindeki piramitler. ” (Bkz. 2.1.2.3 Üçgen, Kare ve Piramit)

“Lara Croft: Tomb Raider”

Üçgen taşın bulunduğu Piramit. Powell ve Lara ona daha önce ulaşmak için çabalıyorlar. (Bkz. 2.1.2.3 Üçgen, Kare ve Piramit)

3.3.7. Beş Köşeli Yıldız

“Da Vinci Şifresi”

Sonier’in vücudunun şekli pentagramı andırmaktadır. Ayrıca göğsünde yer alan Beş köşeli yıldız, Venüs’ü simgeleyen ‘*pagan yıldızı*’dır. Sonier, görevi Kutsal Kaseyi korumak olan Siyon Tarikatı üyesidir.

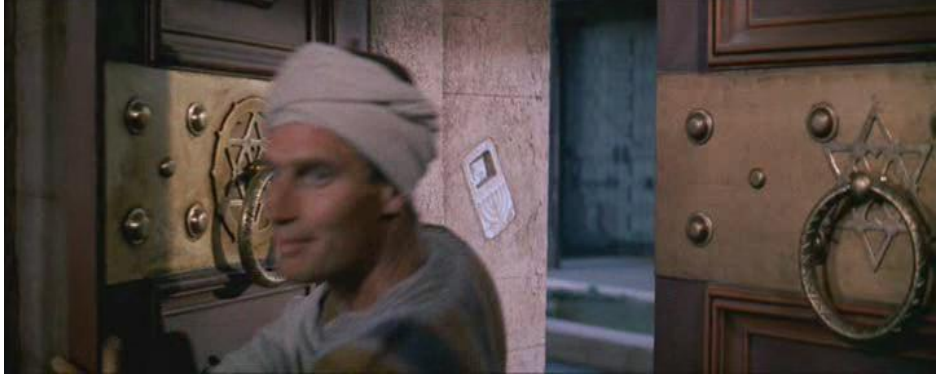

“Da Vinci Şifresi”

Siyon tarikatının pagan geleneklerinden gelen cinsel ayininden bir sahne. Beş köşeli yıldız, insanı temsil ettiği gibi, kötü ruhlardan koruyacağına inanılan bir

semboldür. Ayrıca Tanrıça Venüs'ün sembolüdür. Sophia büyükbabası sandığı Sonier'i bu ayinde gördükten sonra onunla bir daha görüşmez. (Bkz. 2.1.2.4.3 Beş Köşeli Yıldız)

3.3.8. Altı Köşeli Yıldız

Ben Hur”

Kapının iki kanadında da yer alan Altı Köşeli Yıldız. Yahudilerin simgesi olarak bilinir ancak Masonlar için önemli bir semboldür.

“Ben Hur”

Bu sahnede, Arap at yetiştiricisi, Yahudi Ben Hur'a; *“Bu yıldız senin ve benim halklarım adına parlayacak ve Romalıların gözünü kamaştıracak”* demektedir. Altı köşeli yıldız, birbirine geçmiş iki üçgenden oluşur ve iki zıt gücün (burada bir Yahudi ve Putperest bir Arap) birleşerek uyumu meydana getirmesini simgeler. (Bkz. 2.1.2.4.4 Altı Köşeli yıldız) Bu sahne, Roma esaretinde yaşayan Arap ve Yahudi halklarının birlikteliğini sembolize etmekle birlikte ve Masonların din ve ırk ayrımı yapmayan kardeşlik (*biraderlik*) anlayışının göstermektedir.

“Da Vinci Şifresi”

Karedeki altı köşeli yıldız Rosslyn Şapelinde yer almaktadır. Siyon tarikatının inancına göre bu yıldız erkek ve dişiyi simgeleyen iki üçgenin birleşimini yani mükemmel dengeyi simgeler. (Bkz. 2.1.2.4.4 Altı Köşeli yıldız)

3.3.9. Güneş ve Ay

“Büyük Hazine”

Bu iki sahnede yer alan güneş sembolleri Mason mabedlerindeki Güneş sembolüyle aynıdır. Sağdaki karede, Trinity kilisesinin altında hazinenin olduğu bölüme giderken karşılaşılan sembol yer almaktadır. (Bkz. 2.1.2.5 Güneş ve Ay)

“Da Vinci Şifresi”

Roslyn Şapelinde, Kutsal Kâse’nin bulunduğu yerde Ay sembolü. Kutsal Kâse Magdalalı Meryem’dir. Ay dişiliği sembolize eder. (Bkz. 2.1.2.5 Güneş ve Ay)

3.3.10. Jachin ve Boaz Sütunları

Ulusal Arşiv

Kongre kütüphanesi

“Büyük Hazine”

Karelerde, Mason mabetlerinde yer alan sağ ve soldaki ikiz sütunlar görülmektedir. (Bkz. 2.1.2.7 Jachin (Yakin) ve Boaz Sütunları)

“Saklı Seçilmişler”

Filmin kahramanı ikiz sütunların yer aldığı kemerin altında durmaktadır. (Bkz. 2.1.2.7 Jachin (Yakin) ve Boaz Sütunları)

**Londra “Tower Bridge”
“Da Vinci Şifresi”**

Londra’da Thames nehri üzerinde yer alan Kule Köprüsü (*Tower Bridge*). Masonik mimarinin örneklerine çokça rastlanan Londra’da bu köprü, ikiz sütunları andıran iki kuleye dayandırılmıştır. (Bkz. 2.1.2.7 Jachin (Yakin) ve Boaz Sütunları)

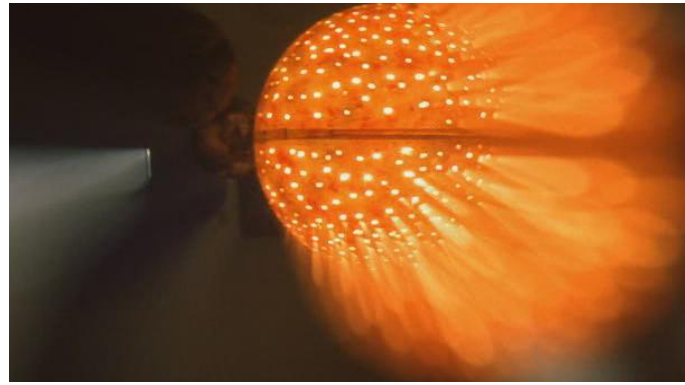
“Büyük Hazine”

FBI Binası girişi (kapının her iki yanında ikiz sütunlar yer almaktadır.)

“Büyük Hazine”

Trinity Kilisesinin altında büyük hazinenin bulunduğu yer. Kahramanların, hazineyi bularak yeni bir dünyaya adım atmalarını simgeleyen Jachin ve Boaz sütunları yer almaktadır. (Bkz. 2.1.2.7 Jachin (Yakin) ve Boaz Sütunları)

“Saklı Seçilmişler”

McNamara gece aldığı esrarengiz telefonla okulun laboratuarına gelir. Farklı bir dünyaya geçmek için kendisine verilen talimatları uygular. Bu karede ikiz sütunların üzerindeki küreleri simgeleyen objeler görülmektedir. İki kürelerden biri maddi dünyayı, diğeri kozmik âlemi simgeler. Sağdaki karede McNamara kozmik âleme geçişinin sembolü olan küre görülmektedir. (Bkz.2.1.2.7. Jachin ve Boaz Sütunları)

3.3.11. Korent Sütun Başlığı

“Ben Hur”

“Saklı Seçilmişler”

“Büyük Hazine”

Bu karelerde yer alan Korent başlıklı sütunlar, Mason mabedinde yer alan üç büyük sütundan biridir. Büyük Üstadların üçüncüsü Hiram Abif’in ve güzelliğin sembolüdür. Bkz. 2.1.2.9.1.2.3 Korent Sütun Başlığı)

3.3.12. Yedi Kollu Şamdan

“Ben Hur”

“Büyük Hazine”

“Da Vinci Şifresi”

Bu karelerde Mason Mabetlerinde yer alan önemli objelerden “Yedi Kollu Şamdan” yer almaktadır. (Bkz. Yedi Kollu Şamdan 2.1.2.12)

3.3.13. Gül

“Da Vinci Şifresi”

Filmdeki Gül Sembolü Magdalalı Meryem’le özdeşleştirilmiştir. (Bkz. 2.1.2.14 Gül)

“Lara Croft: Tomb Raider”

Bu karede mimaride kullanılan gül motifi görülmektedir. Kemerler arasında beş yapraklı gül motifleri yer almaktadır. Ayrıca beş yapraklı gül beş köşeli yıldız yani Lara Croft'un özdeşleştirildiği Venüs'ü simgelemektedir. (Bkz. 2.1.2.14 Gül ve 2.1.2.4.1 Beş Köşeli Yıldız (Pentagram))

3.3.14. Daire İçinde Nokta

“Ben Hur”

Hiz. İsa'nın doğum anında gökyüzünde beliren bu sembol, İsa'nın dünyaya gelmesiyle yok olur. Burada bir olan Tanrı'nın ikiyi (Hristiyanların Tanrı'nın oğlu olarak kabul ettikleri İsa'yı) yaratmasını simgeler. (Bkz. 2.1.2.17 Daire İçinde Nokta)

3.3.15. Kartal

“Büyük Hazine”

“Saklı Seçilmişler”

Bu karelerde yer alan Kartal Üstad Mason'u Simgelemektedir. Sağdaki karede yer olan oyuncu “Kurukafalar” derneğinin ileri gelenlerinden biridir. (Bkz. 1.5.4.3 Kartal)

3.3.16. Mavi Renk

“Ben Hur”

Ben Hur’un giydiği mavi renk Masonlukta önemli bir renktir. Üstte yarışmadan önce dua eden Ben Hur aynı mavi renkli şal ile yarışmaya katılır. (Bkz.2.1.2.20 Mavi Renk)

3.3.17. Kırık Sütun

“Ben Hur”

Bu karede yer alan Kırık Sütun, Masonların önemli sembollerinden biridir. Amaca ulaşamamanın verdiği acıyı, hüznü ve mutsuzluğu simgeler. Burada esaret altındaki Yahudilerin hüznünün sembolüdür. (Bkz. 2.1.2.21 Kırık Sütun)

3.3.18. Üçüncü Derece Resim Tahtası

“Saklı Seçilmişler”

Bu karede yer alan tabut, Üstad Mason ritüelinde kullanılan ve Üçüncü Derece tahtasında yer alan tabuttur. Bu tabut, bedeni ölümlü olduğunu ancak ruhun ölümsüzlüğünü simgeler. Filmin kahramanları eski hayatlarında ölmüş yeni bir başlangıç yaparak ruhun ölümsüzlüğünü keşfetmişlerdir. (Bkz. 2.1.2.22.3.Üçüncü Derece Resim Tahtası)

3.3.19. Kurukafa, İki Çapraz Kemik ve Kesik Baş Kültü

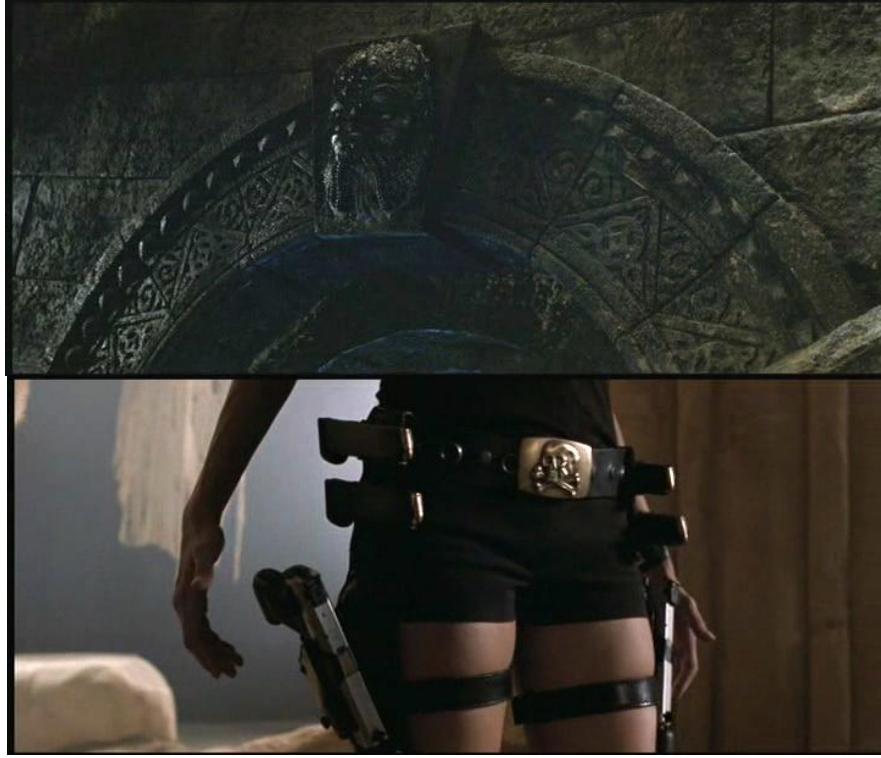

“Saklı Seçilmişler”

Londra- Mabet kilisesi

“Da Vinci Şifresi”

“Lara Croft: Tomb Raider”

Yukarıdaki karelerde yer alan Kurukafa ve Kesik Baş figürleri Masonik figürlerdir. Alttak Lara Croft’un kemerinde yer alan *Kurukafa* ve *Kemikler* Üstad Mason’u simgeler. Bunun yanında ölüm ve tehlikenin sembolüdür. Tehlikeli maceralara atılan Croft, her an ölümle yüz yüzedir. (Bkz. 2.1.3.4 Kurukafa, İki Çapraz Kemik ve Kesik Baş Kültü)

3.3.20. Anahtar

“Saklı Seçilmişler”

Filmde ‘Kurukafalar Derneği’ne kabulde verilen anahtar. Bu anahtarın anlamı üyelerin kendilerine verilen sırrı korumaları gerektiğidir.(Bkz. 2.1.3.14 Anahtar)

3.3.21. Tokalaşma (Kavrama İşareti)

“Büyük Hazine”

Bu karede görülen kavrama işareti Masonik bir işarettir. Filmde Masonluğa ait pek çok sembolün kullanıldığı göz önüne alındığında bu tutuş şeklinin Masonluğu çağrıştırdığını söyleyebiliriz. (Bkz. 2.1.4.1 Tokalaşma (Kavrama İşareti))

3.3.22. Yardım (O) İşareti

“Büyük Hazine”

Filmde Ben, babasından yardım isterken bu işareti yapıyor. Bir Masonun diğer bir Masona yardıma ihtiyacı olduğunu anlatmak için kullandığı işaret. (Bkz.2.1.4.4 Yardım (O) İşareti)

3.3.23. Mimaride Mason Sembolleri

"Ben Hur"

“Saklı Seçilmişler”

M.S. 325 İznik

“Isaac Newton’un Mezarı”
“Da Vinci Şifresi”

İllüminati Tarikatının Mabedi
Mason Mabedine benzemektedir. (Bkz. 2.1.2 Mason Mabedindeki Semboller)

“Lara Croft: Tomb Raider”

İncelenen filmlerde, Gotik mimari, üçgen alınlıklar, sütunlar, kemerler ve kilit taşlarının yer aldığı Masonik mimari tarzı görülmektedir. (Bkz.2.1.5 Mimaride Mason Sembolleri)

3.3.24. Kemer ve Kilit Taşı

“Büyük Hazine”

Soldaki karede Kilit taşı üzerinde ayrıca her şeyi gören göz bulunmaktadır. (Bkz. 2.1.5.1 Kemer ve Kilit Taşı ve 2.1.2.1 Her şeyi Gören Göz)

Washington Kongre Kütüphanesi
“Büyük Hazine”

“Saklı Seçilmişler”

**Sibiry (ışığın insanlarına ait eski şehirden)
“Lara Croft: Tomb Raider”**

Karelerde yer alan kemerlerde Masonik anlamı olan kemer taşı kesik baş olarak yer almaktadır. (Bkz. 2.1.5.1 Kemer ve 2.1.3.4 Kilit Taşı ve Kurukafa, İki Çapraz Kemik ve Kesik Baş Kültü)

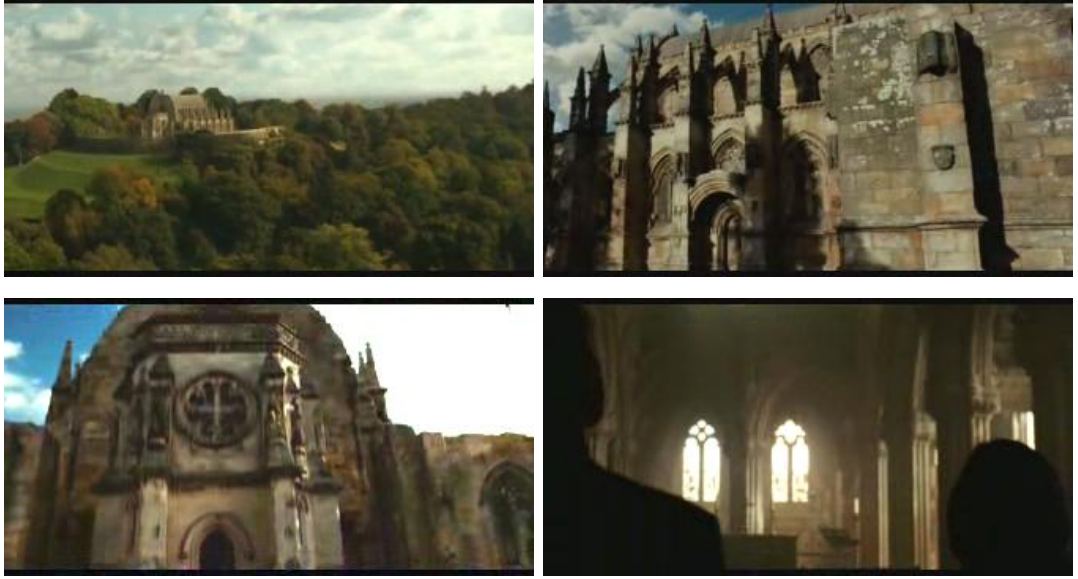
3.3.25. Köprü

“Da Vinci Şifresi”

Bu karede tek açıklıklı masonik bir kemer bulunmaktadır. (Bkz. 2.1.5.2 Köprü)

3.3.26. Masonik Mimari Örneği: Rosslyn Şapeli

“Da Vinci Şifresi”

Filmde Kutsal Kase’nin saklandığına inanılan Rosslyn Şapeli görülmektedir. Şapel, Masonların kökenlerini dayandırdıkları Tapnak Şövalyeleri tarafından inşa edilmiştir. Yapıda birçok masonik sembol yer almaktadır. (Bkz. 2.1.5.3 Masonik Mimari Örneği: Rosslyn Şapeli)

3.3.27. Sophia

“Da Vinci Şifresi”

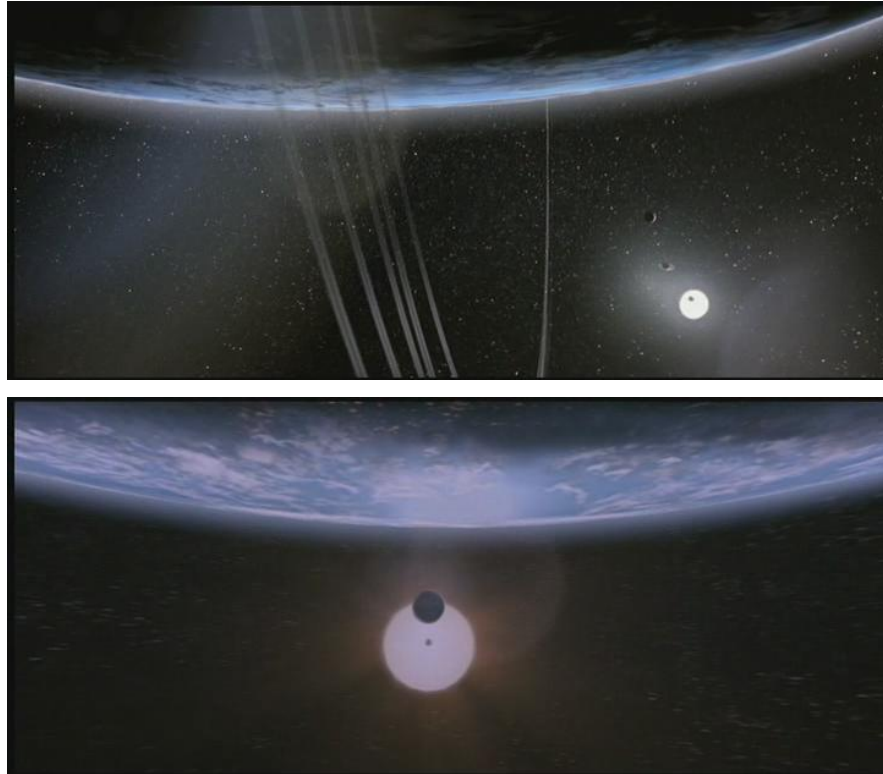
Filmde Yer alan Sophia Neveu Kutsal Kanı taşıyan son varistir. Adının Sophia olmasının Masonik Sembolizmada önemli bir anlamı vardır. (Bkz. 2.1.6 Sophia)

3.3.28. Masonik Sır

Benjamin Franklin Gates bu sahnede, “*Savaşı kaybetseydik bu adamlar (Bağımsızlık Bildirgesini imzalayanlar) asılır kafaları kesilir, atlara bağlanıp gerilir, -en sevdiğim budur- **bağırsakları çıkarılıp yakılırdı,***”demektedir. Bu ifade, Masonluğa ihanet eden Üstad bir Masona verilen cezayı anlatmaktadır. (Bkz. 1.4 Masonik Sır)

3.3.29. Masonluk ve Astroloji

“Lara Croft: Tomb Raider”

Yukarıda, 5000 yılda bir gerçekleşen, 9 gezegenin aynı hizaya gelmesiyle oluşan Asronomik olaydan kareler yer almaktadır. Filme göre, bu tarihte olağanüstü olaylar yaşanacaktır. Burada dikkat çekici bir ayrıntı bulunmaktadır. Gezegenlerin aynı hizaya gelmesi Venüs’ün tam olarak dünya ile güneş arasına girmesiyle gerçekleşecektir ve bu sırada bir güneş tutulması olacaktır. Venüs gezegeninin bu önemli rolü, Masonluğun kökenini Eskiçağlar’da Tanrıça Venüs’e tapan bir topluluğa dayandıran Knight ve Lomas’ın tezini hatırlatmaktadır. Lara Croft karakteri, üstün nitelikleri ve olağanüstü gücüyle bir Tanrıçayı anımsatmaktadır. Filmde, Venüs’e ve Astrolojiye yapılan vurgu Masonluk hakkında elde edilen verilerle örtüşmektedir. (Bkz. 1.3 Masonluk ve Din)

SONUÇ

“Amerikan Sineması’nda Mason Sembolleri ve Anlamları” adlı tez çalışmasında; araştırılan konunun genişliği ve tartışılır olması, Masonluk hakkında Masonların ketum davranması ve haklarında yazılanların bir bölümünü kabul etmemeleri nedeniyle, konunun detaylarına ve net bilgilere ulaşmakta güçlüklerle karşılaşmıştır.

Masonluk ve Masonik Semboller hakkında yapılan araştırmada ulaşılan bilgiler, belirtilen sınırlılıklar nedeniyle özetlenmiştir. Masonluğun dünyadaki durumu kısaca anlatılmış, Amerika Birleşik Devletleri’nde Masonluk konusu ayrı bir başlık altında incelenmiştir.

Seçilen kaynakların büyük bir kısmı uluslararası literatürde yer alan ya da bu kaynakları referans gösteren dokümanlardan oluşmuştur.

Amerikan Sineması’nda yer alan binlerce film arasından örneklem seçmede, Kasti (Kararsal) Örneklem yöntemiyle 5 film seçilmiş ve incelenmiştir. Bu filmlerin seçilmesindeki ölçüt, en az bir kaynakta Masonik bağlantısının belirtilmiş olmasıdır.

“Ben Hur” filmi Roma dönemin Yahudi toplumunda geçmektedir. Masonluk Roma ve Yunan Medeniyeti mimarisinden ve Yahudi Sembolizmasından etkilenmiştir. Başka bir iddiaya göreyse, belki de bu kültürler Masonluktan etkilenmiş ya da bu üç kültür (Roma Uygarlığı, Yahudilik, Masonluk) çok eski bir kültürden bu sembolleri almışlardır.

Hangi varsayım doğru olursa olsun, ortak sembollerin var olduğu bir gerçektir. Bu nedenle Roma ve Yunan Uygarlığı’nı konu alan ya da Yahudi kültürünü yansıtan herhangi bir filmin incelenmesinde, filmde yer alan sembollerin Masonik olduğunu öne sürmek zor olacaktır. Bu nedenle, sembollerin daha önce belirlediğimiz, filmin Masonik bağlantılarının en az bir kaynakta yer alması, ölçütünden yararlanılmıştır.

“**Ben Hur**”, “*filmin uyarlandığı romanın yazarı ve filmin yönetmeninin Mason olduğu her iki yapının da Masonluğun bu alanlardaki ifadesi olduğu*” bilgisine dayanılarak incelenmiştir. Bu bilgiye, Masonluk üzerine akademik çalışmalar yapan Rus asıllı İngiliz Tarih Profesörü Alexander Piatigorsky’nin “Kim Korkar Masonlardan” adlı çalışmasında rastlanmış ve bilimsel kanıt olarak yararlanılmıştır. Bu veriye dayanarak filmde yer alan semboller Masonik anlamlarıyla yorumlanmıştır.

Filmde ortak semboller olan, sütunlar, üçgen alınlıklı binalar, altı köşeli yıldız, yedi kollu şamdan gibi sembollerin yanında, anlamı tamamen Masonik olan iki sembole rastlanmıştır. Bunlardan ilki, Masonlar için özel anlamı olan “*Kırık Sütun Heykeli*”dir. Bu sütun filmin pek çok sahnesinde yer almaktadır. Bu sütunun Masonik anlamı; “*amaçların bir türlü gerçekleşemediği, insanların mutluluğa ulaşamadığını ve acı çektikleri*”dir. Kırık sütun, Roma hâkimiyeti altında yaşayan Yahudilerin acısını simgeler. Filmde de Yahudi halkı bağımsız olmadığı için mutsuzdur.

Diğer sembol, Arrius’un masasındaki *pergel* sembolüdür. Masonik bir simge olan Pergel Tanrı’yı sembolize eder, aynı zamanda Üstad Masonun da simgesidir. Filmin bu sahnesinde, Masonluğun “biraderlik” ilişkisini görmek mümkündür. Dolaylı şekilde ifade edilen, Roma Konsülü Quintus Arrius’un Mason olduğudur. Mason olduğunu anladığı “Ben Hur”a diğer mahkûmlardan farklı davranır ve yardım eder. ‘Biraderlik’ ilişkisi filmde açıkça yer almaz. Bu sonuca varmak için filmin uyarlandığı romanın yazarı ve yönetmeninin Mason olduğu ve eserlerinin Masonik düşünce tarzının ifadesi olduğu bilgisi gereklidir. O kadar ki bu eserle; “*bütün Amerikan romantizmi çizgisine, Masonik simgeler, çağrışımlar ve hatıralar nüfus etmiş ve Amerikan romantizmi bunlardan esinlenmişti*”.

“**Büyük Hazine**” filmi, konusu itibariyle Masonik yapısını gizlemeyen bir filmidir. Filmde Masonluktan bahsedilmekte ve Mason sembolleri açıkça ifade

edilmektedir. Bununla birlikte Mason dergisi “Tesviye”de yer alan makale de filmdeki sembollerin Masonik olduğuna dair sağlam bir dayanaktır. (Bkz. EK 4)

Filmin kahramanları Masondur, Masonik sembol ve işaretleri kullanmaktadırlar. Masonik kaynakların Mason tarihinde önemle yer verdikleri Tapınak Şövalyeleri ve onların gizli hazinesi filmin ana konusunun oluşturmaktadır.

Film mekânlarında Masonik mimari örneklerine yer almaktadır. Binalarda üçgen alınlıklar, ikiz sütunlar ve değişik sütun başlıkları belirgin şekilde bulunmaktadır.

Ayrıca Amerika Birleşik Devletlerinin Mason başkanlarından Benjamin Franklin ve onun hazırladığı Bağımsızlık Bildirgesi’nden filmin pek çok sahnesinde bahsedilmektedir.

Masonik sembollerden gönye ve pergel, Her şeyi gören göz ve üçgen, piramit, Masonik yardım işareti, beyaz eldiven filmde yer alan diğer sembollerden birkaçıdır.

Benjamin Franklin Gates filmin bir sahnesinde, *“Savaşı kaybetseydik bu adamlar (Bağımsızlık Bildirgesini imzalayanlar) asılır kafaları kesilir, atlara bağlanıp gerilir, en sevdiğim budur; bağırsakları çıkarılıp yakılırdı.”* demektedir. Bu ifade, Masonluğa ihanet eden Üstad bir Masona verilen cezayı anlatmaktadır. Sırrı açıklayan veya Masonlara ihanet eden Üstad Mason, bağırsaklarının çıkarılıp yakılmasını, Royal Arch derecesine yükselen aday ise, bunlardan başka kafatasının parçalanmasını da kabul etmektedir.

Amerikan tarihine bakıldığında Masonların birbiriyle savaşan gruplar içinde yer aldığını görülmektedir. Amerika’nın bağımsızlığı için İngilizlere karşı savaşanlar arasında ve İngiliz ordusunda Masonlar bulunmaktaydı. Filmde, Başkan Benjamin Franklin’in adını taşıyan kahramanın sözünden çıkarılan anlam şudur: **Bağımsızlık Savaşını veren ve Bildirgeyi hazırlayan Benjamin Franklin ve arkadaşları eğer**

yenilselerdi, düşman tarafından, Masonluğa ihanet eden Üstad Masonların cezalandırıldığı gibi cezalandırılacaklardı.

Amerika Birleşik Devletleri'nde geçen filmde, ABD'nin Masonik yapısının simgelerinden; Hürriyet Anıtı, Mason başkan George Washington anısına dikilen Washington'daki Obelisk ve ABD dolarında yer alan Mason sembolleri gösterilmektedir.

“Da Vinci Şifresi”, Masonlukla yakın ilişkisi olan ve ortak semboller kullanan ‘Siyon Örgütü’nü konu alan bir filmidir. Siyon Örgütü’nün Masonik bağlantıları Masonik kaynaklar tarafından da desteklenmektedir.

Filmin baş erkek kahramanı bir simge bilimcidir. Filmde simge ve semboller ve anlamları önem taşımaktadır. Film sembolizma üzerine kuruludur.

Filmde Siyon örgütünün kökenleri Tapınak Şövalyeleri'ne dayandırılmakta ve Masonlarla ortak semboller kullandıkları görülmektedir. Bu sembollerin başında Piramit ve iki üçgenin iç içe geçmesinden meydana gelen altı köşeli yıldız yer almaktadır. Beş köşeli yıldız da Siyon tarikatının ayinlerinin yer aldığı sahnede görülmektedir.

Masonlar için önem taşıyan ‘*Sophia*’ adı filmde baş kadın kahramanın adıdır. ‘*Sophia*’ Tapınak Şövalyelerinin günümüze kadar korudukları kutsal kanın son temsilcisidir.

Filmde yer alan mimari yapılarda, Tapınak Şövalyeleri'nin oluşturduğu Gotik mimari tarzında yapılmış binalar yer almaktadır. Tapınak Şövalyelerinin inşa etiği Rosslyn Şapeli filmin odak noktasını oluşturan yapıdır. Mason mimari tarzını temsil eden bu yapı, iç ve dış mimarisiyle filmde yer almaktadır.

Film Fransa ve İngiltere’de geçmektedir. Londra’yı inşa eden mimar Masondur. Bu nedenle şehrin mimari dokusunda, Masonik mimari örneği olan, üçgen alınlıklar, kemerler ve sütunları yer almaktadır.

“**Saklı Seçilmişler**” adlı film, Masonik bir örgüt olan “Kurukafa ve Kemikler” örgütünden esinlenerek çekilmiştir.

Filmde yer alan ‘Kurukafa’lar, bulundukları yer (Yale Üniversitesi) üye seçimi, amacı ve sembolleriyle bu örgütü anlatmaktadır. Üniversite kampüsünde yer alan binalarda açık şekilde Mason mimari tarzı görülmektedir. (sütunlar ve kemerler)

Filmde yer alan Kurukafa Derneği’nin ana sembolünde, ‘Kurukafa ve Kemikler’ örgütünden farklı olarak; kurukafa sembolünün altında iki kemik sembolü yer almamaktadır. Film, doğrudan bu örgütü anlatmak yerine, benzerlikler kullanarak dolaylı bir anlatım yapmıştır.

Filmde yer alan ritüel ve semboller Mason kaynaklıdır. Bunların başlıcaları; kurukafa, kemerler, kemerler üzerinde kilit taşının yerinde bulunan kesik baş figürleri, sembolik olarak kullanılan kareler (iç içe geçmiş iki kare kullanılmıştır)dir.

‘Saklı Seçilmişler’ filminde, üyelerin gizliliğe önem vermesi ve ‘eş ruhlar’ olarak tanımlanan kardeşlik ilişkisi Masonik gizemi ve kardeşlik olgusunu hatırlatmaktadır.

Bir bilgisayar oyunundan esinlenerek çekilen “**Lara Croft: Tomb Raider**” filmi, ‘İllüminati Tarikatı’ndan bahseder. Dünya hâkimiyetini ele geçirebilmek için, üçgen şeklindeki bir taşın peşine düşen tarikat (iddialara göre gerçekte var olan İllüminati’nin amacı da dünya hâkimiyetini ele geçirmektir.), 5000 yılda bir gerçekleşen astrolojik olayı beklemektedir. Gezegenlerin aynı hizaya geldiği gün iki parçaya ayrılmış olan eskiçağa ait taş bir üçgen, kendisini bir araya getiren kişiye Tanrısal güç sağlayacaktır. Masonlukta üçgen, Tanrı’yı ve Tanrısal gücü temsil eder ve yine Masonlar astrolojiye inanır ve gezegenlerin konumlarını takip ederler.

Masonların Astrolojiye verdiği önemi, Mason yazarlar Knight ve Lomas şöyle anlatır:

“Masonluk ve astroloji çağlar kadar eski olan gezegenlerin hareketlerinin bireylerin davranışlarını etkilemesiyle alâkalı inançların günümüze taşınmasında gözlemleyebileceğimiz en iyi geleneklerdendir.

Beş köşeli yıldızın sembolize ettiği Venüs’ün Güneş ile Dünya arasına girmesiyle gezegenlerin aynı hizaya gelmesi tamamlanır. Masonlukta önemli sembollerden biri olan beş köşeli yıldız, eski pagan inanışındaki Tanrıça Venüs’ü sembolize etmektedir. Filmde Lara Croft’u sembolik olarak Tanrıça Venüs’tür. Erkekleri alt edecek fiziksel güce ve zekâya sahip olan Croft tek başına kötülere (kötüler genellikle erkektir) meydan okuyarak dünyayı kurtarır. Bir süreliğine de olsa Tanrısal gücü (taş üçgen) eline geçirir.

Mason araştırmacılar, Knight ve Lomas Masonluğun kökenini Tanrıça Venüs’e tapan bir Eskiçağ toplumuna dayandırmaktadır. Kemerinde Üstad Mason simgesi, “Kurukafa ve Kemik” sembolünü taşıyan Lara, bir yandan Tanrıça Venüs’ü simgelemektedir.

İllüminati örgütü filmin başında kötü amaçları olan bir örgüt olarak gösterilmektedir. Ancak, filmin sonunda Lara Croft, babasının da sadık bir örgüt üyesi olduğunu, örgütün içindeki bir hain tarafından öldürüldüğünü, öğrenir.

Masonların, gizliliğe bu kadar önem vermelerine rağmen, sembollerini en yaygın görsel araçla sergilemesinin birkaç nedeni olabilir;

Masonlar anlamlarını yalnızca kendilerinin bildiği sembollerle, dünya çapında, biraderlerine (diğer Masonlara) mesajlar gönderiyorlar,

-sembollerinin mistik etkileri olduğuna inandıklarından ya da sinemanın bilinçaltına mesaj gönderme yetisinden yararlanarak sinema aracılığıyla geniş kitleleri etkilemeye çalışıyorlar,

-veya yalnızca eser sahibinin eserine imza atması gibi, bu semboller onların imzası niteliğini taşıyor.

-Sebepler her ne olursa olsun, Amerikan Sineması'nda hemen her tür filmde Mason sembollerine rastlanabilmektedir.

Tez kapsamında incelenen filmlerde yer alan sembollerin anlamları, Masonik, anti Masonik ve tarafsız kaynaklardan edinilen bilgiler ışığında incelenerek, yer aldıkları sahne ile masonik anlamları arasındaki bağlantılar açıklanmıştır. Ulaşılan sonuçlar, akademik kurallar ışığında derlenmiş ve yorumlanmıştır.

“Amerikan Sineması'nda Mason Sembolleri ve Anlamları” adlı tez çalışmasında; yapılan araştırma ve inceleme sonucunda, Amerikan filmlerinde Mason sembolleri belirlenerek *“Amerikan Sineması'nda Mason Sembolleri yer almaktadır”* hipotezi doğrulanmıştır.

KAYNAKLAR

- Akar, Atilla: **Derin Dünya Devleti**, 9.bs., İstanbul, Timaş Yayınları, 2007
- Akıncı, Ahmet: **Ezoterik Öğretiler**, İstanbul, Dharma Yayınları, 2008
- Altındal, Aytunç: **Gül ve Haç Kardeşliği**, 7. bs., İstanbul, Alfa Kitap, 2004
- Altunışık Remzi vd., **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri**, 5. bs., Sakarya, Sakarya Yayıncılık, 2007
- Avşar, Emre: **Geçmişten Günümüze Masonluk Tarihi**, 5. bs., İstanbul, Nokta Kitap, 2008
- Ayan, Tamer: **Masonik Merdiven: Tanrı Katı**, Ankara, Yurt- Kitap Yayın, 2007
- Ayfer, Murat Özgen: **Ansiklopedik Mason Sözlüğü**, 5. bs., İstanbul, Pentagram Yayıncılık, 2008
- Ayfer, Murat Özgen: **Tapınakçılar, Siyonistler, Masonlar**, İstanbul, Pentagram Yayıncılık, 2006
- Baigent, Michael, Leigh, Richard: **Tapınak Şövalyeleri: Mabet Ve Loca**, 20.bs., çev: Hacer Öz, İstanbul, Nokta Kitap, 2005
- Butler, W. E.: **Maji: Anlamı, Amacı, Gücü**, Çev. Murat Sağlam, İstanbul, Hermes Yayınları, 2007
- Castillon, Juan C.: **Dünyanın Efendileri**, İstanbul, Koridor Yayıncılık, 2007
- Çebi, Hakan Yılmaz: **Atatürk Mason Muydu?** İstanbul, Nokta Kitap, 2006
- Dabağyan, Levon Panos: **Zaman Tünelinde Tüm Yönleriyle: Sinema Dünyası**, İstanbul IQ Kültür Sanat yayıncılık, 2004
- Eldem, Burak: **Fraternis : Kayıp Kitaplar, Gizli Kardeşlik**, İstanbul, İnkılâp Kitapevi, 2006
- Gönültaş, Nuh: **Mason: Dul Kadının Çocuğu**, 4. bs., İstanbul, Karakutu Yayınları, 2005
- Knight, Christopher, Lomas, Robert: **Hiram'ın Kitabı: Masonluk Venüs ve İsa'nın Hayatının Gizli Anahtarı**, çeviri: Mehmet Ortaç, İstanbul, Bilge Karınca Yayınları, 2008,

Knight, Stephen: **Biraderlik**, çeviri: Kemal Çiftçi, 2.bs., İstanbul, Boğaziçi yayınları, 1996

Kurt, R. Kağan: **Hollywood ve Kabalanın 13. Havarisi Evanjelizm Dünya İmparatorluğu ve Türkiye**, 2. bs., İstanbul, Bir Harf Yayınları, 2006

Michel, A.G.: **Mason Diktatörlüğü**, Çev: Ataman Güneş, İstanbul, Karma Kitaplar, 2007

Nilus, Sergius: **Siyon Liderlerinin Protokolleri**, 2.bs., İstanbul, Nokta kitap, 2004

Piatigorsky, Alexander: **Kim Korkar Masonlardan?**, çeviren: Aslı Bengisu, İstanbul, Alkım Yayınevi, 2006

Roberts, Allen E.: **Masonik Semboller**, İstanbul, Erciyaş Yayınları, 2006

Salt, Alparslan: **Neo-spiritüalist Yaklaşımlarla Ezoterik Bilgilerin Işığında: Semboller**, İstanbul, Ruh ve Madde Yayınları, 2006

Saltık, Mehmet: **Kuşdili Kılavuzu: Simyanın Ayak İzleri**, İstanbul, Hermes Yayınları, 2005

Saltık, Mehmet: **Tanrı'nın Eşekleri**, İstanbul, Hermes Yayınları, 2008

Scognamillo, Giovanni: **Amerikan Sineması**, İstanbul, Ağaç yayınları, 1994

Soysal, İlhami: **Dünyada ve Türkiye'de Masonluk ve Masonlar**, İstanbul, Derin Yayınları, 2004

Spiridovich, Kont Cherep: **Görünmeyen El**, İstanbul, Selis Kitaplar, 2007

Şişman, Cengiz: **Sabatay Sevi ve Sabataycılar**, Ankara, Aşina Kitaplar, 2008

Turhan, Talat: **Küreselleşmenin Şifresi**, İstanbul, İleri Yayınları, 2007

Ulansey, David: **Mitras Gizlerinin Kökeni**, Çev: Hüsnü Ovacık, İstanbul, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 1998

Vatandaş, Aydoğan: **Ezoterika: Gizli Cemiyetler**, 9.bs., İstanbul, Timaş Yayınları, 2006

Von Sebottendorf, Baron Rudolf: **Eski Türk Masonlarının Uygulamaları**, İstanbul, Hermes Yayınları, 2006

Westcott, Dr. William Wynn, Mathers, Samuel Liddell McGregor: **Kabalaya Giriş ve Sefer Yezirah**, İstanbul, Hermes Yayınları, 2007

Yahya, Harun: **Global Masonluk-1**, 4. bs., İstanbul, Araştırma Yayıncılık, 2008

Yahya, Harun: **Yeni Dünya Düzeni**, 8.bs. İstanbul, Araştırma Yayıncılık, 2009

Elektronik Kaynaklar:

“**Alınlık**” <http://www.frigvadisi.org/Sozcuk.php?id=10> (Çevrimiçi: 10.07.2009)

“**Amerikan Bağımsızlık Bildirisi**” (Çevrimiçi: 10.01.2009)

http://tr.wikipedia.org/wiki/Amerikan_Ba%C4%9F%C4%B1ms%C4%B1zl%C4%B1k_Bildirisi

“**Bize Göre Bir Film**” (Çevrim içi: 13.12.2007)

www.tesviye.org/sayi63/sag3.htm+masonik+filmler&hl=tr&ct=clnk&cd=4&gl=tr

“**Püriten**” <http://tr.wikipedia.org/wiki/P%C3%BCriten> (Çevrimiçi: 10.01.2009)

“**Gotik**” <http://tr.wikipedia.org/wiki/Gotik> (Çevrimiçi: 10.01.2009)

“**Nasıl Mason Olunur, Mason olmak için neler gereklidir?**” (Çevrimiçi:

04.04.2009) http://www.masonlar.org/masonlar_forum/index.php?topic=462.0

Stevens, James: “**Volute**”. *A Dictionary of Architecture and Landscape Architecture*. Curl. Oxford University Press 2006, <http://en.wikipedia.org/wiki/Volute> (Çevrimiçi: 10.07.2009)

“**Tampliyelerin Öyküsü – I**”, <http://www.hermetics.org/Templar1.html> (Çevrimiçi: 10.07.2009)

“**Washington Anıtı**” http://tr.a.org/wiki/Washington_An%C4%B1t%C4%B1 (Çevrimiçi: 10.07.2009)

“**WASP- White Anglo Saxon Protestant**” (Çevrimiçi: 10.07.2009)

http://tr.wikipedia.org/wiki/White_Anglo-Saxon_Protestant

Yahya, Harun: “**Masonlukta Semboller**”, (Çevrimiçi: 15.05.2009)

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8492/MASONLUKTA_SEMBOLLERIN_SIRLARI

Yahya, Harun: “**Yahudilik ve Masonluk**”, Çevrimiçi: 15.05.2009

<http://www.harunyahya.org/KITAP/YahudilikveMasonluk/yvm8.html> 1 of 9
13.12.2007 17.21

Yahya, Harun: “**Tapınakçılar Mason Localarına Sızıyor**”, Temmuz 2008, çevrimiçi: 10.07.2008

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8519/TAPINAKCILAR_MASON_LOCALARINA_SIZIYOR

EKLER

EK1

MASONLUKTA RİTLER VE ÖRGÜTLENME

A. RİTLER

Batı dünyasının tarihte "Aydınlanma Çağı" olarak anılan döneme girmeye hazırlandığı 18. yüzyıl ortalarında, fırsatını bulan ve çevresinde birkaç yandaşı olan her Mason bu kurumu kendi benimseyişleri ya da eğilimleri doğrultusuna çekmek istiyordu. Bu kişilerden çoğu, Masonluktaki standart üç dereceyi (çırak, kalfa ve üstat dereceleri) yetersiz buluyor, bunların üzerine kendi görüşlerine uygun olarak birtakım "yüksek dereceler" ekliyordu.

Bunun sonucunda Masonlukta birbirinden farklı çok sayıda çalışma sistemi ve yöntemi oluştu. Bunların her biri ayrı bir "rit" olarak anıldı. Tarih boyunca kurulmuş olan Mason ritlerinin toplam sayısının altı yüzü aştığı söylenir. Bunlardan çoğu yeterince yaygınlaşamadı. Diğerleri de ya önceleri gördüğü ilgiyi yitirip ortadan kalktı ya da değişime uğradı. Aralarında birleşen Mason ritleri de oldu. Günümüze ancak on kadar Mason riti gelebildi.³⁰¹

Başlıca ritler şöyle sıralanabilir:

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti: Mavi dereceler(ilk üç derece) Hermetizmiyle sonraki dereceler(4.-33. derece) sembolizmine dayanır. Fransa’da Büyük Loca, Maşrık-ı Âzam ve Fransız Büyük Milli Locası’na bağlı bazı localarca uygulanır.

Düzeltilmiş(Rectifié)İskoç Riti: Esas itibariyle Hristiyan bir rittir. “ Kutsal Hristiyan dini” ne bağlılık yeminini içerir. Fransız Büyük Locası(Neuilly),Fransız Büyük Locası(Opera)ve Büyük Locası’nın bazı localarınca uygulanır.

³⁰¹ Emre Avşar, *Geçmişten Günümüze Masonluk Tarihi*, 5. bs., İstanbul, Nokta Kitap, 2008, s. 151, 152

Gayret (Emulation) Riti: Esas olarak İngiltere Birleşik Büyük Locası bünyesinde uygulanır.1925'te Fransız Büyük Milli Locası'na bağlı bazı localarca da uygulanmasına geçilmiştir.

Memphis-Misraim Riti: Memphis-Misraim Tarikatı,1881'de Joseph Garibaldi'nin gayretleriyle Memphis ve Misraim ritlerinin birleştirilmesinden doğmuştur. Memphis riti özellikle Napolyon'un Mısır seferine katılan subaylarca uygulanmaktaydı.92 derecesi vardır. Misraim riti ise 1788'de İngiltere Büyük Locası'ndan ve Alman Templier Masonluğu'ndan esinlenerek kurulmuştur.

Bu esas ritlerin yanı sıra, azınlık bazı gruplarca uygulanan başka ritler de vardır:

Süleyman Riti: XVII. yüzyıldan önce Operatif Masonluğun geleneksel ritiydi. Maşrık-ı Âzam'a bağlı bir loca tarafından uygulanmaktadır.

Geleneksel Fransız Riti: Fransız Büyük Milli Locası'na bağlı tek loca tarafından uygulanmaktadır.

1789'dan önce kadın locaları özgün bir kadın ritüelini uygulamaktaydı. Ancak Fransa Büyük Kadın Locası'nın benimsemediği bir ritüel, zamanla unutulmuştur.

Bristol Riti: Eski bir rit olup, bazı İngiliz localarında uygulanmaktadır.

Martinist Rit: Martinez de Pasquallis'in Ezoterik geleneğinden esinlenen spiritualist bir rit olup 1775'ten beri bazı Fransız localarında uygulanır.

Eski ve İptidai Memphis Şarki Riti: Memphis ritinin folklorik bir yeniden dirilişi olup Fransa'da 1947'de uygulanmaya başlanmıştır.³⁰²

York Riti: “York Riti, tıpkı İskoç gibi, Masonluğun organlarından biri olup Mavi localarda yer alan ilk üç derecenin üzerinde bazı ilave derecelere sahiptir. Mark

³⁰² Altındal, Gül ve Haç Kardeşliği, s.201, 202

Üstadı, Geçmiş Üstad, Pek Yetkin Üstad(bu derecelere Royal Arch Şapırtı verilir.), Kraliyet Üstadı, Seçilmiş Üstad, En Yetkin Üstad(bu derecelere Örtülü Dereceler ya da Seçkin Üstadlar Konsili denir.), Kızıl Haç Şövalyesi, Malta Şövalyesi ve Tapınakçılar Şövalyesi (bu derecelere Mabet Dereceleri denir) unvanları York Riti'nin derecelerini oluşturur.

York Riti'nin en yüksek üç derecesini oluşturan ve adına “Temple” (Mabet) dereceleri denen, üst dereceler tümüyle Hristiyan dinini etkisi altındadır. En azından, bu dereceler de içilen and tam olarak bir Hristiyan yemini. Kişi Hristiyan olmasa bile, bu yemini etmek zorundadır. Diğer derecelerde dinsel çağrışımlar pek daha azdır.

“York Riti’ ne bağlı bir Mason, bir dizi dereceden geçerek, en sonunda bir Mason Tapınakçı Şövalyesi olacaktır. ABD’ de, York Riti’ ne bağlı çeyrek milyon Masonun bulunduğu ileri sürülmektedir. York Riti, çocuklarda görülen göz hastalıklarına ilişkin bir araştırma vakfı ile fakirler için katarakt ameliyatı sağlayan bir yardım fonu kurmuştur.”³⁰³

B. ÖRGÜTLEME

Ustalar orta hücrede kendi aralarında üstad-ı muhterem ve loca vazifelilerini seçerler. Üstad-ı muhterem’e yardımcı olan vazifeler şunlardır:

- Birinci nazır: Kalfaların eğitim ve disiplininden sorumludur.
- İkinci nazır: Çırakların eğitim ve disiplininden sorumludur.
- Hatip: Masonik yasanın muhafızıdır.
- Kâtip: İdari formalitelerden ve tutanakların düzenli tutulmasından sorumludur.
- Hazine emini: Locanın mali sorumlusudur.
- Hasenat emini: Locanın karşılıklı yardımlaşma işlerini yürütür.
- Muhakkik: Ritüellerin aslına uygun yürütülmesini gözetir.
- Merasim üstadı: Merasimlerin yürütülmesini nezaret eder.

³⁰³ Vatandaş, **Ezoterika: Gizli Cemiyetler**, s.114

-Dâhili muhafız: Mabedin kapısını korur ve ziyaretçilerin Masonik niteliğini denetler.

Ayrıca her locada her yıl vazifelilerle aynı zamanda(Masonik yılın başlangıcında) seçilen vekiller vardır. Vekiller üç ayda bir obediyanın Üstad-ı Âzam'ının başkanlığında toplanarak durum muhasebesi yaparlar. Ayrıca her yıl toplanarak faaliyet raporlarını ve yıl boyunca localarda tartışılan sorunları tartışıp soruca bağlarlar. Ayrıca obediyanın Süprem yönetim aygıtını seçerler: Nizam Konseyi(Maşrık-ı Âzam için) veya Federal Konsey(Fransa Büyük Locası için).

Bu konseylerin üye sayısı 33'tür ve üç yıllık bir süre için seçilirler. Üstad-ı âzam ve büyük vazifeliler de konseyin bünyesinden seçilir. Bu vazifeliler şöyle sıralanır:

Üstad-ı azam: İki yardımcısı vardır.

Büyük hatip: Masonik yasanın muhafızı ve bir nevi Adalet Bakanı.

Büyük kâtip

Büyük şansölye: Diğer Masonik güçlerle ilişkiyi sağlar.

Büyük hazine emini

Büyük hasenat emini, Büyük Muhakkik, Büyük Merasim Üstadı, Büyük Muhafız.

Ayrıca konsey üyeleri, obediyanı bağli locaların müfettişliğı görevini yürütürler.

Bu aygıtların yanı sıra, Masonlukta bir Adalet Divanı vardır. Bir Mason, Masonik adaletin onayını almaksızın asla harici mahkemede bir "biraderi" aleyhine dava açamaz.

Tüm bu mekanizma, ilk üç derece için geçerlidir. Mavi ya da sembolik locaları yöneten obediyanlarda zaten bu ilk üç derece bulunmaktadır.

Ancak 4 ve daha yukarı dereceleri içeren atölyeler de vardır. Bunlar felsefî ve Ezoterik araştırma merkezleri gibi işlev gösterirler ve örgütlenişleri ilk üç dereceninkinden tamamıyla farklıdır. Bunlar “ demokratik” bir yapı göstermezler, şövalye nizami hâkimdir: Otorite yukarıdan gelir. Bunlarda,33. dereden Masonların kendi aralarından tayin ettikleri ve azledilmez nitelik taşıyan Büyük Komandör iktidar sahibidir. 4. ve daha yukarı dereceler, ilk üç dereceye mensup Masonlar için dahi bir meçhuldür. Localarda hiç onların sözü edilmez, hangi biraderlerin bu derecelerden oldukları bilinmez.³⁰⁴

³⁰⁴ Aytunç, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s.202, 203

EK2

MASONİK RİTÜELLER

Masonluğa giriş (tekris) töreni de, ezoterik doktrin yanlılarının kendi örgütlerine girişte asırlardan bu yana kullandıkları yöntemlerin bir sentezi durumundadır. Aday önce her tarafı kapalı bir hücreye alınmakta ve düşünceleriyle baş başa bırakılmaktadır. Bu odada, eski simyacıların ve şövalyelerin kullandıkları "vitriol" kelimesi dikkat çeker.

Aday daha sonra, gözleri bağlanarak törenin yapılacağı mabede götürülür ve burada Dante'nin İlahi Komedyası'nda anlattığı gibi ona üç sembolik yolculuk yaptırılır. Yolculuk başlamadan önce adaya Tanrı' ya inanıp inanmadığı sorulur. Aday ancak Tanrı'ya olan inancını teyid ederse tören devam edebilir. Aksi halde, geri çevrilir. Zaten adayın Tanrı'ya inancı, kabulü için doldurduğu istek formunda da araştırılmıştır. Tanrı' ya inanan bir insan olduğunun görülmesi üzerine merasime davet edilir.

Mabeddeki ilk yolculuk oldukça zordur ve sonunda aday Su sınavına tabi tutulur. Daha kolay olan ikinci yolculuğunda Ateş sınavı, çok kolay olan üçüncü yolculuğun sonunda Toprak sınavı vardır. Eski çağlarda son derece çetin olan bu sınavlar, uygarlığın gelişimi doğrultusunda giderek kolaylaşmış ve günümüzde sembolik birer konuma gelmiştir. Yolculuklardan sonra adaya, yok olmak ve ya ölümün ötesine geçmenin kendi elinde olduğu hatırlatılır ve kendisine verilecek tüm sırları saklı tutacağına dair yemin ettirilir. Ketumiyet yemini her derecede yinelenmektedir. Yemin, Evrenin Ulu Mimarı'nın adını anarak ve Kutsal Kitaplar üzerine el konularak yapılır. Daha sonra adayın gözlerindeki bağ açılır ve Hakikatin Nuru' nu görür. O artık bir Çırac Masondur.

Mabedin ortasında bulunan yemin kürsüsünün üzerinde her üç semavi dinin, Yahudilik, Hristiyanlık ve Müslümanlığın Kutsal Kitapları bulunur. Her üç kitabın varlığı, Masonluk için dinler arasındaki ikincil farklılıkların öneminin olmadığını, yegâne gerçeğin Tanrı'nın varlığına inanmak olduğunu gösterir. Kitaplar, çalışma

sırasında açık tutulur. Bu da, tüm dinlere karşı Masonluğun hoşgörüsünün ifadesidir. Üstad-ı Muhterem, çalışma başlarken, Hakikatin Nuru'nun çalışmaları aydınlattığını ifade eden Kutsal kitapların varlığı, hangi dinden olurlarsa olsunlar Masonların tek tanrıya inandıklarını gösterir.

Locanın görevlilerinden hatip, yeni çırağa hitaben yaptığı ilk konuşmada, görevinin her türlü noksanlık ve kusurlardan kurtulmak olduğunu, bunu başarmak için Masonluğun kendisine yardımcı olacağını belirtir. Birey daima kendini kontrol etmeli ve bu sayede doğruya, iyiye ve güzele yönelerek sürekli tekâmül etmelidir.

İnisiyasyon töreninin amacı yeni üyede içsel sezgiyi uyandırmak ve bilgilenmek için çaba harcaması gerektiğini göstermektir. A. Makey' in belirttiği gibi Masonluk, üyelerinin zihinlerinde var olan ışığı ortaya çıkarmak amaçındadır. Bu nedenle Masonlar kendilerini, "Işığın Çocukları" olarak nitelendirirler.

Yeni çırağa adım adım verilen öğretilerde semboller dili kullanılır. Bu çok eski ve evrensel öğretim yöntemi sayesinde, sembollere her çağda, çağın gerektirdiği anlamların yüklenebilmesi ile ezoterik doktrin hiçbir zaman çağdaşıktan ve akılcılıktan uzaklaşmamıştır.

İnisiyasyon töreni Masonun Tanrı' ya ulaşmasındaki ilk adımdır. Masonluğun hedefi üyelerini tekâmül ettirmektir. Ancak bu tekâmül, her bireyin kendi kapasitesi ile sınırlıdır. Eski bir deyişle, Masonluk bir denizdir ancak her Mason ondan, kendi elindeki kabın büyüklüğü kadar su alabilir.³⁰⁵

1. Üç Derecenin Ritüelleri

Aşağıdaki bölümde, üç derecenin dışsal ritüellerinin önemli unsurlarını kısaca özetledim. Sağda ki sütunda ve esas metindeki köşeli parantezlerde bana ait bazı

³⁰⁵ Aydoğan Vatandaş, **Ezoterika: Gizli Cemiyetler**, 9.bs., İstanbul, Timaş Yayınları, 2006, s.98-100

açıklayıcı yorumlar vardır. Tüm özel terminolojik sözcükler işaretlenmiştir ve yuvarlak parantezlerdeki notlar metni oluşturanlara aittir. ³⁰⁶

1.1. Çırac Bölümü

(Buradaki soru ve yanıtlar, adayın operatif bir Mason olarak önceden paralel bir ritüel aracılığıyla zaten tekris edildiği ve diyalogu da bu nedenle ezbere bildiği kurmacasını sürdürür.)

S. Bir Mason olduğunuzu nasıl bileceğim?

Y. İşaretler ve el işaretleriyle ve İçeriye Girişimin Yetkin Noktalarıyla.

S. İşaretler nelerdir?

Y. Tüm Gönyeler, Açılar ve Dikeyler.

S. El işaretleri nelerdir?

Y. Bazı Düzenli ve Kardeşçe tokalaşmalar.

(Onun şimdi yeniden ve bu kez spekülatif Mason yapılması olgusu, Dışsal Ritüel' in uzlaşım sal niteliğinin altını çizer.)

S. Nerede Mason yapıldınız?

Y. Tam ve Yetkin bir Locada.

S. Tam ve Yetkin Bir Locayı ne oluşturur?

Y. Yedi ya da daha fazlası.

(Bunu adayın, geçmişte operatif bir Mason olarak, operatif bir locada Kabul Edilme Ritüeli'ni nasıl yaşadığı hakkında yaptığı betimleme izler.)

S. Bir Locayı oluşturan nedir?

Y. Beş. ³⁰⁷

S. Sizi Locaya kim getirdi?

Y. Daha önce girmiş bir Çırac.

(Bir Ritüel dört unsurdan oluşur(burada I' de IV' de numaralandırılmıştır.)

S. Sizi nasıl getirdi?

Y. Ne çıplak ne de giysili, ne yalınayak ne de ayakkabılı, tüm madenlerden arınmış olarak ve doğru bir hareket konumunda.(I)

S. İçeri nasıl kabul edildin?

³⁰⁶ Alexander Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, Çeviren: Aslı Bengisu, İstanbul, Alkım Yayınevi, 2006, s. 125–137)

³⁰⁷ Beş= 1 Üstad, 2 Nazır, 1 Kalfa ve 1 Çıracıdır, Yedi= 1 Üstad, 2 Nazır, 2 Kalfa ve 2 Çıracıdır

Y. Üç büyük vuruşla (II)

S. Sizi kim aldı?

Y. Bir İkinci Nazır(...) Beni yukarıya, Locanın Kuzeydoğu kısmına götürdü ve Batı'ya geri getirdi ve beni Birinci Nazıra teslim etti.(III) O da bana Üstad' a doğru nasıl çıkacağımı (üç basamakla) gösterdi.(IV)

(Bu, İçsel Ritüel' in tamamının odak noktası olan Tekris Ritüeli'nin özüne bir göndermedir.)

S. Üstad sizinle ne yaptı?

Y. O beni bir Mason yaptı(...) diz çökmüştüm, Bedenim Gönyenin içinde, Pergel çıplak sol göğsüme uzanmış, çıplak sağ elim Kitab-ı Mukaddes üzerindeydi; orada, aşağıdaki Mason Andını içtim: Bu suretle ciddiyet ve Vakarla Yüce Tanrı'nın ve bu Saygıdeğer Kurulun huzurunda söz veriyorum ve yemin ediyorum ki, Sırları kabul edeceğim ve saklayacağım ve asla açıklamayacağım(...) onları asla yazmayacağım, basmayacağım ya da yazılmalarını sağlamayacağım(...) vb. Bu yemini tutmasam, boğazım kesilsin, dilim damağımdan çıkarılsın, göğsüm sol omzumun altından koparılsın.

(Bu ifade, Loca'nın, kozmik yanı açısından bir Tapınak, yani Ritüellerin gerçekleştirildiği dünya olarak açıklanmasıdır.)

S. Locanın biçimi nedir?

Y. Kuzeyden Güneye, Gök kadar yüksek

Uzun bir Gönye.

S. Loca nerede durur?

Y. Kutsal zemin' de ya da en yüksek Tepe'de veya en Alçak Yehoşafat Vadisi'nde ya da herhangi başka gizli bir yerde. O, tüm Kiliseler gibi doğuya ve batıya doğru konumlandırılmıştır. Bilgelik, Güç ve Güzellik olarak adlandırılan üç büyük Sütun onu ayakta tutar.

(Bu, Locanın makro kozmik yönünün, yani Ritüelin gerçekleştirdiği somut yer olarak Locanın açıklanmasıdır.)

S. Locanın üstünde nasıl bir çatı var?

Y. Muhtelif renklerde bulutlu bir Kubbe (bulutlar)

S. Locanızın eşyası nedir?

Y. Mozaik döşeme[yani, Locanın zemini],

Işık saçan Yıldız[onun merkezi] ve Resim

Tahtası[onun etrafındaki sınır](...)

S. Bir Locanın diğer eşyaları nelerdir?

Y. Tanrı için Kitab-ı Mukaddes, Üstad için

Pergel ve Kalfa için Gönye.

(Bu, Locanın mikrokozmik yanının bir açıklamasıdır- Ritüelin gerçekleştirildiği yerde bulunan şeylerin bir tasviriyle birlikte.)

S. Loca’ da ki Mücevherler nelerdir?

Y. Altı Mücevher vardır. Üçü hareketli (Doğru ve Dik çizgileri çekmek için Gönye, tüm yatay çizgileri tetkik etmek için Düzeç ve tüm düşey şeyleri tetkik etmek için Şakul)ve üçü Hareketsiz(Üstad’ın üzerine projeleri çizmesi için Resim Tahtası, Kalfaların üzerinde Mücevherlerinin denemesi için Hamtaş ve Çırakların üzerinde çalışmayı öğrenmesi için Sivri Uçlu Çekiç(...))

S. Locanızda her hangi bir Işık [yani, yüksek şamdanlara yerleştirilmiş büyük mumlar] var mı?

Y. Üç ışık var: Güneş, Ay ve Üstad Mason. Güneş günü, Ay geceyi ve Üstad Mason Locayı yönetir.

(Bu, Locanın sembolik topografyası ile ilgilidir.)

S. Üstadınız, Nazırlar, Birinci Çırak ve İkinci Çırak nerede dururlar?

Y. Üstad Doğu’ da durur(...) Çünkü Güneş Doğudan doğar ve günü başlatır, bu yüzden Üstad, Locayı açmak ve adamlarının iş başı yapmalarını sağlamak için Doğuda durur(sağ eli, bir işaret olarak sol göğsünün üzerinde ve Gönye boynunda). Nazırlar Batı’ da durur(...) Çünkü güneş günü sona erdirmek için batıdan batar; bu yüzden Nazırlar, Locayı kapamak ve adamlarının ücretlerini ödeyip çalışmalarını sona erdirmek için Batı’ da dururlar (sağ elleri, bir işaret olarak sol göğüsleri üzerinde ve Düzeç ve Şakul boyunlarında olarak). Birinci çırak, talimatları duymak, almak ve yeni Kardeşleri karşılamak için Güney’ de durur. İkinci Çıraktım *Kovenleri*³⁰⁸ ve kulak misafirlerini uzak tutmak için Kuzey’ de durur. Ve eğer(...) bir

³⁰⁸ Thorp şu yorumu yapar: “Prichard’ n, bu sözcüğün kökeni ve anlamı konusunda hiçbir bilgisi yoktur, ama bunu ‘kulak misafiri’ ile karşılaştırır. Bir Konven, zanaata düzenli bir biçimde çırak olarak girmemesine karşın, kendini Mason diye göstermeye çalışan biriydi. Spekülatif Masonlukta Konven, sırları el altından ya da gizlice elde etmeye kalkışan biridir.”; J. T. Thorp, 1929, s.47.

Konven yağmurlu havada Su, omuzlarından ayakkabılarına inene dek, evlerin saçakları altına yerleştirilecektir.

(Sırlar, burada gizlenme veya açığa çıkarılma biçimlerine ya da yöntemlerine dayanarak sınıflandırılmıştır.)

S. Bir Masonun Sırları nelerdir?

Y. İşaretler, El işaretleri ve bir sürü Sözcük

Bu sırları sol göğsümün altında saklıyorum(...) O Sırların Anahtarını(...) Fildişi anahtarının dışında başka bir şeyle açılmayan ve kapanmayan Kemik bir kutuda saklıyorum. O anahtar bir Çekme ipine aslıdır ve kesinlikle metal kullanılmamıştır. Anahtar, iyi sözlerin Dilinden aşka bir şey değildir(...) Kemik Kutu dişler ve Çekme ipi de damaktır.

(Ardından gelen diyalog, ilkelerinin (işaretler) neyi ima ettiğini ve onların denk düştüğü beden bölümlerini gösterir.)

S. Masonlukta kaç ilke vardır?

Y. Dört: Nokta(bu, Üstad'ın çevresinde hata yapamayacağı Merkezdir.),Çizgi(bu, genişliği olmayan uzunluktur), Yüzey (uzunluk ve genişlik) ve Katı madde(bu, bütünü içine alır)

S. Bir Centilmen- Mason olunca ne öğrenirsiniz?

Y. Gizlilik, Ahlak ve İyi dostluk.

S. Bir Operatif- Mason olunca ne öğrenirsiniz?

Y. Renk, Gönye, Kalıp- taşı, bir Düzeç koymak ve bir dikey oluşturmak.

S. Üstadınız bu gün ne giymişti?

Y. Sarı bir Ceket(Pergeller) ve Mavi pantolon(Çelik Uçlar)

S. Üstadınıza nasıl hizmet ediyorsunuz?

Y. Tebeşir (Özgürlük), Odun kömürü (Şevk) ve Betel Ağacının yaprağı (Gayret) ile.

(Son olarak Çırak' a has bir işaretin, Bir "toka"nın ve iki sözcüğün tanımı vardır.)

S. Bana Çırak İşareti verin.

Y. Sağ elin dört parmağını uzatmak ve onları boğazına götürmek, İşarettir ve bu bir Toka gerektirir.(Bir Toka, sağ elin başparmağının Yuvarlağını, Kardeşin sağ elinin işaret parmağının ilk boğumuyla birleştirerek olur ve bu, bir Sözcük gerektirir.)

S. Bana Sözcükleri verin.

Y. Onu sizinle beraber heceleyeceğim.[Bu anda, Süleyman'ın Tapınağı'nın terasının girişinde Bulunan iki sütundan önce BOAZ'ın, sonra YAKİN'in adlarını hecelerler(...)]

1.2. Kalfa Bölümü

S. Kalfa mısınız?

Y. Kalfayım.

S. Neden Kalfa yapıldınız?

Y. G harfi adına[yani, Geometri]

(Bir önceki durumda olduğu gibi Dışsal Ritüel tamamlandıktan sonra başlar. Ritüelin bütün sembolizmi, Süleyman'ın Tapınağı- ya da daha kesin bir ifade ile Tapınağı temsil eden Loca üzerinde toplanmıştır. Terastaki iki Büyük Sütun, Yakın(girişin sağında) ve Boaz (solda) isimleri aday tarafından henüz kazanılmamış kutsal bilgeliği temsil eder; ancak onların isimleri daha önce ilk bölümde salt sözcükler olarak adaya verilmiştir.)

S. Hiç çalıştınız mı?

Y. Evet, Tapınak Binalarında.

S. Ücretlerinizi nerede aldınız?

Y. Orta Bölmede.

S. Orta Bölme' ye nasıl geldiniz?

Y. Terastan.

S. Terastan geldiğiniz sırada ne gördünüz?

Y. Büyük Sütunları(...) **Y. B.** [yani Yakın ve Boaz(...) vb]

S. Orta Bölmenin Kapısına geldiğinizde kimi gördünüz?

Y. Bir Nazır.

S. O sizden ne istedi?

Y. Üç şey: İşaret[yani, sağ eli sol göğsün üzerine koymak]; Toka (sağ elinizle onu isteyen kişinin elini tutmak ve başparmağınız ile onun Orta parmağının ilk boğumuna bastırmak) ve sözcük (yani, Yakın)

(Burada G. Tanrı'nın Tapınaktaki (yani Locadaki) görülebilir Sembolüdür ve aday her ne kadar onun kimi ifade ettiğini bilse de, henüz tam anlamını bilmez.)

S. (Odanın) ortasına geldiğinizde, ne gör düünüz?

Y. G harfinin benzerini.

S. G. Kimi ifade ediyor?

Y. Sizden daha büyük olanı(...) Evrenin Ulu Mimarı ve Kurucusunu ya da Kutsal Tapınağın Zirvesinin en tepesine yükseleni.

S. G. Harfini tekrar edebilir misiniz?

Y. Gayret edeceğim(tekrarlar).

S. İsminizi değiştirerek size bundan böyle,

Y. Arkadaş yerine Kardeş diyeceğim.

1.3. Üstad Bölümü

(Bu, Masonik Üstadlığın sembolik dökümünün bir açıklamasıdır. Üstad, önceki derecelerini o derecelere karşılık gelen sözcüklerle anımsar.)

S. Üstad Mason musunuz?

Y. Öyleyim; mümkünse beni deneyin, sınavın, aksini ispat edin.

S. Üstadlığa nerede kabul edilmişsiniz?

Y. Yetkin bir Üstadlar Locasında.

S. Yetkin bir Üstadlar Locası neden oluşur?

Y. Üç³⁰⁹

S. Üstad kabul edilmeniz nasıl oldu?

Y. Tanrı'nın, Gönyenin ve benim kendi gayretim yardımıyla.

S. Ne şekilde Üstad kabul edildiniz?

Y. Gönyeden Pergele³¹⁰

S. Tahmin ediyorum ki, Çıraktınız(...)

Y. Ben Yakın ve Boaz idim. Mücevher,

Yapıtışı ve Gönye ile eşsiz bir Üstad Mason yapıldım.

S. Eğer bir Üstad Mason olacaksanız *Üç Kuralını*³¹¹ doğru şekilde anlamalısınız. Ve M. B. [yani, Makbenah] sizi özgür yapacaktır.

Y. İyi Masonluğu anlıyorum; tüm Locaların Anahtarları benim elimde.

S. Cesur bir arkadaşsınız; nereden geldiniz?

³⁰⁹Yani üç Üstad.

³¹⁰“Yani, kalfanın Gönyesinden Üstadın Pergeline” ; J. T. Thorp, 1929, s.50

³¹¹ Muhtemelen, yetkin bir gönyenin oluşumunda 3, 4 ve 5 kuralı” , a. g. e.

Y. Doğudan.

(Efsanevi geçmişte -şimdide olduğu gibi- bir kimsenin Üstad olması için, o dereceye ait Gizli Sözcüğü öğrenmesi gerekiyordu.)

S. Nereye gidiyorsunuz?

Y. Batıya(...) Kaybolmuş olup, şimdi bulunan şeyi aramak için(...) Üstad Mason Sözcüğünü.

(Şimdi henüz bir Üstad olmayan her Mason için bu Sözcük tıpkı Hiram'ın esas sözcüğünün Hiram'ın ölümü ile kayıp olması gibi kayıptır. Hiram Locada (yani tapınakta) bunu bilen tek Üstadı.)

S. O nasıl kayboldu?

Y. Üç büyük vuruşla veya Üstadımız Hiram'ın ölümüyle(...) Süleyman Tapınağı'nın inşası sırasında o Üstad Masondu ve öğlen 12' de, işçiler ile dinlenmeye gittiklerinde(...) Çalışmaları denetlemeye geldi. Tapınağı içine girdiğin de üç Kalfa olduğu sanılan üç alçak vardı; onlar Tapınağın Üç Girişine yerleşmişlerdi ve Hiram meydana çıktığında, biri ondan Üstad [derecesine ait gizli] Sözcüğünü istedi. O, kendisinin Sözcüğü böyle almadığını, zaman(...) ve sabrın bu sözcüğü ona da getireceğini söyledi. Beriki, bu yanıttan memnun olmayarak bir yumrukta onu sersemletti Hiram diğer kapıya gitti. Burada ona aynı tarzda yaklaşıp hitap edildi ve kendisi aynı yanıtı verince daha güçlü bir yumruk ve üçüncüsü de ise öldürücü darbeyi yedi(...)(*Böylece, kendileri Üstad olacaklarına Üstadı öldürdüler, çünkü bizzat sözcük'tü, ama onlar bunu bilmiyorlardı. Ve böylece Sözcük yitirildi.*)

Katiller onu bir Tokmak, bir Düzeç ve bir Gönye ile öldürdüler(...) Sonra onu Batı Kapısından dışarı taşıdılar ve saat yeniden 12 olana kadar onu çöplerin altına gizlediler. (*Bu ilk defindi. Sami geleneğinde Batı, ölümlerin tarafıydı.*)

Sonra, gece işçiler uyurken, onu tepenin yamacına taşıdılar ve burada uygun bir mezar yapıp gömdüler. (*Bu ikinci defindi.*)

(Üstadın bedenini ararken, bir yandan da Üstad Sözcüğü' nü aramaya başladılar.)

S. O ne zaman bulundu?

Y. On beş gün sonra. Kral Süleyman'ın emriyle onu seven on beş Kardeş Tapınağın Batı Kapısından çıktı ve birbirlerini duyabilecek şekilde sağdan sola ayrıldılar ve eğer sözcüğü onun üzerinde veya yakınında bulmazlarsa ilk sözcüğün [beden bulunduğu bir Kardeş tarafından söylenecek olan] Üstad Sözcüğü olması

gerektiğini kabul ettiler; diğerlerinden daha sabırsız olan bir Kardeş yere oturdu(...)(*Diğerlerinden daha sabırsız olan ölüye, diğerlerinden daha yakındı.*)

ve tuttuğu bir çalı yerinden çıkıp eline gelince, toprağın eşelenmiş olduğunu fark etti, Kardeşlerini çağırdı ve yapılan aramaların sonun da onu 6 ayak Doğu’ da, 6 ayak Batı’ ya ve 6 ayak yükseklikte bir mezara gömülmüş halde bulup mezarın yosun ve çimenle örtülü olduğunu gördüler(...)(*Onu ilk bulduklarında söylenen ilk sözcük MAKBENAH idi, bu, Hiram’ın orijinal Sözcüğüyle aynı olabilir veya olmayabilir.*) ve Tanrı’ ya şükürler olsun, Üstadımızın Yosunlu bir evi var” anlamına gelen Muscus Domus Dei GRAITA dediler. Böylece onu iyice örttüler (*“Masum” anlamına gelen Casia(veya Akasya) onun sembolik adıydı.*)(...)ve mezarın başına bir Akasya dalı koydular ve Kral Süleyman’a gidip onu bilgilendirdiler ve Kral Süleyman, onun alınıp iyi bir şekilde gömülmesini ve 15 Kalfanın beyaz eldivenler ve önlüklerle onun cenazesine katılmasını buyurdu(*Bu üçüncü defindi.*)

(Bu, Masonlar tarafından günümüze dek yerine getirilmiştir)

(*Bunlar, Ritüelin beş evresinin adlarıdır. Doruk noktası, Hiram’ın ikinci defin yerinden “yukarıya kaldırılması”nı [dirilmesini] gösteren bir canlandırmadır.*)

S. Hiram nasıl diriltildi?[yukarı kaldırıldı]

Y. Üstada Sözcüğü’ nü aldıkları zaman diğer tüm Masonların olduğu gibi, yani Beş Değme Noktasıyla: El ele; Ayak ayağa; Yanak yanağa; Diz dize ve El Arkada.(Yani Hiram mezardan çıkartılırken, onlar onu işaret Parmaklarıyla kaldırdılar. Ve derisi sıyrıldı, Buna Slip [sıyrılma] denir; sağ eli açarak ve orta parmağı bileğe yerleştirerek işaret parmağı ve dördüncü parmakla bileğin kenarlarını sıkıca tutmaya Kavrama denir ve parmakları uzatarak sağ elin baş Parmağını sol göğse koymanın adı da İşarettir)

S. Bir Üstad Mason nasıl adlandırılır?

Y. Akasya benim adım ve ben Tam ve Yetkin bir Locadan geldim.

S. Hiram nereye katıldı?

Y. En Kutsal Yere(...) O, Tapınağın Batı

Kapısından içeri getirildi.

S. Bana Üstad Sözcüğünü verin.

Y. (Aday, Beş Değme Noktasıyla desteklenmiş olarak, Üstad'ın kulağına, Yapıcı öldürüldü anlamına gelen “MAKBENAH”³¹² diye fısıldar.)³¹³

(Yine, Üstad Sözcüğü' nün verilmesi, ilk sözcüğün on beş Kalfadan biri tarafından söylenmesinin bir tekrarıdır- o sırada Hiram'dan başka hiçbir Üstad Mason yoktu.)

2. Royal Arş* Tekris Töreni³¹⁴

Masonluk kendini, herhangi bir yerdekenden daha çok Royal Arş' ta çeşitli tekris aşamalarından geçerek en üstün simgeselliğe doğru giden mistik yükseliş içindeki bir basamak olarak düşünmüştür.³¹⁵

“Şapirt görevlileri ve mensupları yerlerini alınca; Yüce rahip şöyle der: Dostları bir Royal Arş Masonları şapitrini açmak üzereyim ve size dikkatiniz ve yardımınız için teşekkür edeceğim. Eğer bir Royal Arş Masonu olmayan herhangi biri varsa, ondan çekilmesini rica ederim. Baş Ev Sahibi, bir araya gelmiş Masonların ilk görevi nedir?

Baş Ev Sahibi: “ Tapınağın uygun şekilde korunduğunu görmek.”

Yüce Rahip: “Görevinizin bu kısmıyla ilgilenin.”

³¹² T. Thorp şu yorumu yapar(1929, s.26) :“Günümüz Üstad Masonlarının hepsinin Bildiği bir sözcük
³¹³ Aday ritüele girişte, Sözcüğün peşindeki yolculuğuna başladığında, hala kendisi olup bir başkası değildir ve onun (iki sütun tarafından temsil edilen) Boaz ve Yakın isimlerini alması, mekân- toplantı yeri olarak loca- ve zaman- Masonların oturumunun süresi- ile ilgili olarak ritüel bağlamına kabulünden başka bir şeyi göstermez. Ritüelin kendisi, muhtemelen herhangi bir başka geçiş ritüeli olmadığı gibi, adayın, kendisi olarak hareketsiz doğal durumunu “bir başkası olarak” dönüşüm geçirmiş halinden ayıran çok belirli bir çizgiye sahiptir. Çok önemli bir geçiş türü olan ve öyle ya da böyle sır olarak saklanan ya da gizli tutulan şey de bu dönüşümdür. (Bu ayrımın aynı zamanda kendi bilişsel ya da epistemolojik yanı vardır. Yani, cehaletten (ritüelden önce ve sonra Üstad-ı Muhterem' in konuşmasında ifade edildiği gibi) bilgiye geçişi işaret eder. Bilgi, hem sözcüğün hem de şimdiye kadar saklanmamış olan şeyin, yani ritüelin kendisinin Bilgisi olarak anlaşılmalıdır.) Bunun dışında, fenomenolojik olarak konuşursak, tarihsel ya da etnografik açıdan ne kadar kanıtlanamaz olursa olsun, bir bilinç yapısı olarak ötekiliğin, dışa vurumunu geçiş ritüelinde bulunduğu ileri sürülebilir. Aynı zamanda, psikolojik olarak, geçiş ritüelinin uygulayıcıda bazı zihinsel(duygusal, hissi, vb) durumlar doğurduğu da ileri sürülebilir. Bu durumlar onun, o durumların dışında hiçbir zaman davranamayacağı ya da düşünmeyeceği bir şekilde davranıp düşünmesine olanak verir. Uygulamacı, kendisi olarak değil de, ancak bir başkası olarak hareket ederek ve düşünerek, ritüel sırasında yaptığı şeyi yapabilir ve düşündüğü şeyi düşünebilir. Bu durumların, ritüelin neden olduğu kendinden geçme halinden esrimeye ve özellikle cinnet durumlarına kadar değişen geniş bir yelpazesi vardır. (Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, s. 401,402)

* **Royal Arch (arş):** Skoç Riti felsefe derecelerinin on üçüncüsü.

³¹⁴ Alexander Piatigorsky, **Kim Korkar Masonlardan?**, Çeviren: Aslı Bengisu, İstanbul, Alkım Yayınevi, 2006, s. 193-197

³¹⁵ A.e., s. 188

Baş Ev Sahibi, Koruyucuyu Kapının dışına yerleştirir, ona buyruklar verir(...)

Daha sonra, Dış yolda yalın kılıç bekleyen bu Derecenin bir Dostu tarafından şapırtın gereğince korunduğunu söyler. O zaman Yüce Rahip çekiciyle iki kez vurur ve şu soruları sorar: “Baş Ev Sahibi, bir Royal Arş Masonu musunuz?”-“Evet, öyleyim.” “Bir Royal Arş Masonu olduğunuzu nerden bileceğim?”-“Üç kere üç ile.”

Daha sonra, diğer derecelerde olduğu gibi, Şapırt Görevlilerinin yerlerini ve görevlerini sormak için ilerlerler. Bunlar şöyledir:

Baş Ev Sahibi, buyrukları almak ve bunların uygun şekilde yerine getirildiğini görmek için Büyük Konsey’ in sağında yer alır.

Baş konuğun yeri, körleri bilmedikleri bir yoldan getirmek, “onlara bilmedikleri yollarda rehberlik etmek, karanlığı onların önlerinde ı ışık haline ve eğri şeyleri düz haline getirmek” için Büyük Konsey’ in solundadır.

Bahsedilen son iki görevlinin görevleri eski mysteria’lar da bir tek karaktere, Mercurius’ a[Hermes] aittir. Mercurius, Tanrıların habercisi olup ruhlara da kılavuzluk eder, onları aşağıdaki karanlık bölgelerden geçirerek öteki dünyaya götürürdü.

Royal Arş, diğer büyük mysteria’lar gibi, bu dünyadan öteki dünyaya yolculuğun sahnesel temsilini içerir. Yol üzerinde, vadiler adı verilen muhafızlı dört geçit vardır. Ekinoksları ve gündönümlerini temsil eden bu geçitlere alegorik olarak gök kapısı adı verilir- gök kapısının içinden güneşin yörüngesi geçer.

Bu geçitlerde yer alan görevlilerden üçü birinci, ikinci ve üçüncü vadinin Büyük Üstad’ ı denir. Bunlar, Yanlarından geçen adaylara belli el işaretleri ve parola sorarlar. Dördüncü görevliye Royal Arş Başı denir. O, iç vadide ya da en kutsal yerin(sanctum sanctorum) girişinde durur ve burayı koruyup sadece uygun vasıta

olanların ve doğru parolaları bilip hakikatin mührüne sahip olanların içeri girmesine izin verir. Bu dört görevlinin sancaklarının renkleri sırasıyla mavi, mor, kırmızı ve beyazdır. Bu renkler, Büyük Konsey’ in cüppeleriyle aynı astrolojik referansa sahiptir. Beyaz sancak, kalp temizliğinin ve yukarıda söz edilen en kutsal yere giriş izni elde etmek için gerekli olan davranış doğruluğunun temsilcisidir.

Royal Arş Baş’na tahsis edilen görevde “sert ve dürüst kayıkçı Kharon” a yönelik bir ima bulunur. Kharon’ un ruhları, yargıçların mührü olmadan, Akheron gölü ya da nehrinden eskilerin cenneti olan Elyseum Bahçeleri’ ne taşınması yasaktı. Bu yargıçlar, ölen kişilerin karakterlerini inceleyip buna göre onlara izin vermek yâda vermemek için atanmıştı.

Royal Arş Şapirt’nin açılışında dokuz biraderin hazır bulunması gerekiyordu. Üç kişiden fazlası ya da azı bu dereceyi aynı anda alamazdı. Adaylar, başlarına bir göz bağı bağlanarak ve her birinin bedeni etrafına bir ip yedi kere sarılarak hazırlanırlar. Bu ip, birer metrelik aralıklarla onları birleştirir.

Böylece hazırlandıktan sonra, Royal Arş Şapitri’ne götürülürler. Onlara, Royal Arş Şapitri’nin karanlıkta olanları ve Yolu, Hakikati ve Yaşamı aydınlatmaya adandığı söylenir.

Şapitre girerken, Canlı Arş denilen şeyin altından geçerler. Bu Canlı Arş, Karşısındakiyle ellerini birleştirerek kapının ili yanında sıraya giren birkaç birader tarafından oluşturulur. Kılavuz onları bir yandan öbür yana götürürken uyarır: “Aşağı eğilin kardeşler; unutmayın ki kendi kibrini kıran kişi yüceltilecektir; aşağı eğilin kardeşler; aşağı eğilin; Arş’ a girmek üzereyiz.” Kılavuz geçerken kollar yukarı kalkar, ama sıra adaylara gelince aşağı indirilir. Birleşmiş ilk el çiftinin altından emeklemek zorunda kalmadan geçerler. Adayların çok yavaş ilerledikleri düşünülebilir; çünkü zor durumda olmalarına bakılmadan, yukarda ki Canlı Arş’ın neredeyse tüm ağırlığını sırtlarında taşımak zorunda bırakılmışlardır. Kılavuz onları cesaretlendirmek için ara sıra yüksek sesle şöyle der:”Aşağı eğilin, kardeşler, aşağı eğilin!” Eğer yol gösteren biraderlere uymak için çok yavaş giderlerse, sivri bir

nesneyle dürtülerek gayrete getirildikleri de olur. Bu kibir kırıcı temrini biraderler uygun görene kadar sürdürdükten sonra, Canlı Arş'ın altından çıkarlar.

Adaylar Arş' tan geçtikten sonra, şapitr çevresinde bir kez dolaştırılırlar ve And içmek üzere And Kürsüsü'nde diz çökmeleri emredilir. Baş Konuk daha sonra şöyle seslenir:

“Kardeşler, Masonlukta ilerledikçe Andınız daha bağlayıcı hale gelir. Şimdi And Kürsüsü'nde yedinci kez diz çöküyorsunuz ve ciddi bir And içmek veya Yükümlülük almak üzeresiniz. Eğer ilerlemek istiyorsanız benim ardından tekrar edin:

“Ben, A. B., hür iraden ve isteğimle, Yüce Tanrı'nın ve Tanrı için inşa edilmiş ve Zorobabel'e adanmış bu Royal Arş Masonları Şapitri' nin huzurunda bu vesileyle şunları yapıyorum, vb(...)”

Andın sonunda, aday kitabı yedi kez öper.

Adaylar şapitr çevresinde bir kez daha dolaştırılır ve Konuk, bir dua okurken adaylara diz çökmeleri emredilir.

Dua'dan sonra, Baş konuk şöyle der:”dostlar, kalkın ve beni takip edin.”

Baş konuk onlara şapitr çevresinde bir kez eşlik eder ve bu sırada [Mısır' dan] Çıkış' tan [Kitab-ı Mukaddes] 3, 1-6'yı okur:

“Musa kayınbabası Midyanlı Kâhin Yitro'nun sürüsünü güdüyordu. Sürüyü çölün arkasına sürdü ve Tanrı dağına, Horeb'e [Sina] vardı. Ve Rabb'in Meleği bir çalıdan yükselen Alevlerin içinde ona göründü ve Musa Baktı, çalı yanıyor, ama tükenmiyor.”

Bu okuma bittiğinde, adaylar şapitrin bir köşesine yerleştirilmiş yanan bir çalı simgesinin önüne gelirler ve bundan sonra Baş Konuk onlara durmalarını emredip gözbağlarını çıkarır.

Eylemin bu kısmını gerçekleştiren bir birader yanan çalının arkasına gider ve “Musa! Musa!” diye bağırır. Baş Konuk adaylar adına cevap verir: “Buradayım” Çalının arkasındaki birader daha yüksek sesle bağırır:

“Buraya yakına gelmeyin; ayakkabılarınızı ayaklarınızdan çıkarın, çünkü durduğunuz yer kutsal zemindir. [ayakkabılar çıkarılır.] Ben, sizin babalarınızın Tanrı’sıyım, İbrahim’in Tanrı’sıyım, İshak’ın Tanrı’sıyım ve Yakup’un Tanrı’sıyım.”

Baş konuk bundan sonra adaylara, “Kalkın ve beni takip edin” der ve onlara şapitrin çevresinde üç kez kılavuzluk eder; bu sırada II. Tarihler’ den [Kitab-ı Mukaddes] 35, 11–20’yi okur.

EK3

MASONİK ÖRGÜTLER

Spekülatif Masonlukla birlikte Avrupa’da çeşitli Masonik örgütler kurulmuştur. Bu örgütlerin başlıcaları; Columbus Şövalyeleri, Druidler, Freethinkers (Özgür Düşünenler), Goodtempler Tarikatı, B’nai Brith’tür.

Columbus Şövalyeleri

1882’de Connecticut’ta kuruldu. Kilise tarafından Mason localarına üye olmak yasaklandığı için, bu tarikata giden Katolik soylulardan oluşmaktadır. Tarikatta tüm ritüeller Masonik sisteme göre yapılır.

Druidler

1718’de Londra’da kuruldu.1833’te **“Birleşik Kadim Druidler Tarikatı”** adını aldı. Özellikle yoksulluğu işleyen yayınları yönetirler. Üç dereceden oluşur ve birbirlerini Gnostik-Hıristiyanlığın öngördüğü şekilde, **“Grove”** sıfatıyla anarlar. (Grove, itaat etmeyen, katılımcı, şifacı.) Druidlerin, Müslümanların Kâbesi gibi kutsal saydıkları bir Taş Tapınağı vardır, bu, İngiltere’deki **“Stone Henge”**dir.

Freethinkers (Özgür Düşünenler)

Mason entelektüellerinin toplandıkları özel bir locadır.1930’larda ABD’de **“Sekülerleşmeyi”** temin etmek için manifestolar yayınlamış ve çok büyük toplumsal çalkantılar oluşturmuşlardı.1970’lerde eski manifestolarını yenilediler ve **“Sekülerizmi”** Yeni Dünya Düzeni’nin Yeni **“Dini”** ilan ettiler.

Goodtempler Tarikatı

Topluma yön vermek arzusunda olan bu **“İyilik/Doğruluk”** Tapınağı adlı Masonik örgüt,1852’de New York’ta kurulmuştur. Geleneksel olarak tüm New York belediye başkanları bu tapınağın üyeleri sayılmışlardır. Papa XIII. Leo’nun Katoliklerin Mason olmalarını yasaklayan 1883 tarihli fetvasına karşı çıkan bu tarikat,

ağırlıklı olarak “Alkoliklerin” tedavisi amaçlı vakıflar kurmuş ve bu vakıflar aracılığıyla çok büyük bir servet ve etki alanı açmıştır. Tarikattaki tüm ritüeller Mason locaları tarafından düzenlenmektedir. Masonluğu yaymak için kullanılan paravan bir “**Hayırseverlik**” kurumu gibi çalışmış ve çalışmaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde locaları vardır.

B’nai Brith

1843’te New York’ta kurulmuş olan bu Yahudi örgütü sadece erkek üyelerden oluşmaktadır. Üç derecelidir. B’nai Brith, kadın üye olmadığı halde perde arkasından feminist hareketlere en çok para ve destek veren Masonik örgüt olarak tanınır. 2.Dünya Savaşı sonrasında Almanya’yı tazminat ödemeye mahkûm ettirmiş ve 50 yıl süreyle İsrail’e para akıtmıştır, 1980’lerde Berlin’de ve Frankfurt’ta da localar açmış ve özellikle Müslüman işçilerin izlenmesini sağlayan gizli yönetmelikler çıkartmıştır. AB içindeki en etkili 12 lobiden biridir. AB projesinin baş mimarlarından siyasetçi ve gazeteci Henry Bernhard, Brith’le doğrudan bağlantılı Berlin’deki “Büyük Frederick” Locası’na kayıtlıydı.³¹⁶

³¹⁶ Altındal, **Gül ve Haç Kardeşliği**, s. 151, 152, 153

EK4

(Tesviye Dergisi’nden alınmıştır.³¹⁷)

“Bize göre bir film...”

Hollywood çıkışlı filmlere itirazı olmayan sinemaseverlerin heyecan dozu yüksek bir aksiyon filmi olarak seyrettikleri National Treasure, bu tür filmlerden hoşlanan Masonlarca, kuşkusuz başka kıstaslar da göz önünde bulundurularak izlendi.

National Treasure’da, Tampliye Şövalyeleri tarafından Amerika’ya nakledilen insanlık tarihinin en büyük hazinesinin, İngilizlerin eline geçmesini engellemek üzere saklanması ve bulunmasının öyküsü anlatılacaktır. Filmin senaryosuna göre, bu o kadar büyük bir hazineydi ki, hazineyi Haçlı Seferleri esnasında bulan şövalye, bir insan için çok fazla, diyerek mensubu olduğu Kardeşlik Örgütü’nün sahipliğine devretmişti. Kahramanımız Benjamin Franklin Gates -isme dikkat- beş kuşaktır bu hazineyi arayan ve tüm erkek mensupları Mason olan bir ailenin son temsilcisi olacaktı.

Burada hemen bir parantez açarak, Tesviye’nin bu sayısında yayınladığımız, Benjamin Franklin ile ilgili yazıya dikkatinizi çekmek istiyoruz. National Treasure’ı iyi anlayabilmek için bir rehber olma özelliği de taşıyan bu yazıda da belirtildiği gibi, Benjamin Franklin Amerikan Devrimi’nin en önemli isimlerinden ve Amerikan Masonları’nın Büyük Üstatları’ndandır. Layiktez’in yazısından hareketle söyleyebiliriz ki, filmde, Benjamin Franklin ile ilgili söylenenler büyük ölçüde doğrudur. 14 yaşından itibaren ağabeyi James’in The New England Courant adındaki

³¹⁷“Bize Göre Bir Film” (Çevrim içi: 13.12.2007)

www.tesviye.org/sayi63/sag3.htm+masonik+filmler&hl=tr&ct=clnk&cd=4&gl=tr

muhalif gazetesinde yazılar yazmaya başlayan Franklin, elektrik alanında yaptığı çalışmalar ve özellikle paratoneri bulması ile de dikkatleri üzerine çekmiştir.

Filme geri dönecek olursak; genç Benjamin Franklin Gates (Nicholas Cage), hazinenin yerini gösteren ipuçlarının Bağımsızlık Bildirgesi'nin arkasına gizlenmiş haritada olduğunu keşfetmiştir. Başlangıçta ortağı olan Ian Howe da hazinenin peşine düşünce, aralarında müthiş bir yarış başlar. Benjamin, Bağımsızlık Bildirgesi'nin arkasında bulunan haritayla ilgili bilginin Howe'un eline geçmesinden endişe etmektedir. Bu nedenle Bağımsızlık Bildirgesi'ni çalmaya karar verir. Rakibi ve FBI'la zamana karşı bir yarışa giren Ben, soygunu başarıyla tamamlayabilmek için arkadaşı Riley'in ve sonra sevgilisi olacak Ulusal Arşiv sorumlusu Abigail Chase adlı güzel hanımın desteğini alır.

Koşturmacaya bir Mason olduğu filmin sonunda anlaşılabilecek olan Özel Ajan da kendine özgü üslubuyla katılınca, ortaya iyisinden bir Hollywood filmi çıkar. Biçim olarak Indiana Jones, Tomb Raider tarzı çekim teknikleri ve kurgu biçimiyle kendisini izlettirmeyi başaran film, içerik açısından pek öyle göklere çıkartılabilecek bir yapım değil.

Buna rağmen, film bittiğinde, aşağı yukarı tüm Masonlar sinema salonlarından aynı duyguyla ayrıldılar: Bir Walt Disney yapımı olan ve Yönetmenliğini John Turteltaub'un gerçekleştirdiği National Treasure, Masonları rencide edecek türden bir yapım değildi. Hatta filmde Masonluk Mesleğine olumlu yaklaşıldığı bile söylenebilir.

Filmdeki Yanlışlıklar?

Filmdeki temel yanlışlıklardan biri, Hür masonların Amerikan Devrimini yapmış olan organizasyon gibi gösterilmesi. Kuşkusuz Amerikan Devrimini

gerçekleştirenler arasında Hür masonlar da vardı. Ve doğal olarak bu Masonlar, kurulmakta olan ülkenin felsefesine, kendi görüşlerini de kattılar. Ama, Hür masonlar, Amerikan Devrimine bir organizasyon olarak değil, sorumluluk sahibi birer vatandaş olarak katıldılar.

Bir diğer yanlış, üçgenin içindeki gözün Masonik bir sembol olarak sunulmasıydı. Üçgenin içinde yer alan Tanrının her şeyi gören gözü, Masonluk ortaya çıkmadan çok önce de vardı. Gönye ve pergelin ortasında bulunan G harfinin Amerikan İç Savaşı'ndan sonra ortaya çıkmış olmasına karşın, film boyunca çeşitli karelerde kullanılmış olması bir başka yanıltı.

Filmde, Amerikan İç Savaşı'nda, her iki tarafta yer alan liderlerin bir bölümünün Mason oldukları zikredilmiyor. Oysa bu çok önemli. Sıradan izleyicide Washington'un tüm generallerinin Mason olduğu gibi bir izlenim uyandırılmış, oysa bu sadece yüzde 90 oranında doğru. Bağımsızlık Bildirgesi'ni veya ABD Anayasası'nı imzalayanların tümünün Mason olduğu ima ediliyor. Oysa bildirgenin altında imzası bulunan 56 kişiden sadece 53'ü Mason.

ABD'nin Büyük Mührü filmde sözü edildiği gibi tümüyle Masonik bir sembol değilse bile Masonik sembollerle bezenmiş. (Bu konuda detaylı bilgi edinmek isteyenler, Tesviye'nin 46. sayısında yayınlanan Celil Layiktez tarafından kaleme alınmış bu sayımızda yeniden kaleme alarak sunduğumuz "Washington Şehrinin Masonik Sembollerine" başvurabilirler.) Bu mührün tasarımında Masonların da Mason olmayanların da rolü var.

Filmin en başında, torunuyla konuşan ve onu sembolik olarak da olsa kutsayarak şövalye yapan Büyük Baba Gates eğer gerçekten Mason olsaydı, Masonların Tampliye Şövalyeleri'nden gelmediklerini defalarca açıkladıklarını

bilirdi. Aslında bu efsane ilk kez 1737 yılında Fransa’da İskoçyalı Şövalye Michael Ramsay’in bir konuşmasındaki açıklamalar ile başladı. Masonların ellerindeki kaynaklara göre, daha önce bu konudan söz edildiğini duyan olmamış. Ama bu iddia birden yayıldı. Masonlukta, York Riti’nde Tampliye Şövalyesi derecesi var. Ama bugün, konuyla ilgili otoriteler, bunun 1200-1309 dönemi arasında varlık gösteren Tampliye Şövalyeleri ile bir ilgisinin olmadığını söylüyorlar.

Filmin sonunda, Tampliye Şövalyeleri’nin inanılmaz hazinesi gözlerimizin önüne seriliyor. Acaba gerçekten de Tampliye Şövalyeleri çok mu zengindi? Evet, çok zengindiler, Fransa Kralı’na ve başka prenslere borç para veriyorlardı, Fransa hazinesini rehin tutuyorlardı ve bu nedenle takibata uğradılar. Ama, Tampliye Şövalyeleri’nin yaşamlarını kiliseye adadıkları ve o döneme ait bir sikke de aynı atın üzerinde iki şövalyenin bulunduğu da bir gerçek. Bugün bu sikke, Tampliye Şövalyeleri’nin fakirliklerinin bir sembolü gibi algılanıyor. Bu arada, Tampliye Şövalyeleri’nin söz konusu adanmışlık döneminden sonra yoldan çıktıkları da söylentiler arasında.

Filmdeki koşturmacada, Washington’u Masonların tasarladığı gibi bir izlenim oluşuyor. Gerçekten de, Washington tümüyle yapay bir kent. Ama, Washington DC’nin tasarımcısı Pierre L’Enfant’ın Mason olduğuna dair iddialar bugüne kadar kanıtlanabilmiş değil.

Filmin sonunda, Benjamin Franklin Gates’in babası, Masonların Süleyman Mabedi ile tanımlanabilir bir ilişkisini kuruyor. Oysa Süleyman Mabedi, bugünkü Masonik öğretilerde alegorik olarak kullanılıyor. Erken dönem Masonik yazarların, Meslek’in antikliğiyle ilgili yorumlar yaptıkları ama ortaya bir kanıt koyamadıkları yaygın bir kanı. 1700’lerde Masonlar, mirasçısı olduklarını iddia ettikleri eski gelenekler ve eski üstatlarla ilgili çoğu hayali pek çok bağlantı kurmaya çalıştılar. Ama, 1900’lerin başından bu yana, Masonlar için gerçekçilik çok daha büyük bir önem taşıyor.

Filmin sonunda, Benjamin Gates söz konusu müthiş hazineye ulaşıyor. Altından heykeller ve pek çok altın obje daha gözler önüne seriliyor. Ancak, görsellik açısından iyi bir görüntü olsa da, araştırmacıların tahminleri, efsanevi hazinenin Süleyman Mabedi'ndeki kutsal ark ile çoğunlukla borç alıp vermede kullanılan altın sikkelerden olabileceğine işaret ediyor.

Bütün bu hatalara rağmen, National Treasure Kuzey Amerika Masonik Servisler Birliği Genel Sekreteri Richard E. Fletcher'ın, tüm Kuzey Amerikalı Büyük Sekreterlere yolladığı bilgi notunda yazdığı gibi, Bir Loca'da sinema gecesi düzenlenerek izlenebilecek bir film.